

РИЧАРД ВУРМБРАНД

МУЧЕНИЙ ЗА ХРИСТА

diasporiana.org.ua

Ричард Вурмбранд
МУЧЕНИЙ ЗА ХРИСТА

РИЧАРД ВУРМБРАНД

МУЧЕНИЙ ЗА ХРИСТА

ЗМІСТ

Розділ перший	Сторінка
Безбожник знаходить Христа	13
Служіння росіянам	15
Мова любови і обману однакові	16
В советських людей прагнучі душі	18
Наше підпільне служіння	29
Як працювала Підпільна Церква	31
Розділ другий	
Невимовні тортури	36
Що являє собою “промивання мозків”	40
Коротка свобода і знову арешт	41
Що сталося з моєю дружиною і сином?	47
“Михай, вір в Ісуса”	48
Розділ третій	
Чому я залишив комуністичну Румунію	53
Розділ четвертий	
Як ми раділи навіть у в'язниці	59
Вони відкидають лекції, що були в історії	67
Що я побачив після мого звільнення	72
Захід спить, а його треба розбудити	84
Розділ п'ятий	
Якою дорогою Підпільна Церква користується атеїстичною літературою	96
Чому і комуністів треба приводити до Христа ...	99

Розділ шостий

Підпільна Церква складається з трьох груп 107

Розділ сьомий

Верхівка “гори” яку можна бачити 113

Переслідування Підпільної Церкви зростає 125

Як Варя знайшла Христа 128

Розділ восьмий

Моє прохання від Переслідуваної Церкви 135

Поспішно потрібні Біблії і Євангелії 138

Трагедія родин мучеників за Христа 141

МУЧЕНИЙ ЗА ХРИСТА

Дещо про автора

Ця книжка розповість вам про відомого Богові чоловіка та його неймовірні страждання під час 14-ти літнього перебування у румунській комуністичній в'язниці.

Це не є фантазійне оповідання, зібране з чужого. Вона не являє собою роздумування когось, хто обсервує комунізм на зовні, з другого боку Залізної Заслони. Автор книжки виявляє себе не так ненависником комунізму, як захисником християнства. Він цілком і повністю визнає жахливу небезпеку комунізму, але він оповідає, в основному, про любов Христа,

яка виявляється і до комуністів, а тому автор закликає навертати і комуністів до Христа.

Перебуваючи у в'язниці в брудній камері — оди-ночці, по якій бігали щури, близько до збожевоління і смерті, цей — надміру вимучений чоловік, відкрив був свої уста й просив Бога, щоб Він заговорив до нього. І Бог заговорив... Але Він заговорив не словами, а тими глибоко-зворушливими покликами залишеного на хресті Христа. Він почув зойк і страждання знівченого тіла Спасителя, яке і в двадцятому столітті терпить муки і по-лицарському переносить їх — за Залізною Заслоною.

Цей чоловік, що почув колись зойк знівченого тіла Христа в тісній одиначці-камері тепер чудесним способом є звільнений та знаходиться у вільному світі.

Ця книжка являє собою тільки першу частину його слова, яке він привіз на Захід. Слово, яке без сумніву захитає Вільний Світ з його теплими церквами до самих основ, якщо воно в належній мірі всюди розійдеться.

Ніколи ще людина не говорила із таким болем душі про працю, яку не можна відкладати.

Богословські правди, що були відкриті йому безпосередньо Самим Богом, являють собою своєрідне чудо. Тут дійсно є що послухати.

Зрозуміло, що довге ув'язнення і тортури тільки за те, що він був християнином, зробили свою роботу. На короткий час, радість волі та почуття наповнення Духом, підтримували його сили та давали бадьорість. Але прояви тортур і надмірні дози наркотиків, які давались під час "промивання мозків" у в'язниці, були надто видні. Все це із швидкістю наступало на змучене тіло і розум.

Можливо в скорому майбутньому, багато слухачів по всьому вільному світі будуть мати неперевершені оповідання цього чоловіка.

Ось ми пропонуємо тепер хоч частину цих опові-

дань не книжковою мовою написаних, а чутливим і добірним словом автора, в надії, що і ви відчуєте теплоту любови й чесноти, які вже відомі для багатьох тисяч слухачів.

Ричард Вурмбранд, — лютеранський проповідник, недавно звільнений із румунської в'язниці, в котрій пробув 14 років та переніс страшні тортури і страждання.

Він відомий в Румунії, як один із передових проповідників. Його знають, як провідника, письменника і вчителя. Він викладав Старозаповітню історію в Баптистській семінарії в Бухаресті та написав багато цікавих книг.

В 1945-му році, коли комуністи захопили Румунію та пробували використати церкву для своєї мети, Ричард Вурмбранд негайно розгорнув жваву “підпільну” працю між поневоленими румунами та советськими солдатами, що захопили Румунію. Тисячі почули його проповіді в клунях, на горищах, у підвалах та полях Румунії. Для того, щоб ховатися від таємної поліції, він являвся під різним ім'ям у різних селах. Ті, що зберігали свою віру в ці темні часи, пам'ятають про нього, називаючи його “людиною, що говорить про Бога”. За його скоре появлення тут і там, його прозвали “євангельським привидом”.

Він проповідував багатьом советським солдатам, приєднуючись до них на потязі. В потягах він давав їм Слово Боже, а за допомогою тих, що на вернулись до Христа, мав можливість проходити в табори Червоної Армії під виглядом робітника. Він проповідував в бараках радянським військовим в той час, як “воїни Христові” із тих же солдат Советської Армії стояли на варті його безпечности.

Протягом декількох років він керував Підпільною Церквою. Він надрукував тисячі Євангелії, на підпільних, добре засекречених друкарських станках. На обгортках був портрет Карла Маркса і назва: “Релі-

гія — опіум для народу”. Перші десять сторінок були цитати із праць комуністичних лідерів, а на одинадцятій сторінці говорилось, що все, про що ви тільки що прочитали — є нерозумне і неправдиве... і тепер можна перейти до правди. Ввесь останній матеріал в книзі було Слово Боже. Комуністична цензура спочатку ставилась до цих книг з прихильністю і навіть роздавала на своїх комуністичних з'їздах.

В 1948 році праця Ричарда стала такою великою, що його заарештували разом із дружиною Сабіною, котра перебула в трудових таборах три роки. Пастор Вурмбранд був засуджений на три роки одиночки й не бачив нікого, окрім своїх катів.

По скінченні цього терміну його перевели в загальну камеру на п'ять років, де тортури ножами та розігрітим залізом уживались постійно.

З огляду на те, що він був широковідомий у всьому світі становищем, яке він займав як духовний провідник, письменник і учитель, закордонні дипломати звернули увагу на його довге ув'язнення та запитали комуністичний уряд про нього. У відповідь прийшла вістка, що він — Вурмбранд утік із Румунії. Дружині було прислано офіційного документа про його смерть. Таємна поліція під виглядом звільнених в'язнів, ніби друзів Вурмбранда, підтвердили смерть пастора, свідкуючи про особисту присутність на його похоронах на в'язничному цвинтарі. Рідним же в Румунії і друзям за кордоном було пропоновано забути про нього, тому що його вже немає живого.

1945 року, коли комуністичні війська Радянського Союзу окупували Румунію, церква в Румунії була жорстоко переслідувана, а особливо арештовували передових віруючих. Пастор Ричард Вурмбранд за свою активну духовну працю був арештований в 1948 році та засуджений на 8 років ув'язнення.

Відбувши і перенісши ввесь жах 8-ми річного ув'язнення він був звільнений із в'язниці. Ричард Вурмбранд

розпочав тепер працю в Підпільній церкві, але не довго він покористувався волею. В 1959 році він був знову арештований і засуджений на 25 років поновного ув'язнення.

По загальній амнестії він був звільнений в 1964 році. Беручи до уваги те, що третє ув'язнення Ричарда Вурмбранда було б дуже небезпечним для його життя, християни з Норвегії почали переговори з комуністичними провідниками Румунії про дозвіл, щоб йому виїхати з Румунії. В той час комуністичні провідники, маючи величезну економічну проблему в своїх країнах, почали продавати своїх політичних в'язнів. Установлена ціна за одного в'язня була 1,900.00 доларів. Але їхня ціна за Р. Вурмбранда була 10,000.00 доларів.

У травні місяці 1966 року, пастор Вурмбранд давав своє свідчення перед сенатською комісією у Вашингтоні, він підтвердив страшні тортури в'язнів, які вони переносять у комуністичних в'язницях, показуючи 18 шрамів на своєму тілі від ран, які заподіяли йому у комуністичних катівнях.

Це його свідчення рознесла преса по всьому світі. Пастор Вурмбранд у вересні 1966 року був остережений, що комуністичні провідники Румунії зробили рішення, щоб його підступно забити, але він не звертає уваги на це залякування і відверто розказує усьому світові про жахливе переслідування християн під комуністичною владою.

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

БЕЗБОЖНИК ЗНАХОДИТЬ ХРИСТА

Я був вихований в родині, в якій не визнавалась жодна релігія. В дитинстві я виховувався без релігійного знання, а в 14-ти роках я вже був закоріненим та переконаним атеїстом. Це було результатом моєї дитячої жорстокости. Я був сиротою із перших днів мого життя та знайомий з убогістю та тяжкими днями під час Першої світової війни. У віці 14 р. я був переконаним атеїстом, як і комуністи нашого часу. В цьому віці я читав різні безбожні книги і не тільки не вірив у Бога і Христа, але ставився з презирством до кожного натяку на релігію, вважаючи її небезпечною і шкідливою для людини. Я виростав у жорстокості проти релігії. Пізніше я зрозумів, що Бог по Своїй благодаті прийняв мене в число вибраних Своїх, з яких причин, я й досі не розумію. Ці причини не мали жодного відношення до мого характеру, що був дуже розбещений.

Не дивлячись на те, що я був атеїстом, щось незрозуміле тягнуло мене до церкви. Мені було дуже важко проходити біля церкви й не зайти до неї. Правда, я нічого не розумів, що там відбувалось. Я чув проповідь, але вона не доходила до мого серця. Я був цілком переконаний, що Бога немає. Я не любив навіть думки про те, що є Бог — Владика, якому я мусів би підкорятись.

Я ненавидів те невірне уявлення про Бога, котре створилось у моєму розумі. Мені дуже хотілось, щоб

десь існувало серце що любить... десь в центрі всесвіту. Дитяча й молодеча радість мені мало була знайома.

Мені так хотілося, щоб десь серце любови билось і для мене.

Я знав, що Бога немає, але жалів, що того Бога, що всіх любить, Якого я бажав би мати, — немає.

Колись я зайшов до католицької церкви повний духовних суперечностей і побачив, що люди стоять на колінах і говорять щось кожний до себе. Я подумав, що мені також потрібно стати на коліна рядом із ними й повторювати їхні молитви, та побачити, що з того вийде. Вони молилися до пресвятої Діви: “Радуйся Благодатная”. Я повторював за ними знову і знову та підіймав очі до образу Марії, але нічого не ставалося, і я відходив дуже зажуреним.

Одного разу, хоч я був дуже переконаним атеїстом, я молився до Бога: “Я вповні переконаний, що Тебе немає, але коли б випадково Ти існував, в чім я маю сумнів і не зобов’язаний вірити у Тебе, Ти зобов’язаний відкритись мені.”

Я був атеїстом, але атеїзм не давав мені спокою в серці.

Одного разу старий тесля дав мені книгу. Біблія, котру він мені дав, була написана не словами, а огнем його любови та молитов. Тяжко мені було її читати. Я не читав, а плакав над кожною її сторінкою, порівнюючи своє повне гріха життя з життям Ісуса. Його Святість і мою нечистість, мою злобу і Його любов. Він прийняв мене в число Своїх. Я став належати Йому.

Незабаром моя дружина також навернулась до Христа та припровадила другі душі до Нього, а ті в свою чергу приводили інших, і так постала нова християнська громада в Румунії.

Настав час нацистів і ми дуже страждали від них в Румунії. Нацизм прийняв ролю найпідлішого диктатора й мучителя.

Час влади нацизму навчив нас дечого. Він пока-

зав нам, що побиття можна переносить і що дух людини, при підтримці Божій, може перенести тяжкі тортури. Ми навчились Божу працю робити потаємно й це приготувало нас до майбутніх часів і тих мук, які нас чекали.

СЛУЖІННЯ РОСІЯНАМ

Жаліючи про своє надармо прожите — безбожне минуле, з першого дня мого навернення моїм бажанням було свідкувати про Бога советським людям. Це були люди, що з дитинства виховані в атеїзмі. Мої бажання виповнились, а виконання їх уже почалось за часів нацистів, коли в Румунії перебували тисячі советських військово-полонених. Ми розгорнули християнську працю між ними і ця праця була зворушлива, драматична.

Я ніколи не забуду моєї першої зустрічі з російськими полоненими. Один із них сказав мені, що він є інженер, а я запитав його, чи вірить він у Бога? Коли б він відповів мені “так” чи “ні”, я б не осудив його, бо він має право вірити, абд не вірити. Але він подивився на мене здивовано і сказав: “Для мене ще немає такого наказу, щоб вірити, а коли мені накажуть то я буду вірити.”

Сльози потекли з моїх очей від цих слів. Я відчував, як серце моє розриває мені груди. Перед мною стоїть людина з мертвим розумом, згубивши найдорогоцінніший дар: право бути самостійним. Він був знаряддям в руках комуністів, людина з промитим розумом, готова на наказ вірити чи не вірити. Він не був здібним самостійно думати і був типовим росіянином, вихованим за довгі роки комуністичною владою.

Прийшовши до себе від того удару та вражінь, які викликав у мене той інженер, я дав обіцянку Богові, що присвячу все своє життя цим людям, щоб повернути їх досамостійного думання та допомогти їм знай-

ти Бога і Христа. Мені непотрібно було їхати до Росії, щоб досягнути росіян.

Починаючи з 23-го серпня 1944 року цілий мільйон советських солдатів прибули до Румунії. Дуже скоро після цього комуністи прийшли до влади в нашій країні. Почався такий жах, що нацистський терор ставсь в очах людей чимсь маленьким і легеньким. Румунія, нараховувала в той час біля 18 мільйонів населення, а комуністична партія тільки 10 тисяч. Але міністер закордонних справ Советського Союзу — Вишинський вдерся до б'юра нашого короля Михайла Першого і стукаючи кулаками по столі, сказав: “Ви мусите поставити на урядові становища комуністів!”

Наша армія й поліція були розброєні. Тоді, не нависні майже для всіх, комуністи силою захопили владу в свої руки.

МОВА ЛЮБОВИ І МОВА ОБМАНУ ОДНАКОВІ

Коли комуністи прийшли до влади в Румунії, вони вмело підійшли в першу чергу до церкви з метою звести її та навернути на свій бік.

Той, хто хоче женитися з дівчиною і той хто хоче її мати лише коротко, обоє кажуть: “Я люблю тебе!” Ісус навчав нас розпізнавати мову любови від мови омани і вовків в овечих шкурах від правдивих овець.

Комуністи скликали конгрес всіх християнських церков в приміщенні Парляменту. Вони хотіли, щоб християни стали на їх боці, але ми вибрали іншу дорогу.

Там було 4000 пасторів, священників і проповідників всіх віровизнань, і ці 4000 служителів церков вибрали почесним головою конгресу Йосифа Сталіна. Сталін тоді був головою всесвітнього руху безбожників і вбивця маси віруючих.

Один за другим вставали єпископи та пастори в приміщенні Парляменту та говорили, що комунізм

і християнство в головному однакові й вповні можуть разом існувати. Один за другим проповідники підносили в похвалі комунізм та запевняли новий уряд у вірності церкви.

Ми з дружиною були присутні на цьому конгресі. Дружина сиділа рядом зі мною і шепнула мені: "Ричард, встань і змий цей сором з обличчя Христа! Вони плюють в Його святе лице!" Я відповів їй: "Коли я зроблю це, ти згубиш свого чоловіка." Вона сказала: "Я не хочу мати мужа-боягуза."

Тоді я піднявся й говорив на цьому конгресі, прославляючи не убивців християн, але Бога і Христа і сказав, що наша вірність приналежить в першу чергу Богові. Всі промови на цьому конгресі передавались по радіо і вся країна слухала те, що говорив я з трибуни комуністичного парламенту. Я сповіщав про Христа і пізніше мусів дорого заплатити за це, але вважаю, що поплатилось це зробити тільки так.

Православні і протестантські церкви змагалися за те, щоб поступатися комунізмові.

Один православний єпископ причепив на свою рясу серп і молот та просив своїх парафіян не називати його звичайним титулом, а казати: "товариш єпископ."

Я був присутнім на баптистському конгресі в містечку Ресіті. З'їзд проходив під червоним прапором, і коли грали гімн Радянського Союзу, всі встали і голова з'їзду заявив, що Сталін нічого не робить, окрім виповнення заповідей Божих. Він вихваляв Сталіна, як великого вчителя Біблії.

Такі священики, як Патрасіу і Росіану пішли ще далі: вони стали офіцерами таємної поліції. Помічник єпископа лютеранської церкви Румунії Рапп почав учити в духовній семінарії, що Бог дав трое об'явлень: через Мойсея, Ісуса Христа і через Сталіна, і що кожне нове об'явлення перевищувало попереднє.

Зрозумійте, що правдиві християни лишилися

вірними Христові і багато страждали, однак комуністи “вибрали” їм керівників і вони нічого не могли зробити, а покійно прийняли їх. Ці умовини лишилися і в наш час у відношенні до високого духовного “керівництва.” Ті, що стали рабами комуністів, а не Христа, почали відмовлятися від своїх братів і не бажали бути з ними.

Віруючі в Советському Союзі зорганізували Підпільну Церкву після революції, а ми наслідували їх прикладу в нашій країні, дивлячись на те, як влада комуністів все більше закріплюється і як деякі офіційні керівники церкви зраджують своїх братів.

Ми створили церкву, котра готова була євангелізувати народ та проповідувати Євангелію навіть дітям. Комуністи заборонили все це й офіційне керівництво церкви погодилося на ці умови.

Разом із другими ми розгорнули працю незареєстрованої Церкви. Назовні зайняв гідне поваги становище в суспільстві, яке не мало жодного відношення в моїй підпільній праці та служило маскуванню. Я був пастором Норвежської Лютеранської Місії і в той самий час був представником Всесвітньої Ради Церков. Ці два становища давали мені гарний фасад перед комуністами, котрі нічого не знали за мою підпільну працю у котрій було два відділи: служіння одному мільйонові радянських жовнірів і служіння поневоленому румунському народові.

В СОВЕТСЬКИХ ЛЮДЕЙ ПРАГНУЧІ ДУШІ.

Проповідувати Євангелію радянським людям було для мене небо на землі. Я проповідував Євангелію багатьом національностям, але ніколи не бачив, щоб хто приймав так Євангелію, як люди з-під Советщини. У них такі прагнули душі!

Один знайомий мені православний священник по телефонував до мене і сказав, що російський офіцер прийшов до нього на сповідь. Мій знайомий не знав ро-

сійської мови. Знаючи, що я говорю по-російському він дав йому мою адресу. На другий день цей чоловік прийшов до мене. Він любив Бога, бажав знати про Нього більше, але ніколи не бачив Біблії, ніколи не був на богослуженні (в Росії церков дуже мало) і не мав жодної релігійної підготовки. Він любив Бога не маючи найменшого уявлення про Нього.

Я почав читати йому Нагірну Проповідь і притчі Ісуса Христа. Вислухавши все це, він почав танцювати та радісно викрикувати: “Що за краса! Як я міг жити не знаючи нічого про Христа!”

Я перший раз бачив чоловіка, щоб з таким завзяттям та захопленням радів, пізнавши Христа.

Але я зробив помилку прочитавши йому історію страждання і розп'яття Христа без попередньої підготовки. Він не очікував на це і коли почув, як Христа били, розп'яли і як Він нарешті умер в страшних стражданнях, він тяжко упав у крісло і почав гірко плакати. Він повірив у Спасителя, а тепер цей Спаситель помер. Я подивився на нього і мені стало соромно, що я називався учителем і пастором інших, але ніколи не дивився на страждання Христа так, як цей російський офіцер, котрий довідався про них.

Дивлячись на нього, я ніби знову побачив Марію Магдалину, котра плаче у підніжжя хреста і потім, коли Ісусове тіло було у домовині. Я почав йому читати оповідання про Воскресіння Христове. Він не знав, що його Спаситель воскрес із мертвих і коли почув цю радісну вістку, ляснув себе по колінах і почав говорити брудну лайку, яку в той час можна було назвати “святою”. Його мова була груба, тому що він не був навчений говорити інакше. Він знову почав радіти і викрикувати: “Він живий! Він живий!” Він знову затанцював по кімнаті, огорнений новим напливом радості.

Я запропонував йому помолитись і він погодився, але він не знав як молитися, йому не були знайомі наші святі фрази. Він став на коліна біля мене, а слова

його молитви були такі: “О, Боже, який же Ти добрий! Коли б Ти був як я, а я як Ти, я б ніколи не простив би Тобі Твоїх гріхів, але Ти, дійсно, добрий і я люблю Тебе всім серцем!”

Мені здається, що всі Анголи залишили свої зайняття та прислухались до цієї величної молитви радянського офіцера. Христос прийняв того чоловіка!

В крамниці я зустрів другого російського офіцера, з котрим була жінка-офіцер. Вони хотіли купити багато дечого, але тяжко їм було домовитися із продавцем, що не знав жодного слова по-російському. Я запропонував їм свою услугу. Ми познайомились і я запросив їх на обід. Перше, ніж почати їсти, я сказав їм: “Ви знаходитеся в домі християн, а ми привикли перед їжою молитись.” Я помолився російською мовою. Після молитви вони поклали ножі і виделки і вже більше не цікавилися їжою. Посипались питання про Христа, про Бога, про Біблію. Вони буквально нічого не знали про Бога. Мені було тяжко говорити з ними.

Я розказав їм притчу про господаря, у котрого було сто овець і одна із них загубилась, але вони не розуміли того, що я говорив і запитали: “Як же це в нього було сто овець? Хіба ж коли осп ще їх не забрав у нього?”

Потім я сказав їм, що Христос є Цар і вони відповіли мені, що всі царі були недобрими людьми і тероризували народ, тому й Ісус, напевно, також був тираном.

Коли я розповів їм притчу про робітників виноградника, вони відповіли: “Вони добре зробили, що були незадоволені на власника виноградника. Виноградник мусить належати до колгоспу!”

Все було новим для них.

Коли я розповів їм про народження Ісуса Христа, вони відповіли словами, котрі показалися би блюзнірством кожній культурній людині: “Хіба ж Марія була дружиною Бога?” Я зрозумів, що для того, щоб

проповідувати Євангелію людям, котрі провели так багато років під комунізмом, потрібно вживати зовсім іншої мови, котра була б зрозуміла для них.

Місіонери, що їхали в Центральну Африку, ніяк не могли перекласти слова пророка Ісаї: “Коли ваші гріхи будуть як кармазин, — стануть білі, мов сніг.” Місцеві мешканці ніколи не бачили снігу і в їхній мові не було назви на нього, і перекладачам потрібно було порівнювати вибілений гріх з ядром кокосового оріха.

Тому і ми мусіли перекладати євангельські правди на марксистську мову, щоб уможливити її до прийняття цими людьми. Ми не змогли б самі цього зробити, але Дух Святий через нас зробив це. Офіцер і його спільниця на вернулись до Бога того ж дня й потім багато помагали у нашій підпільній праці між людьми з Советського Союзу.

Ми друкували та розповсюджували між ними Нові Заповіти та іншу духовну літературу. При співпраці на вернутих до Христа червоноармійців, ми передавали Біблії і частини Слова Божого до ССРСР.

Ми користувались різними методами для розповсюдження Євангелії між радянськими жовнірами. Вони перебували на війні досить довго, а багато з них удома мали дітей, за котрими дуже тужили.

Наш синок Михайл та другі діти віком до 10 років приходили до бараків советських солдатів з Бібліями та іншою духовною літературою в кишенях. Червоноармійці гладили їх по голові, згадуючи своїх рідних дітей, яких не бачили роки та давали нашим дітям шоколяди та цукерки, а діти давали їм Біблії та інші книжки духовного змісту.

Що було часто небезпекою для нас, те робилося дітьми в повній безпеці. Вони були “молодими місіонерами”, а наслідки їхньої праці були чудові. Багато солдат отримували Євангелії цією дорогою, коли інші дороги були неможливі.

ПРОПОВІДЬ У ВІЙСЬКОВИХ БАРАКАХ

Ми працювали серед советських червоноармійців та служили їм не лише особистим свідоцтвом. У нас була можливість мати з ними невеликі зібрання. Советські люди дуже люблять ручні годинники. Солдати крали годинники у всіх. Вони зупиняли людей на вулицях і ті мовчазно мусіли віддавати їм свої годинники. Можна було зустріти солдата, що мав декілька годинників на своїх руках, а я навіть одного разу зустрів жінку-офіцера з будильником на шиї.

Коли румунів потрібний був годинник, він мусів іти до російського бараку і купувати крадений, і часто свій власний годинник. Вхід в російські бараки був відкритий для румунів і ми, слуги Підпільної Церкви, під виглядом купців годинників проходили туди.

Мою першу спробу проповіді я пов'язав із православним святом Петра і Павла. Я пішов у російську казарму у вигляді купця годинника й відмовлявся від них через великий розмір, то через малий, або що їхня ціна не по моїй кишені. Навколо мене зібралось багато солдатів, і кожний із них пропонував мені щось купити, а я, жартуючи, відповідав: “Чи є хто тут між вами, що називається Петро чи Павло?” Декотрі між ними так називались і я запитав: “Чи знаєте ви, що сьогодні свято Петра і Павла?” Декотрі із старших людей знали про це. Тоді я запитав: “Чи знаєте, хто був Петро і Павло?” Ніхто не знав і я почав розказувати їм про апостолів, але один із жовнірів зупинив мене та сказав: “Я бачу, що ви сюди прийшли не по годинника, а говорити нам про віру. Тож сідайте і розказуйте, але обережно. Ми знаємо, кого треба берегтися. Ці всі люди є надійні, але коли я покладу вам на коліно руку то розмову ведіть лише про годинники, а коли зніму руку то можете продовжувати ваше слово.”

Зібралась досить велика група людей і я їм розказував про Петра і Павла та про Христа, за котрого

вони й віддали своє життя. Час від часу підходив хтось, в котрому вони не були певні, і тоді жовнір клав мені руку на коліно і я негайно починав говорити про годинники. Коли ж той чоловік відходив, я продовжував слово про Христа.

Такі відвідини повторювалися багато разів при допомозі навернених російських солдатів. Багато з їхніх друзів тоді знайшли Христа та тисячі Євангелій було розповсюджено потайки.

Багато наших братів і сестер були зловлені і за цю працю зазнали знущання, але ніхто з них не зрадив нашу організацію.

Під час нашого служіння ми познайомились з членами підпільної церкви в Росії та мали можливість довідатися про їхнє переживання. Ми бачили в них ознаку великих святих. Вони перейшли через довгі роки комуністичного виховання, а декотрі училися у комуністичних університетах, але як риба, що живе в солоній воді моря й охороняє своє тіло від солі, так і вони, перейшовши радянські школи, зберегли свої душі чистими в Христі Ісусі.

У цих російських людей були такі чудові душі! Вони говорили: “Ми знаємо, що зірка і серп і молот, котрі ми носимо на своїх шапках — це знак антихриста”.

Вони говорили це з великим смутком та помагали нам розповсюджувати Євангелії між російськими солдатами.

Я мушу сказати, що в них були найкращі якості християн, все, окрім радості, що вони мали її в своїм наверненні. Ця радість згодом зникла і я часто задумувався над цим.

Колись я запитав одного християнина: “Чому ви не радієте?” Він відповів: “Як же я можу радіти, коли мушу ховати від пастора своєї церкви, що я правдивий християнин, живу молитовно та що дбаю про надбання нових душ для Христа?” Пастор церкви є доно-

щиком таємної поліції і нас виловлюють одного за одним.

Пастирі зраджують отару! Глибоко в душах ми носимо радість спасіння, але відкрито радіти, як ви, ми не можемо. Християнство стало драмою для нас. Коли ви, вільні віруючі, наvertsаєте душі до Христа, ви збагачуєте церкву членами, але коли ми робимо це, наші новонавернені можуть потрапити до в'язниці, а їх діти можуть лишитися сиротами назавжди. Радість приведення когось до Христа завжди змішана з чуттям болю, будучи свідомим, яку ціну треба буде заплатити за це."

Ми познайомилися із іншими віруючими, християнами Підпільної Церкви. Ми зустрілися із багатьма несподіванками.

Як є багато званих віруючими, а в дійсності не є такими, між росіянами "невіруючими" ми знайшли таких, що направили були віруючими.

Я познайомився з одною інтелігентною парою. Обоє скульптори. Коли я заговорив з ними про Бога, чоловік відповів: "Бога немає. Ми безбожники, але ми розкажемо вам дещо цікаве, що відбулося з нами. Одного разу ми працювали над статуєю Сталіна і під час праці дружина запитала: "Як щодо великого пальця? Коли б ми могли прирівняти великого пальця до інших, то наші руки були б подібні до ніг, ми не змогли б тримати молотка, інструменти, книжку, кусок хліба. Життя було б неможливим без великого пальця. Хто створив великий палець? Обоє ми вивчали марксизм в школі і знаємо, що земля і небо появились самі собою, а не створені Богом. Ми так навчені і так віримо. Але коли б Бог не створив землі, але лише оцей великий палець, ми уже мали б вартість із за цієї маленької частини нашого тіла.

Ми вихваляємо Едісона і Стівенсона за те, що вони винайшли електричну лампу, телефон, залізну дорогу і багато іншого, але чому б нам не прославляти

Того, Хто винайшов наш великий палець? Коли б у Едісона не було великого пальця, він би нічого не винайшов. Для того вірніше треба прославляти Бога, Котрий створив великого пальця.”

Чоловік дуже розізлився, як це часто буває з чоловіками, коли дружина говорить йому щось мудрого, і закричав: “Не говори дурниць! Ти знаєш що Бога немає. Тебе вчили про це в школі, крім того ти не впевнена в тім, що нас ніхто не підслухує. Ми можемо попасти у велику біду і я раджу тобі прийняти в голову раз і назавжди, що Бога немає. В небі немає “НІКОГО”!

Вона відповіла: “Тоді це є велике чудо. Коли б на небі не було Бога, в якого в своїй темноті вірили наші попередники, тоді було б цілком природньо, що у нас є великі пальці. Всемогутній Бог може все робити й міг створити наш великий палець, але коли в небі немає нікого, я зо свого боку рішаю від всього мого серця славити того “НІКОГО”, що створив мого великого пальця!”

Вони стали вірити в “НІКОГО” і ця віра зростала з бігом часу. Вони рахували Його Творцем не лише великого пальця, але й зірок, що на небі, квітів, дітей і всього найкращого в світі. Це було якраз так, як в Атенах, де апостол Павло знайшов тих, що вклонялися “Невідомому Богові”.

Вони вірили в Бога, незнаючи Його ймення і на мою долю я мав шану повести їх ще тільки один крок вперед до переживань спасіння і викуплення через Христа.

Колись я зустрів російську жінку-офіцера на вулиці і, підійшовши до неї, вибачився: “Я знаю, що неввічливо звертатися до незнайомої жінки на вулиці, але я християнин і мої наміри є шляхетні й добрі. Моє бажання поговорити з вами про Христа.” Вона запитала мене: “Ви любите Христа?” Я відповів: “Так, всім моїм серцем!” Вона обняла мене і поцілувала.

Це було досить неприємне становище для пас-

тора. Але я відповів їй поцілунком в надії, що люди на вулиці подумають що ми родичі. Вона вигукнула: “Я також люблю Христа!” І я запросив її до нашого дому, де на моє здивовання я довідався, що вона нічого не знає про Христа, окрім його ім'я. А всеж таки вона любила Його. Вона не знала, що Він Спаситель і що то є спасіння. Вона не знала, де і як Він жив і помер, що Він навчав, живучи на землі. Для мене ця жінка являлася чимсь незрозумілим. Як можна любити когось, не знаючи про нього нічого, окрім його ім'я?

Коли я запитав її, вона дала таке пояснення: “Коли я була маленькою, мене вчили читати по малюнках. Для кожної літери був малюнок. Коли я пішла до школи й досягнула вищих класів, мені прищеплювали, що моїм святим обов'язком є — захищати батьківщину. Ми викладали комуністичну мораль, але я не знала, не могла собі уявити, як виглядає “священний обов'язок” і “мораль”. Мені потрібні були малюнки для роз'яснення. Я знала, що мої предки мали малюнки до всього гарного, святого, вартісного та правдивого в житті. Моя бабуся схилилася перед таким малюнком і вимовляла ім'я “Христос” і я полюбила це ім'я сама незнаю чому. Воно стало таким реальним для мене! Одна тільки вимова цього ім'я наповнювала мене радістю.”

Слухаючи її, я згадав, що написано в Святому Письмі: “Перед іменням Ісуса преклониться всяке коліно.”

Можливо антихрист тимчасово матиме успіх, щоб стерти в людей свідомість про Бога, але в самому імені Ісуса Христа лишиться сила, що приведе людей до світла.

Вона з радістю прийняла Христа в нашому домі, і тепер Той, ім'я Котрого вона любила з дитинства, замешкав в її серці. Все, що я зазнав в спільності з радянськими людьми, мало для мене особливе значення.

Одна сестра, що роздавала літературу на залізничній станції, дала мою адресу зацікавленому офі-

церові. Одного разу ввечорі він увійшов у мій дім. Це був стрункий, високого зросту, показний лейтенант. Я запитав його: “Чим можу допомогти вам?” Він відповів: “Я прийшов за порадою.” Тоді я почав читати йому найголовніші місця Писання. Він поклав свою руку на мою і сказав: “Я прошу вас від душі не заводьте мене на помилковий погляд. Я належу до народу, котрого тримали в темноті багато років. Скажіть, чи це є правдиве Слово Боже?” Я запевнив його в цьому, що це так, і після уважного слухання того що я читав, він прийняв Христа.

Люди, що під советами не бувають поверховими в духовних речах. В боротьбі за релігію чи проти неї вони вкладають всю свою душу. Ось чому там всі віруючі є місіонерами, що приводять душі до Христа? І тому нема в світі більше дозрілої країни для проповіді Євангелії.

Люди, що живуть під советами по природі є релігійними, і коли їм дати Євангелію то весь світ може перемінити свій напрямок.

Шкода, що Советський Союз із таким прагнучим правди народом жодної місійної праці не робить у своїй країні.

Одного разу в потязі напроти мене сів російський офіцер. Я почав говорити йому про Христа, і не встиг висловити йому декілька речень, як він засипав мене атеїстичними цитатами із творів Маркса, Сталіна, Вольтера, Дарвіна і других. Він не давав мені можливості заперечити і говорив майже одну годину, запевняючи мене в тім, що Бога немає.

Коли він закінчив, я запитав його: “Коли Бога немає, то чому ж ви молитесь коли попадаєте в біду?” Як спійманий на гарячому злодій, він запитав: “Звідки ви знаєте, що я молюсь?” Не даючи йому можливості відхилитися від цього, я сказав: “Я запитав вас перший і ви мусите тепер відповісти на моє питання.”

Він нахилив голову і признався: “На фронті ми

всі молились, коли попадали в оточення ворогом, але ми не знали, що говорити, та казали “Бог і дух матерії” Я вирішив, що це не була погана молитва в очах Божих, що бачить серця людей.

Наше служіння для росіян було дуже плідним. Я пам’ятаю Петра. Ніхто не знає в якій в’язниці він загинув. Він був такий молодий! Йому було всього 20 років. Він прийшов до Румунії з советською армією. Навернувся до Христа на підпільнім зібранні й просив, щоб його охристити. Я охристив його, а після хрещення запитав його, який вірш з Біблії найбільше вплинув на нього та спонукав прийти до Христа? Він відповів, що на одному зібранні він з великою увагою слухав, коли я читав із 24-го розділу Євангелії від Луки, де говориться про двох учнів в дорозі до Еммаусу. Коли вони надійшли до села, “Ісус удавав, що хоче йти далі.” Я подумав — казав він — чому Ісус зробив так. Аджеж Йому, напевно, хотілось лишитись із Своїми учнями. Чому ж Він тоді удавав, що хоче йти далі? І я пояснив це тим, що Ісус був дуже ввічливим Чоловіком, і хотів бути повністю упевненим в тому, що Він є бажаним гостем. Коли ж Він побачив, що Його дійсно хочуть мати в домі, Він з радістю ввійшов і вечеряв з ними.

Комуністи невічливі. Вони вдираються силою в голови і серця людей. Вони примушують нас слухати їх з ранку до вечора і навіть вночі. Вони роблять це за допомогою своїх шкіл, радіо, газет, плакатів, кіно, безбожних зібрань на кожному кроці, де тільки не повернись. Ви зобов’язані постійно слухати їхню пропаганду, подобається вам це чи ні. Ісус вважає на нашу вільність. Він ніжно стукав у двері і покорив мене Своєю ввічливістю. І цей гострий контраст між Христом і комуністами переконав його.

Він не був самотнім чоловіком заторкнутим ввічливістю Христа. (Я, займаючи становище пастора, ніколи не звертав уваги на цю сторону характеру Спасителя).

Після свого навернення Петро ризикував життям, роздаючи літературу, та всякими способами старався пересилати літературу в Росію нелегальним пачкуванням. Він помагав Підпільній Церкві людям, що під советами. Нарешті його зловили, і я знаю, що в 1959 році він був ще у в'язниці. Чи помер він? Не знаю. Бог знає, де він тепер.

Подібних до нього, було багато навернених до Христа. Ми ніколи не мусимо зупинятись на наверненні душі до Христа, тому, що цим ми зробили тільки половину праці. Кожна душа, що навертається до Христа, мусить в свою чергу розпочати навертати других. Люди з-під советів самі навертались та були місіонерами серед своїх від Підпільної Церкви. Вони були самовідданими і безбоязними за Христа, завжди говорячи, що вони так мало роблять для Христа, що вмер за них.

НАШЕ ПІДПІЛЬНЕ СЛУЖІННЯ

Ми також служили і поневоленому румунському народові.

Дуже скоро комуністи скинули свої маски і, після usługовування керівникам церкви почався найжорстокіший терор. Тисячі були заарештовані і надбання однієї душі для Христа стало таким тяжким для нас, як і людям, що раніше були під советами.

Після я зустрів у в'язниці людей, яких сам привів до Христа. В одній камері зі мною був чоловік, у котрого було шестеро дітей, а він сидів за віру в Христа. Його дружина і діти були голодні, а він не мав надії зустрітись з ними. Я запитав його: "Чи ви маєте щось проти мене, зате, що я навернув вас до Христа і тепер ви, і ваша родина знаходяться в такій біді?"

Він відповів: "У мене нема слів, щоб висловити вам подяку за те, що ви привели мене до такого чудового Спасигеля. Я не хотів би нічого змінювати в моему житті."

Проповідь Євангелії в нових умовах не була легкою. Нам пощастило надрукувати декілька духовних брошур, перепускаючи їх через сувору цензуру комуністів. Ми подали їм брошуру, на обкладинці якої був портрет Карла Маркса, основника комунізму, а назва її казала: “Релігія — опіум для народу.” Ми завжди давали нашим брошурам подібні назви, щоб відвести цензуру від їхнього дійсного змісту. Вони вважали наші книжки за комуністичні і ставили на них свої печатки. В цих книжках, після декотрих сторінок із речень Маркса, Леніна і Сталіна, навмисне надрукованих для цензури, починалась Добра Вістка про Ісуса Христа.

Підпільна Церква подібна до льодової гори. Її лише маленька частина є на поверхсі. З нашими, подібними до комуністичних, брошурами ми йшли на їх зібрання та процесії та роздавали їх людям відкрито. Комуністи, притягнуті портретами своїх провідників, забирали у нас брошури з поспіхом. Коли вони доходили до десятої сторінки і виявляли про що там говориться, то ми вже були далеко від них.

Народ був дуже гноблений. Влада забрала у людей все: у селян вони забрали землю і вівці, у голяра і кравця — їх маленьке ремесло, що їх годувало. Не тільки капіталісти лишались всього, бідні також дуже страждали. Майже кожна родина мала когось ув'язненого, і скрізь панувала велика убогість. Люди питали: “Чому Бог любови дозволяє таке зло?”

Апостолам було б дуже тяжко проповідувати Христа у Велику П'ятницю, коли Христос висів на хресті і викрикнув: “Боже Мій, Боже Мій, нащо Мене Ти покинув!” Той факт, що все це робилося, говорить нам про те, що це було від Бога, а не від нас.

Християнська віра має відповідь на такі питання. Ісус розказав нам про бідного Лазаря, котрий був понижений і пригноблений, як і ми були в той час: він умирав, голодував, його рани лизали пси, але коли помер, Анголи віднесли його на лоно Авраамове.

ЯК ПРАЦЮВАЛА ПІДПІЛЬНА ЦЕРКВА?

Підпільна Церква збиралася в приватних хатах, лісах, підвальних приміщеннях, скрізь, де тільки було можливо. Там вона таємно приготувляла свою працю. Під владою комуністів ми опрацювали плян вуличних богослужень, котрі з часом стали дуже небезпечними, хоч такою дорогою ми досягали душ, котрих іншим способом було неможливо досягнути. Моя дружина була досить активною в цьому ділі. Декілька віруючих збиралися на розі вулиці й починали співати. Це приваблювало людей і тоді моя дружина говорила Слово Господнє.

Ми відходили перше, ніж появлялася поліція.

Одного разу, коли я був відсутній, моя дружина виступала перед тисячною юрбою робітників, при вході до однієї великої фабрики в Бухаресті. Вона говорила їм про Бога і спасіння. На другий день, декотрі робітники цієї фабрики були розстріляні за протест несправедливості комунізму. Вони почули благу вістку якраз вчасно.

Ми були Підпільною Церквою, але подібно до Івана Христителя, ми говорили відкрито про Христа перед народом і його володарями.

Одного разу по сходах урядової будівлі, два віруючі брати протиснулись в кабінет прем'єра Румунії Георгія Дежа і за декілька хвилин, що були в їхньому розпорядженні, засвідкували йому про Христа, вмовляючи його покаятись, залишити свої гріхи та переслідування народу. Він наказав вкинути їх до в'язниці за цю відвагу свідкування.

Минуло багато років, і цей чоловік дуже ослаб, але посіяне в його душі слово Євангелії, яке лишили брати, дорого заплативши за свою відвагу, прийшло йому на пам'ять і принесло плід. В своїй недузій прем'єр-

міністер згадав слово, котре “живе та діяльне, гостріше від усякого меча обосічного.” Воно досягнуло до його серця і він віддався Христові. Він визнав свої гріхи, покаявся та прийняв Спасителя й почав служити Йому, коли ще був слабим. Незадовго він помер, але пішов до Свого Господа тільки через те, що два брати — християни готові були заплатити велику ціну. Їх багато таких самовідданих християн в комуністичних державах в теперішній час.

Підпільна Церква працювала не тільки в таємних зібраннях, займаючись схованими ділами, але й відкрито та сміло з відвагою звіщала Євангелію на вулицях і перед урядовцями. Це коштувало дорого, але ми готові були платити. І в наші дні, Підпільна Церква готова звіщати Євангелію за всяку ціну.

Таємна поліція жорстоко переслідувала Підпільну Церкву, тому що бачила в ній одну протестуючу одиницю, котра, будучи духовною, могла підірвати силу атеїзму. Вони побачили, як може бачити сам диявол, що тут їм загрожує велика небезпека. Вони знали, що як тільки людина увірує в Христа, вона уже не буде комуністом по переконанню. Вони знали, що можуть кидати людей у в'язниці, але не можуть заарештувати віри в Бога. Тому вони так жорстоко боролися з нами.

Однак Підпільна Церква мала співчуваючих друзів навіть серед урядовців таємної поліції. Ми радили декотрим нашим братам стати в ряди таємної поліції й надіти найбільше зненавиджену в країні уніформу для того, щоб вони могли інформувати нас про дії і пляни таємної поліції. Так зробили декотрі наші брати. Їм було не легко переносити зневагу рідних і близьких та носити уніформу, котра була всім огидна, а також ховати своє правдиве призначення.

Але вони робили це тому, що їх любов до Христа була сильніша.

Мене схопили на вулиці й тримали декілька років

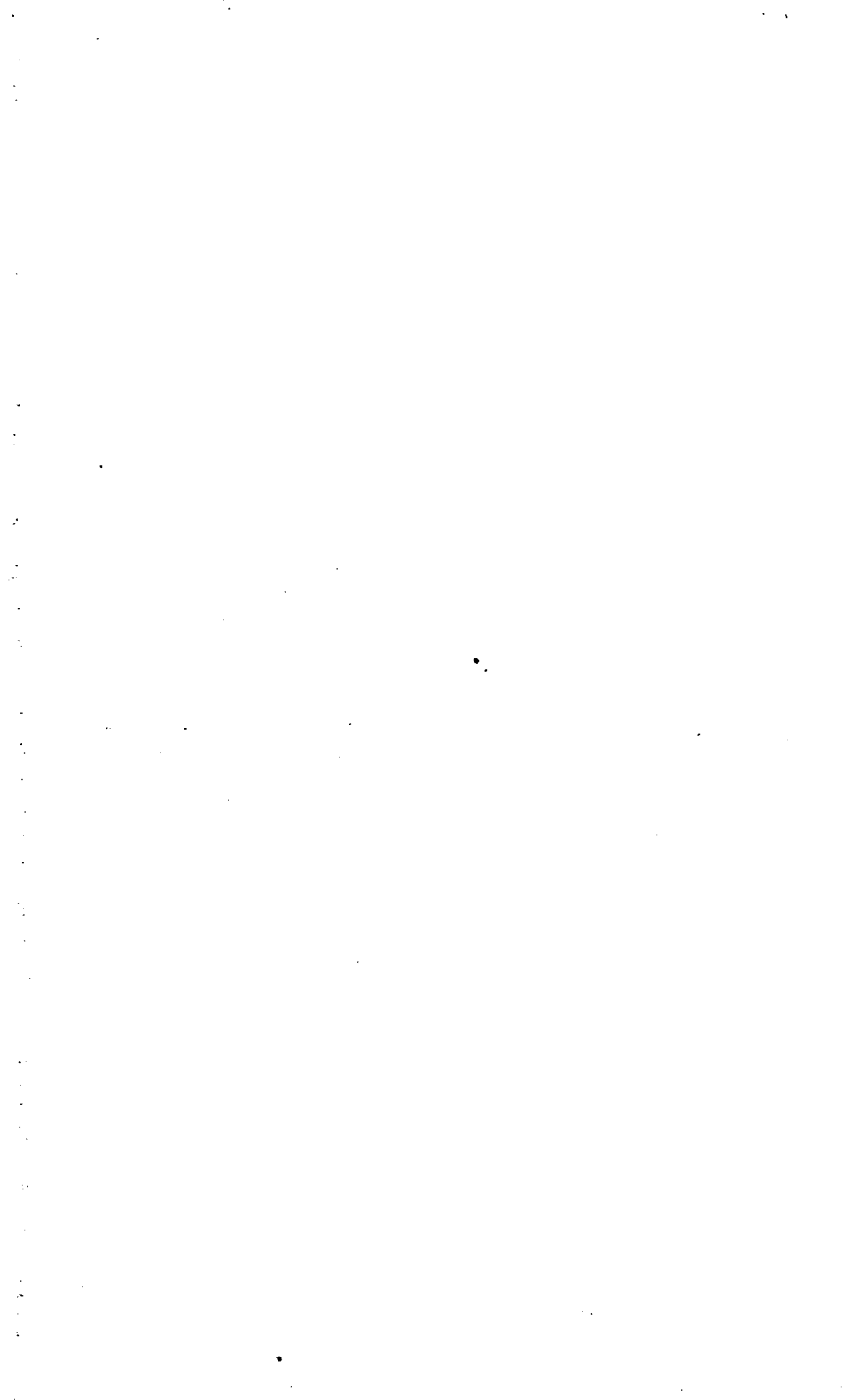
у великім секреті. Для того, щоб дізнатись, де я є, один віруючий доктор вписався в таємну поліцію. Від нього відвернулись всі його друзі, думаючи, що він став комуністом. Він ходить в уніформі мучителя — це ще більша жертва, ніж ходити в уніформі арештанта.

Цей доктор знайшов мене в темній, одиночці камері та сповістив усім, кому потрібно, що я живий. Дякуючи йому, вістка про мене рознеслась між віруючими, та під час “відлиги” 1956 року, коли при владі були Хрущов і Айзенгавер, брати почали домагатись мого звільнення і я знову побачив свободу. Без жертви того доктора брата, я ніколи б не вийшов із в'язниці й можливо, що давно не був би в живих.

Користуючись своїм становищем в таємній поліції, ці брати Підпільної Церкви неодноразово попереджували нас про небезпеку та тим самим допомагали нам. І тепер в таємній поліції є члени Підпільної Церкви, котрі помагають своїм братам, попереджуючи про небезпеку. Деякі з них знаходяться на високих становищах комуністів. Зберігаючи віру в тайні, вони багато допомагають нам. Прийде час, коли на небі вони зможуть відкрито прославити Христа, Котрому служили тут таємно.

Але були між нами і “Юди”. Багато братів було зраджено і попали до в'язниць. Різними способами комуністи здобували собі зрадників із пасторів і рядових віруючих, готових доносити на своїх братів. Деколи їм потрібно було вживати бійок, залякувань, наркотиків, шантажу, але вони добивались свого.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

До 29-го лютого 1948 року я працював офіційно і підпільно. 29-го лютого була неділя. Чудова неділя! По дорозі до церкви мене викрала таємна поліція.

Я багато разів запитував сам себе раніше, що означає в Біблії викрадання людей, про котре згадується декілька разів? Комуністи відкрили мені очі на значення цього місця.

В той час багатьох викрадали, так як і мене. Передімною зупинилось авто — “чорний ворон” таємної поліції, чотирьох чоловіків вийшли з нього й схопили мене та впхнули до середини.

На протязі восьми з половиною років, ніхто не знав чи живий я, чи вже мене немає?

До моєї дружини приходили агенти таємної поліції під виглядов відпущених з в'язниці арештованих. Вони розповідали, що були присутніми на моїх похоронах у в'язниці. Вона дуже горювала.

Тисячі віруючих, різних переконань сиділи тоді по в'язницях. І не тільки служителі церков, але й прості селяни, підrostки дівчата й хлопці сиділи за те, що засвідчували про свою віру. В'язниці були переповнені.

Перебування в комуністичній в'язниці в Румунії, чи в якій іншій країні під комуністами визначає — знущання, котрі були часто дуже жахливі і я вважаю краще не говорити про них, котрі самому мені трапилось переносити. Коли я згадую про них, я не можу спати, бо то дуже тяжко про це згадувати.

НЕВИМОВНІ ТОРТУРИ

Пастор на прізвище Флореску витерпів тортури розпеченим залізом і ножами. Його жахливо побили та вкинули до камери. По трубах до нього пустили голонних щурів і він не міг спати, але мусів всю ніч воювати з ними. Коли він тільки на хвильку затихав, чи пробував заснути, щури зараз же нападали на нього. Його примусили стояти на протязі двох тижнів день і ніч, тому, щоб примусити його зрадити своїх братів по вірі. Але він твердо противився тому. Нарешті, вони привели до нього його 14-літнього сина і почали, на очах його батька знущатись над ним говорячи, що не перестануть знущатись над дитиною до тих пір, доки пастор не виявить імена своїх віруючих. Бідний чоловік майже з розуму сховадив. Він терпів скільки зміг, але коли не міг більше перенести, що відбувалося, він крикнув до сина: "Олександр, я мушу говорити те, що вони вимагають! Я не можу більше дивитись, як вони над тобою знущаються!" Хлопчик відповів: "Тату, не ображай мене так. Нехай не буде зрадників у нашій родині. Терпи! Коли вони заб'ють мене, я помру із словами: "Ісус і батьківщина!"

Комуністи так розізрилися, що накинулись на хлопчика і забили його. Кров забризкала стіни і стелю. Він помер, прославляючи Бога, а наш брат Флореску не був більше таким, як раніше.

На наші руки надівали наручники з гострими цвяхами виступаючими до середини. Коли ми непорушно сиділи то цвяхи не турбували нас, але коли ми трусились від холоду в наших непалених камерах, цвяхи рвали наше тіло.

Віруючих вішали догори ногами на мотузках і дуже били, так що їхні тіла гойдалися вперед і назад від ударів. Віруючих садовили до камер — холодильників і морозили їх знову і знову. Відморожували і заморожували майже до самої смерти, а як відходили,

знову заморожували. Я сам був в такій камері, де стеля і стіни були вкриті льодом. Нас садовили туди майже роздітих. В'язничні лікарі наглядали через дірку в дверях і коли зауважували ознаку замерзання, то давали знака наглядачам, і вони витягали нас та відігрівали тільки для того, щоб знову посадити до холодильника.

Віруючих ставляли до вузької дерев'яної скрині, трошки ширшої від їхнього тіла. Не можна в ній було повернутися. Тоді з усіх сторін вбивалися цв'яхи у скриню й коли ми стояли непорушно, все було добре, але тільки хотіли повернутися то цв'яхи впивались у наше тіло. Нас примушували стояти в тих скринях незлічими години й коли ми змучувалися і схилялися на боки, цв'яхи давали про себе знати.

Те, що комуністи робили з віруючими, перевищує всі наші уявлення. Я бачив на обличчях катів невимовну радість, коли вони мучили й гортурували віруючих. Вони викрикували під час мордування: "Ми — сам диявол!"

Так. "боротьба наша не проти тіла і крові, але проти початків, проти влади, проти світоправителів цієї темряви, проти піднебесних духів злоби." Ми маємо справу з духовною силою — силою зла, котрій можна протиставити тільки більш могутнішу силу Духа Божого.

Я часто питав своїх мучителів: "Невжеж у вас немає чуття і жалю в серці?" Вони звичайно відповідали цитатою із писання Леніна: "Неможливо смажити яйце, перше не розбивши його й неможливо рубати ліс, щоб не летіли тріски." Я відповів, що я також знаю цю цитату Леніна, але є різниця між деревом і чоловіком. Дереву не болять, коли його рубають, а ви маєте справу з живими людьми. Побиття викликає сльози матерів і викликає біль у тих, кого б'ють.

Мої наставлення були безкорисні. Ці люди були матеріялістами, для котрих все є матеріяльне, і людина в них — теж саме, що й колода чи шкаралупа з яй-

ця. З такою вірою вони досягнули найбільших глибин жорстокости. Їх жорстокість перевищує людську уяву.

Коли людина не вірить у нагороду за добрі вчинки і кару за злі, у неї нема підстав до людяности. Ніщо людину не стримує від надмірного зла, котре живе в ній.

Комуністи часто говорили: “Бога немає, вічного життя немає, і немає кари за злі вчинки. Ми можемо робити все, що нам подобається.” Я чув навіть, як один кат промовив: “Я вдячний Богові, в Котрого не вірю, що міг дожити до такого часу, коли можна вільно виявляти все те зло, яке я маю в моїм серці.” Він виявляв свою злість у невимовній жорстокості, якою мучив в’язнів.

Мені тяжко дивитися, коли крокодил нападає на людину, але я не можу докорити йому, бо він крокодил. Не моральна істота, а крокодил. Так само не можемо докоряти комуністам, бо вони згубили почуття моральної відповідальности. Вони навіть горді з того, що в них немає жалю.

Я багато чого навчився від них: вони не давали місця в своїх серцях Ісусові і я рішив не давати ні каплі місця для сатани. Я свідкував перед Комітетом внутрішньої безпеки ЗСА в Сенаті і розказав про страшні знущання, котрі прийшлося переносити віруючим. Я змалював, як віруючих прив’язували до хрестів і лишали на декілька днів і ночей. Потім хрести клали на підлогу і сотні в’язнів мусіли приходити та робити свої потреби на лица мучеників-віруючих. Після того хрести знову підіймали і комуністи сміялися і знущалися вигукуючи: “Дивіться на вашого хреста! Який він гарний! Які дивні аромати він приносить з неба!”

Я розповів про те, як священикам були дали тарілки з калом і сечею і потім їх примушували давати “причастя” з тих тарілок.

Це тільки частина того, що відбувалося в одну неділю і багато інших неділь у в’язниці у Петесті. Другі речі я просто не можу описати, тому що моє серце

не витримає повторення пережитого, котре було настільки непристойне, що його соромно згадувати, а тим більше на папері.

Правдивим героєм віри був пастор Мілан Хаймовічі. В'язниці були переповнені і охорона не знала нас всіх поіменно.

Вони викликали тих, котрим належало по двадцять п'ять ударів канчуком за порушення якогось тюремного правила. Багато разів пастор Хаймовічі йшов під канчук за других людей. За це його поважали в'язні, а разом із ним і Христа, ради Котрого він так поведився і Якого в житті і в своїм поведенні зображав.

Коли я буду продовжувати оповідати вам, про всі муки віруючих, то напевно ніколи не скінчу. Не тільки відомі були катування, але й відважні вчинки, також були відомі всім у в'язниці, які були моральною підтримкою братам, що були ще на волі.

Однією з наших місіонерок була молода дівчина із Підпільної Церкви. Поліція дізналася, що вона таємно роздає духовну літературу та Євангелії і говорить дітям про Христа. Вони рішили заарештувати її, але для того, щоб цей арешт був болючіший для неї, вони рішили зачекати декілька тижнів до дня її весілля.

В той день вона була у весільному вбранні й для неї це був самий радісніший день в її житті! Несподівано відкрились двері і в дім ввірвались агенти таємної поліції... Коли вона побачила їх, вона простягнула руки наперед, щоб вони могли надіти на них наруччя. Подивилась в очі своєму нареченому й поцілувала його, а потім промовила: "Я дякую моему Небесному Жениху за ці прикраси, котрі Він подарував мені на весілля. Я вдячна Йому за те, що Він вважав мене гідною за Нього страждати."

Її вивели, коли віруючі друзі гірко плакали. Жених у великому смутку дивився вслід за нею. Всі знали, що чекає молоду дівчину в руках комуністичних володарів. Через п'ять років її випустили, але це вже не бу-

ла та дівчина, а розгублена постаріла на 30 років жінка. Жених чекав на неї. Вона говорила, що зробила для Христа тільки маленьку частинку.

Ось які є чудові віруючі, що працюють в Підпільній Церкві!

ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ “ПРОМИВАННЯ МОЗКІВ?”

Ви напевно чули про “промивання мозків” під час війни в Кореї, а потім у В’єтнамі. Я сам перейшов процедуру промовання мозку і знайшов, що це є найжахливіше тортурування. На протязі декількох років ми вимушені були по 17 годин на день слухати одні і ті ж слова: “Комунізм хороший! Комунізм хороший! Комунізм хороший! Комунізм хороший! Християнство безглуздя! Піддавайтеся! Піддавайтеся! Піддавайтеся! Піддавайтеся! І так 17 годин на день і декілька років підряд.

Декотрі віруючі питали мене, як можна противитися промиванню мозків. Є лише один спосіб від промивання мозків — мати промите серце.

Коли серце промила любов Христова і воно любить Його, можна перенести всі тортури. Чого тільки б не зробила молода для свого молодого! Чого б тільки не зробила мати для свого немовляти! Коли ми так любимо Христа, як Марія, котра тримала Його на руках, коли Він був ще Дитятком, ми можемо перенести всі тортури. Бог буде судити нас не тому, скільки ми перетерпіли, а по тому, скільки ми любили. Я свідок того, як в’язні в комуністичних тюрмах могли любити. Вони могли любити Бога і людей.

Тортури й жорстокість не переставали. Коли я губив притомність і був настільки ослабленим, що мої мучителі губили всяку надію на отримання від мене “зізнань”, мене кидали до камери і лишали там без нагляду, напів-мертвого, аж доти, поки я трохи наберусь сили, щоб їм знову почати тортури надімною. Ба-

гатьох умирали в такому стані, але мої сили завжди верталися чомусь до мене. За довгі роки в різних в'язницях моїм мучителям удалось поломати чотири частини хребта в моїй шії та багато інших кісток. Вони порізали тіло моє в багатьох місцях. Вони пропекли та прорізали 18 ран в моєму тілі, сліди від котрих лишилися на все моє життя.

Лікарі в місті Осло, після мого звільнення, перевіряли моє здоров'я та бачили всі ці шрами та сліди туберкульози на легенях. Вони вирішили, що моє здоров'я і те, що я ще в живих є великим чудом! Після вислухання, по їх медичинському знанню я мусів би давно померти. Я сам також знаю, що це є чудо. Бог є Богом чудес.

Я вірю, що Бог звершив це чудо для того, щоб ви почули мій, переповнений жалю голос в захист Підпільної Церкви за Залізною Заслоною. Він дозволив мені жити, отримати свободу, щоб я міг передати вістку від ваших страждаючих, вірних братів Підпільної Церкви.

КОРОТКА СВОБОДА І ЗНОВУ АРЕШТ

Прийшов 1956 рік. Я пробув у в'язниці вісім і пів року. Я дуже схуд, тіло моє покритось шрамами, часто був жорстоко побитим, висміяним і опльованим. Я був багато разів голодним, переніс натиск і допити аж до слабости.

Мені загрожували й мене зневажали, але не досягнули того результату, на який чекали мої мучителі. В повному розчаруванні відпустили мене ще й тому, що до них доходило багато прохань про моє звільнення.

Мені дозволили повернутись до моєї старої церкви на один тиждень, де я виголосив дві проповіді.

Мене викликали й повідомили, що я не маю права більше проповідувати, або якоюсь іншою дорогою

вести духовну працю. Про що ж я проповідував? Я говорив моїм слухачам, що нам потрібно терпіння, терпіння і терпіння.

“Це значить ти говорив їм, щоб вони терпіли, аж доти, коли прийдуть американці і звільнять їх!” — закричав поліцай.

Я також говорив, що все в житті змінюється, що колеса повертаються і часи міняються. “Ти говориш їм, що комуністи не вічно будуть при владі! Це все контрреволюційна брехня!” — кричали вони. І так прийшов кінець моїм прилюдним виступам.

Напевно влада надіялася, що я більше боятимуся працювати духовно і підпільно, але тут вони і помилилися. Потаємно я повернувся до праці, яку виконував раніше.

Моя родина підтримувала мене. Я знову почав проповідувати тим, що збиралися таємно, входячи й виходячи, як привид під наглядом надійних людей. На цей раз у мене були шрами, котрі помагали мені у свідченні про жахіття комуністичних тортур у в'язницях. Я підкріпляв душі, що хиталися та закликав їх бути вірними Богові та відважними. Я керував таємною сіткою євангелістів, готових в кожний час помагати один одному розповсюджувати Євангельську Вістку на очах засліплених Богом комуністів. Коли людина настільки сліпа, що не бачить діяння Божої руки навколо себе, вона не бачить і праці євангеліста.

Накінець мене знову знайшли й заарештували.

Я пробув вісім і пів року у в'язниці і потім три роки користувався, порівнюючою вільністю, а тепер мене засудили ще раз на 25 років каторги.

Моє друге ув'язнення було в багатьох відношеннях гірше першого. Я знав, що тепер мене чекає. Мій фізичний стан уже тепер був дуже незадовільним. Однак ми продовжували й далі нашу євангельську працю у в'язниці. Ми зробили таку угоду: ми проповідували, а вони нас били.

Проповідувати у в'язниці було суворо заборонено і всі знали, що за проповідь жорстоко карали, але декотрі із нас були готові заплатити ціну за привілей проповідувати Слово Боже і ми прийняли ці умови. Це була угода: Ми раділи за можливість проповідувати, а вони раділи, коли били нас і так всі раділи.

Те про що я тепер розповім, відбувалося так часто, що я згубив рахунок. Віруючий брат проповідував в'язням. Несподівано вдиралася охорона і зупиняла проповідь на пів слові. Вони волокли його по коридорі до "кімнати биття". Через деякий час, якому здавалося не буде кінця, його притягували закривавленого, побитого і кидали на підлогу камери. Помалу, з великими зусиллями він підіймався на лікті, потім зовсім вставав, поправляв одягу і тихо говорив: "Ну, брати, на чому ж ми зупинилися? На чому нас перервали? Брати помагали йому знайти нитку проповіді, і він кінчав її уже без порушення. Так, я бачив чудові вчинки.

Часто проповідники були звичайними віруючими, але ці прості люди, надхнені Святим Духом, проповідували дуже гарно! Вони вкладали свої душі в те, що говорили. Адже ж проповідувати в таких умовах було не легкою справою.

У в'язниці в Герла був віруючий на ім'я Греку, котрого засудили на смерть через побиття. Його били дуже поволі. Його били один раз по підшвах ніг гумовим друком, а потім через одну хвилину знову і знову... Потім лікар давав йому заштрик, після котрого йому ставало краще. Давали йому також гарячої їжі, щоб скоріше вернулось йому здоров'я, тільки для того, щоб знову розпочати повільне биття, від котрого він, нарешті, помер.

Цим побиттям керував член Центрального Комітету Партії на ім'я Рек. У відомий час, цей чоловік говорив побитому в'язневі, що комуністи часто говорять

віруючим: “Ти знаєш, що я бог? В моїх руках влада над твоїм життям і смертю. Той, котрий на небі, не може вирішувати про твоє життя чи смерть. Все залежить від мене. Як я захочу, то будеш жити, а ні, то помреш. Я бог!”

Так вони насміхалися над віруючими.

При нагоді брат дав дуже гарну відповідь тому злому чоловікові: “Ти не знаєш, яке глибоке слово ти висловив. Ти в дійсності бог. Кожна гусениця може стати метеликом, коли правиво буде розвиватися. Ти не був створений мучителем, вбивником. Ти був створений, щоб стати богоподібною істотою. Одного разу Ісус сказав Своїм слухачам: “Ви боги”. Життя Божества закладене в твоїм серці. Багато подібних до тебе людей, що переслідували християн, як бувший Савло, були зупинені свого часу та зрозуміли, що соромно людині творити гріх, бо вона може робити щось далеко кращого. Ці люди стались учасниками, як Божі істоти. Повірте мені пане... Рек, ви покликані бути добрим, богоподібним чоловіком, а не мучителем”.

В ту хвилину Рек мало звернув уваги на слова цього чоловіка, який був його жертвою. Як Савло із Тарсу не звертав уваги на свідокство Степана, якого убивали в його присутності, Рек пропустив слова доброго брата мимо ушей, але вони всеж таки зробили свою дію в його серці, й пізніше Рек зрозумів, що це був заклик і до нього. Одну велику лекцію ми засвоїли під час катування, заповідяні нам комуністами: дух панує над тілом! Часто після побиття і катувань ми відчували біль від них, але не реально, ніби щось віддалене від духа, який належав Христові і відчувалася Його присутність між нами.

Коли нам давали лише один кусок хліба на день і тарілку брудного супу, ми рішили давати десятину і від цієї частини. Кожну десятю неділю ми жертвували свою бідну їжу більш слабому братові, як “десятину” для Бога.

Одного віруючого засудили на смерть, але перед смертю дозволили побачитись з дружиною. Я привожу його останні слова, які він сказав для неї: “Пам’ятай, що я умираю, однак люблю тих, що забивають мене. Вони не знають, що роблять, і моє останнє прохання до тебе, щоб ти також любила їх, як я. Не носи жалоби в серці за те, що вони забили того, котрого ти любила. Ми зустрінемося на небі”.

Ці слова зробили глибоке вражіння на офіцера таємної поліції, що був присутнім на цій зустрічі. Пізніше він сам мені розповів цю історію у в’язниці, в яку попав за віру в Христа.

У в’язниці Тиргу-Окна був дуже молодий в’язень на ім’я Мацкевіч. Його посадили до в’язниці, коли йому було 18 років. Після тортур він ослаб на туберкульозу і зовсім ослаб. Його родина якось дізналася про його тяжке становище і доручила йому сто пляшок стрептомицину. Політичний офіцер в’язниці вивів його й показав пакунок з ліками, додавши: “Ось ліки, котрі можуть тебе спасти, але ти не можеш отримувати передач від рідні. Я бажав би допомогти тобі, бо ти ще молодий, і не хотів би твоєї смерти у в’язниці. Зроби мене здібним допомогти тобі! Подай лише мені потрібні відомості за твоїх братів на волі і це виправдає мене перед керівниками, коли я віддам тобі ліки”. Молодий чоловік відповів відразу: “Я не бажаю жити і з соромом дивитися в люстро, де буде відбиватись обличчя зрадника. Я не можу прийняти цих умов. Я волю вмерти”.

Офіцер таємної поліції потиснув йому руку і сказав: “Вітаю тебе, я й не чекав іншої відповіді від тебе, але хочу зробити тобі ще одну пропозицію. Деякі в’язні стали нашими шпигунами й донощиками. Вони запевняють, що стали комуністами і відреклися від тебе. Нам потрібно знати, до якої міри вони справедливі. У відношенні до тебе, вони зрадники і приносять тобі багато шкоди своїми донесеннями про все, що ти

говориш і робиш. Я розумію, чому ти не можеш і не хочеш видавати своїх друзів, але повідом нас щось про твоїх ворогів і це допоможе тобі спасти твоє життя”.

Мацкевіч відповів відразу, як і в перший раз: “Я учень Христа, Котрий учив нас любити і ворогів наших. Ті, що зраджують в дійсності багато шкодять нам але я не можу віддавати злом за зло. Я не можу свідкувати проти них. Мені шкода їх. Я молюся за них”.

Молодий чоловік повернувся до камери і там помер. Я був у тій самій камері і бачив його кінець: він прославляв Бога! Любов перемогла навіть природню спрагу до життя.

Коли бідний чоловік любить музику, він віддасть останнього доляра, щоб бути на музикальному концерті. У нього немає грошей, але він не почувается нещасним і розгубленим. Він почув чудову музику і це дало йому надзвичайне задоволення.

Я не рахую себе нещасним, тому що перебув багато років у в'язниці. Я також бачив і чув чудові речі. Я був знеможеним і ослабленим у в'язниці, але мав перевагу бачити великих лицарів віри, подібних до християн перших віків. Вони добровільно умирали за Христа і духовна краса таких лицарів і святих не до зрозуміння.

Все, що я говорю тут, не було випадковістю. Надприродні явища стали природніми серед християн підпілля.

Підпільна Церква — це та церква, яка повернулася до першої любови.

Перед моїм ув'язненням я старався любити Ісуса Христа, а тепер, побачивши “Молоду Христа”, — Його духовне Тіло власними очима, я можу сказати, що люблю Церкву, як Самого Господа.

ЩО СТАЛОСЯ З МОЄЮ ДРУЖИНОЮ І МОЇМ СИНОМ

Мене забрали від дружини і я не знав, де вона і що з нею, й тільки через декілька років довідався, що її також посадили до в'язниці.

Віруючі жінки страждають у в'язницях більше, ніж чоловіки. Молодих дівчат гвалтували грубі й жорстокі охоронники. Знущання й непристійності були жахливі. Віруючих жінок примушували тяжко працювати на будові каналу. Вони мусіли виконувати ту роботу, що й чоловіки. Вони копали землю зимою.

Проститутки були поставлені наглядачами за в'язнями-жінками. Вони немилосердно знущались над віруючими. Моя дружина їла траву, щоб не вмерти з голоду. Ті, що працювали на будові каналу їли гадюки і щури, коли вдавалось їм зловити. Наглядачі любили по неділях вкидати жінок в річку Дунай, а потім їх витягали та сміялись, коли їхня одежа тісно прилипала до мокрого тіла. Мою дружину також кидали в Дунай.

Мій син був приреченим на життя вулиці, коли його батьки були у в'язниці. Михай був з дитинства дуже релігійним і цікавився духовними речами. Коли йому було дев'ять років, нас з дружиною забрали від нього то в його духовному житті настала криза. Він став запеклим і зневірився в релігії. У нього повстали проблеми, яких нормально не мали діти його віку. Йому потрібно було думати про засоби життя. Помагати родинам ув'язнених було заборонено. Це рахувалось злочином. Дві жінки, що помогли йому, були заарештовані і так побили їх, що вони залишились каліками аж до сьогодні, а це було 15 років тому. Друга жінка, що взяла Михая до себе, була засуджена на 8 років в'язниці за те, що допомогла родині заарештованих. Їй повибивали всі зуби та поламали кістки так, що вона вже ніколи не буде здібна до роботи. Вона лишилась калікою на все життя.

“МИХАЙ, ВІР В ІСУСА!”

На одинадцятому році життя Михайл почав сам собі заробляти на життя. Страждання захитали його віру. Після двох років нашого ув'язнення, Михаю дозволили побачити матір за залізними ґратами комуністичної в'язниці. Вона стояла перед ним брудна, схудла, руки вкриті були мозолями, одягнена у в'язничну одежу. Він ледве впізнав її, а її перші слова були: “Михай вір в Ісуса!”.

Наглядач у великій злості відтягнув мою дружину від Михаю і відвів її геть, а хлопчик дивився на це і плакав. Ця хвилина була хвилиною його навернення до Бога і хвилиною його нового народження.

Він зрозумів, що коли Христа можна любити в таких умовах, Він мусить бути правдивим Спасителем.

Пізніше він говорив: “Коли б християнство не мало жодних інших доказів правдивості, окрім того, що моя мати вірить в нього, цього одного було б для мене досить”.

В той день він повністю прийняв Христа. В школі він мусів постійно боротись за існування. Він добре вчився й його нагородили за це червоною краваткою — що була знаком приналежності до комуністичної організації молоді — піонерів. Михайл сказав: “Я ніколи не надіну краватки тих, котрі посадили мого батька до в'язниці”. За це його вигнали із школи. Згубивши один рік, він знову пішов до школи, але на цей раз сховавав те, що він є сином ув'язнених батьків за віру.

Пізніше йому довелося писати твір проти Біблії, і він сміло написав: “Докази проти Біблії є дуже бідні, а всі доводи проти неї не відповідають правді. Я переконаний в тому, що наш учитель не читав Біблії. Біблія не заперечує науки”. Його знову вигнали з школи й цей раз він згубив два роки.

Нарешті йому дозволили учитися в “семінарії”,

в котрій викладалось марксистське богослов'я. Все пояснювалося згідно науки Карла Маркса. Михай відкрито протестував у класі і другі студенти приєднувалися до нього. Нарешті його вигнали і звідти і він не міг скінчити “духовної” школи.

Одного разу, під час атеїстичної лекції в класі, Михай встав і відкрито нагадав учителеві про відповідальність, яку він бере на себе, коли вчить молодих безбожності, вводячи цим самим багатьох у блуд. Усі студенти стали на стороні Михая. Важливим було тільки те, щоб хтось першим відважився заговорити. Для того, щоб отримати школу, він постійно ховав, що він є сином пастора Вурмбранда, віруючого в'язня. Часто це виявлялося і він був покликаний до директора школи, який виганяв його з школи.

Михай часто був голодним. Родини заарештованих віруючих в комуністичних державах матеріально страждали. Всяка поміч для них уважалася державним злочином.

Запитайте керівників вашої деномінації, яка частина зібраних пожертв іде на поміч родинам заарештованих віруючих в комуністичних державах? Є багато доріг щоб допомогти цим нещасним. Я можу запевнити вас, що родини заарештованих в Румунії католиків, православних, протестантів ніколи не отримували допомоги з-за кордону.

Я розкажу вам лише про одну таку родину, яку я знав особисто. Брат попав до в'язниці за працю в Підпільній Церкві. Дома лишилася дружина і шестеро дітей. Старші дві дочки 19 і 17 років не могли знайти роботи, тому що працю в комуністичній державі можна отримати лише від влади, а вона не давала праці для “злочинних християн”.

Прощу, не судити про це з кута зору морального стандарту! Просто прийміть це за наявність!

Дві дочки мученика-християнина, самі також християнки, стали повіями для того, щоб про-

годувати менших братів і сестер і слабу матір. Коли їхній 14-ти літній брат довідавсь про це, то зійшов з розуму і був відправлений до лікарні умово слабих. Коли після багатьох років їх батько повернувся додому, його молитвою було: “Господи, нехай я буду знову у в’язниці, тільки щоб не бачити що тут діється!” Він отримав відповідь на свою молитву і його знову заарештовано за проповідь своїм дітям. Його дочки більше не займаються тим, чим займалися раніше. Вони отримали працю після того, як пішли на умову з таємною поліцією, щоб стати донощицями на віруючих. Знаючи, що вони є дочками християнина-мученика, люди радо їх приймали до своїх домів, а вони доносили все поліції.

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

Минуло чотирнадцять років ув'язнення і в ці роки я не бачив Біблії і ніякої іншої книжки. Я відучився писати після довгого голоду, доз наркотиків і тортур. Я забув Святе Писання, але в день мого звільнення невідомо звідки до мене прийшов вірш із Старого Заповіту: "І служив Яків за Рахіль 14 років, а вони через любов його до неї, були в його очах, як кілька днів".

Недовго після цього я був звільнений по загальній амністії, оголошеній по всій нашій країні під натиском і впливом американської громадської думки.

Я знову побачив мою дружину, котра чекала на мене весь той час. Ми розпочали нове життя з великими недоброми, тому що від ув'язнених забирали все їхнє майно.

Священики і пастори, що виходили на волю, могли відновляти невеликі громади і церкви. Мені дали церкву в місті Орсова. Комуністичний відділ культур повідомив мене, що в цій церкві є 35 членів і на мені лежить обов'язок, щоб в ній ніколи не стало 36 членів! Мені, між іншим, сказали, що я мушу бути їхнім агентом і доносити на кожного члена церкви, а також не допускати до богослуження молоді.

Ось як комуністи тримають церкви під своєю контролю!

Я знав, що коли я буду проповідувати то багатьох забажають послухати і тому я рішив навіть не починати працю в офіційній церкві. І знову почав працювати в Підпільній Церкві, розділяючи красу і небезпеку її служіння.

За час моєї відсутности Бог звершив велике у Підпільній Церкві. Вона не була більше залишеною і забутою. Віруючі на Заході почали молитися за нас та помагати в силу можливости.

Одного разу я перебував на спочинку у віруючого брата на селі. Він розбудив мене і повідомив: “Прийшли брати із-за кордону”. Виявилось, що на Заході брати ще не забули про нас. Віруючі там зорганізували поміч і таємно привозили літературу і матеріяльну поміч переслідуваним родинам. Вони довго говорили зі мною, а в розмові виявилось, що вони якимсь чином довідалися, що тут замешкує чоловік, що відбув 14 років у в'язниці і вони прийшли поговорити з ним. Я сказав їм, що це я. Вони відповіли, що чекали побачити зажуреного чоловіка, а він повний радості. Я запевнив їх, що власне я є тим чоловіком, але радію тому, що вони мене відвідали та що пам'ятають про нас. Регулярна поміч почала надходити до Підпільної Церкви. Ми отримали таємними дорогами багато Біблій й іншої духовної літератури та матеріяльну поміч переслідуваним родинам.

При цій помочі з-за кордону ми могли працювати далеко краще. Вони принесли нам не тільки Слово Боже, а також свою любов. Вони принесли нам слово потіхи.

В днях промивання мозків ми часто чули: “Вас більше ніхто не любить, вас більше ніхто не любить, вас більше ніхто не любить”... А тепер ми побачили, як західні віруючі, ризикуючи життям, доказували нам свою любов.

Ціна Біблії, яка привезена нелегальною дорогою до нас, є незрозумілою для віруючих, що живуть у вільному світі, який переповнений Бібліями.

Я із своєю родиною не міг би вижити, коли б не поміч віруючих з-за кордону. Те можна сказати також про багатьох пасторів і звичайних віруючих в комуністичній катівні.

Ті, що приходили з-за кордону, здавались нам анголами.

Коли праця Підпільної Церкви знову широко розгорнулася, я опинився в небезпеці арешту. Дві християнські організації: Норвезька єврейська місія і Єврейський Християнський союз заплатили 10,000 доларів за мене і я міг лишити Румунію.

ЧОМУ Я ЗАЛИШИВ КОМУНІСТИЧНУ РУМУНІЮ

Я не поїхав би, хоч була й велика небезпека, коли б керівники Підпільної Церкви не наполягли на тому, щоб я лишив країну для того, щоб стати “голосом” Підпільної Церкви у вільному світі. Вони доручили мені говорити від імени Підпільної Церкви про її страждання і потреби. Я приїхав на Захід, але моє серце лишилося із ними. Коли б я не бачив великої потреби, щоб ви довідалися про страждання церкви в підпіллі, я ніколи б не лишив Румунії. Це моя місія.

Перед тим, як я залишив Румунію, мене два рази викликала таємна поліція. Мене повідомили, що викуп отриманий. (Румунія продає своїх громадян за гроші, бо знаходиться у великій економічній потребі). Мені сказали: “Їдь на Захід і проповідуй Христа скільки хочеш, але не зачіпай нас! Не говори ні слова проти нас! Ми тобі просто скажемо, що ми зробимо з тобою, коли ти не додержиш цієї умови. За тисячу доларів ми можемо знайти бандита, котрий з приємністю ліквідує тебе, або ми сами можемо викрасти тебе”. Зі мною був у в'язниці православний єпископ Василій Леул, котрого викрали з Австралії і привезли в Румунію. Йому вирвали всі нігті. Зі мною були і інші викрадені в Берліні, а недавно румуни були викрадені з Італії і з Парижа.

Мені також сказали: “Ми можемо знищити твою репутацію історією полюбовних зв'язків, крадіжі, або інших молодечих гріхів. Мешканці Заходу, а особли-

во американці, жадібні на такі історії і їх легко можна обманути”.

Налякавши в такий спосіб, вони відпустили мене на Захід, надіючись на промивання мозку, яке вони робили мені у в'язниці.

(На Заході є тепер багатьох тих, що перейшли те, що й я, але вони мовчать. Деякі з них навіть хвалять комуністів, після того, як вони їх мучили. Комуністи були переконані, що я буду мовчати).

І ось в грудні 1965 року мені дозволили лишити Румунію з усією родиною. На прощання я пішов на могилу полковника, по наказу якого я був заарештований і на протязі багатьох років мене мучили. Я поклав на його могилу квітку. Цим знаком я посвятив себе принесенням Христової радості духовно порожнім комуністам. Я приїхав на Захід, щоб передати привіт від страждаючої, гнобленої, переслідуваної, але правдивої Переслідуваної Церкви, яка потребує ваших молитов і практичної допомоги.

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ

Перше всього я мушу сказати, що я не маю в душі ніякого жалю, ні гіркости проти комуністів і їхніх катів. Більше того, я люблю комуністів від усього серця. Я ненавиджу гріх, але люблю грішника. Комуністи убивали віруючих, але не могли забити в них любови навіть до тих, що їх забивали.

У євреїв є легенда, в якій говориться про вихід із Єгипту їхніх попередників. Коли єгиптяни потопилися у Червоному морі, анголи нібито приєдналися до радощів ізраїльтян, але Бог сказав анголам: "Ізраїльтяни люди, а тому вони радіють, що ворог їхній гине, але від вас Я чекаю більш глибокого розуміння речей. Хіба ж єгиптяни не — Моє творіння? Хіба ж Я не люблю їх також? Чому ж ви не засмутилися їхнім трагічним кінцем?"

Коли Ісус Навин був біля Єрихону, то звів очі свої та й побачив, аж ось стоїть навпроти нього чоловік, а витягнений його меч у руці його. І підійшов Ісус до нього, та й сказав йому: "Чи ти наш, чи наших ворогів? (Ісуса Навина 5:13).

Коли б чужинець, якого зустрів Ісус Навин був людиною, він міг би тільки відповісти: "Я з вами", або "я з вашими ворогами", в іншому випадку "я є невідносивним". Такі три можливості людської відповіді на це питання. Але чужинець, якого зустрів Ісус, був не з цього світу і тому на питання: з Ізраїлем він чи проти нього? — він дав несподівану й незрозумілу відповідь: "Ні".

Що воно визначає це “ні”? Він був із потустороннього світу, в котрім не можна бути за або проти когось — але на все скеровується співчуття і жаль, любов і виrozumіння.

Є людська площина, й коли розглядати комунізм з цієї площини, то з ним треба безупинно боротися і не тільки з ним, але й з тими, хто підтримує цю жорстоку, дику ідеологію.

Однак, християни є більше, ніж тільки люди. Вони — діти Божі, частина Божої істоти. Ось чому тортури в комуністичних катівнях не зробили мене запеклим до комуністів. Вони також творіння Боже. Як можу ненавидіти їх? Однак, я не можу бути їхнім другом. Дружба — це душа в подвійних грудях, а я не маю однієї душі з комуністами. Вони ненавидять Бога, а я Його люблю.

Коли б запитали: “Ти за комуністів чи проти них?” Моя відповідь була б дуже складною. Комунізм являє собою жакливу загрозу всьому людству і я проти нього і готовий боротися з ним до тих пір, доки він не буде повалений, але боротися зброєю Творця, Словом Божим.

Тому моя мета-проповідувати Євангелію комуністам для того, щоб дати їм можливість почути благу вістку вічного життя.

Ісус Христос, мій Господь, любить і комуністів. Він Сам сказав, що готовий лишити 99 праведних овечок із за одної, що зблудила. Його апостоли і всі великі учителі християнства навчали цієї любови в ім'я Христа.

Святий Макарій сказав: “Коли людина палко любить всіх, але говорить, що тільки одного не може переносити то вона вже не християнин, тому що її любов уже перестала бути всеосяжною”.

Святий Августин учив: “Коли б усе людство було справедливим, а лише одна людина була грішною, Христос прийшов би за ради однієї і переніс би страж-

дання хреста, тому, що Він любить нас, кожного зокрема”.

Вчення Христа зрозуміле. Комуністи — люди, а Христос любить людей. Так поводитьсь кожний, хто має почуття Христові. Ми любимо грішників, хоч ненавидимо гріх.

Мені траплялось зустрічати у в'язниці віруючих в'язнів, що мали по 50 фунтів ланцюгів на своїх ногах, їх катували розпеченим залізом, клали до рота столову ложку соли і потім довго не давали води і їжі. Їх били, тримали в холоді, а вони ревно молились за комуністів. З людського погляду це неможна пояснити! Але це робила Христова любов, що вилилась щедро в їхні серця Духом Святим.

Комуністи, що мучили нас, інколи самі попадали до в'язниці. Під комуністичною владою, комуністи попадають до в'язниці, майже так часто, як і їхні вороги. Той, кого мучили і сам мучитель часто попадали в одну камеру, і в той час, як невіруючі виявляли свою ненависть до бувших своїх мучителів, віруючі захищали їх, ризикуючи самі потрапити під відплату побоїв, або бути обвинуваченими у співпраці з комуністами. Я бачив, як віруючі віддавали останній кусок хліба (нам давали тоді один кусок на тиждень), ліки, котрі могли допомогти в спасінні життя. Вони віддавали це комуністам, котрі стали тепер їхніми сусідами в камері.

Бувший президент Румунії, Іуліу Маніу, перед своєю смертю у в'язниці сказав: “Коли владу комуністів повають в нашій державі, віруючі мусять вважати своїм святим обов'язком захищати їх від справедливого гніву народу, котрих вони тероризували”.

В перші дні після мого навернення я думав, що не зможу більше жити, тому що, ідучи вулицею, я відчував біль за кожну людину, що проходила біля мене. Неначе гострий ніж в моєму серці стояло питання про спасіння прохожих людей. Коли член моєї громади

згрішив, я плакав. Слава Богові, бажання спасіння всім душам живе в мені до сьогодні.

Замкнені в самотності, ми не могли молитися так, як раніше. Нам страшно хотілося їсти, а сильні дози наркотиків робили з нас ідіотів. Ми були дуже ослаблені і худі, як скелети. Молитва “Отче наш” здавалася для нас дуже довгою. Ми не могли зібрати сил настільки, щоб сказати її до кінця. Я тільки повторював знову і знову “Ісусе, я люблю Тебе!”

Раптом, в один чудовий день я отримав від Ісуса відповідь: “Ти любиш Мене? Тепер Я покажу, як Я люблю тебе”. В той час я відчув у моєму серці чудову теплоту, якби сонячні проміння нагріли його.

Учні в дорозі до Еммаусу говорили, що їхні серця палали, коли до них підійшов Ісус і заговорив. Так було й зо мною.

Я скуштував любови Того, Хто віддав Своє життя на хрест за всіх нас. Така любов не може виключати й комуністів, якими б грішниками вони не були.

Комуністи чинили, і тепер ще чинять, страшні переступи, але “міцна, як смерть любов, люта, як пекло ревність... могутня вода не може погасити любови і ріки не заллють її”.

Як могила захоплює до себе всіх: багатих і бідних, молодих і старших, людей всіх рас, народів і політичних переконань, святих і кримінальників, так і любов обіймає всіх. Христос, Який є втіленою Любов'ю, не заспокоїться, доки не придбає і комуністів.

Одного разу до мене в камеру попав проповідник в напів-мертвому стані. Кров лилась з його обличчя і тіла. Він був страшно побитий. Ми, як могли, помили його, а декотрі в'язні проклинали комуністів. Із стогоном проповідник промовив: “Не проклиняйте їх! Мовчіть! Я хочу помолитися за них!”

ЯК МИ РАДІЛИ, НАВІТЬ У В'ЯЗНИЦІ

Оглядаючись на 14 річне ув'язнення, я бачу, що часом ми й раділи. Інші в'язні і навіть в'язнична охорона дивувались цим, як віруючі можуть радіти в таких страшних умовах.

Нам не дозволяли співати, а навіть били за спів, але ми співали. Я думаю, що солов'ї, навіть під небезпекою смерті співали б. Віруючі часами танцювали від радості. Як вони могли радіти в таких несприятливих умовах?

Я часто замислювався над словами Ісуса, котрі Він сказав до Своїх учнів: “Блаженні очі, що бачили те, що ви бачите”. Учні тоді тільки що повернулись із мандрівки по Палестині, де вони бачили багато жаклимих речей. Палестина тоді була під утиском Риму і скрізь можна було бачити речі пригноблення. Учні зустрічалися з недугами, голодом і різним горем. Вони були в домах, звідки були забрані патріоти і вкинені у в'язниці, а лишилися лише батьки чи жінки в сльозах. На той світ не було приємно дивитися, однак Ісус сказав: “Блаженні очі, що бачать те, що ви бачили”.

Він сказав це тому, що вони бачили не лише страждання і біду. Вони бачили також Спасителя всіх, Який творив багато добра, яке мало досягнути усе людство. У перший раз виродливі черв'яки і гусениці, плазуючі по деревах, зрозуміли, що після жалюгідного існування настане друге — чудове життя різнокольорового метелика, здібного літати від однієї квітки на другу!

Ось цю радість мали і ми!

Я був оточений “Йовами”, котрі були побиті в деяких випадках, більше ніж Йов, про якого говорить Біблія. Я знав закінчення історії Йова, як він отримав в два рази більше згубленого. Я бачив людей, які були подібні Лазареві. Вони голодували, а тіло їх не було покрите струпами. Але я знав, що анголи віднесуть їхні тіла на доно Авраамове й я бачив їх такими,

якими вони будуть в майбутньому. Я бачив у нужденному, брудному і слабому, що був разом зо мною — славу і вінець майбутнього святого.

Дивлячись на людей, на їх майбутнє становище, я також бачив у моїх мучителях, в “Савлові із Тарсу”, майбутніх святих апостолів Павлів. Деякі уже є ними. Деякі офіцери таємної поліції, котрим ми засвідкували про Христа, є тепер християнами і з охотою готові були потім страждати у в'язниці за те, що знайшли Христа. У тих наглядчах, які нас били, ми бачили в'язничного сторожа в Филипах, який спочатку бив апостола Павла, а потім сам став християнином. Ми думали про те, що скоро хтось із них запитає: “Що ми маємо робити, щоб спастися?” У тих, хто спокійно дивився на те, як прив'язаним до хрестів віруючим плювали в обличчя і обмазували їх калом, ми бачили натовп біля Голгофського хреста, який ось-ось почне з страху бити себе в груди за звершений гріх.

У в'язниці появилася у нас надія, що наші мучителі комуністи можуть спастися. Там ми усвідомили почуття відповідальности за них. В той час, як вони мучили нас, ми навчилися любити їх.

Більша частина з моєї родини були забиті, але в моєму домі нававернувся до Христа один з убивців. Це було найбільше відповідним місцем для його нававернення. І в нас у в'язниці народилася ідея про християнську місію для комуністів.

Бог бачить все не так, як ми бачимо, інакше як це бачить мурашка.

З людського кута зору бути прив'язаним до хреста і вимазаним людськими відпадками є надто жакливо, але не дивлячись на це, Біблія називає страждання мучеників “легкими”. Чотирнадцять років у в'язниці здавались нам довгим відрізком часу, а Біблія називає це тільки “... страждання теперішнього часу нічого не варті супроти тієї слави, що має явитися в нас”.

Основаючись на цьому, ми сміло можемо робити

висновок, що тяжкі переступи комуністів, які тяжко простити нам, людям, і проти котрих ми мусимо справедливо боротись до кінця, не виглядають так погано в очах Божих, як в наших очах.

Їх терор, який продовжується ось уже пів століття, може здаватись Йому тільки хвилиною помилкою. Бо ж у Нього один день, як тисяча років і тисяча років, як один день. Для них ще лишається можливість спасіння. Небесний Єрусалим — це мати, яка любить. Двері неба не є закриті перед комуністами. Також і світло не згасло для них. Вони можуть каятись, як і всі інші люди, і ми є зобов'язані закликати їх до покаяння.

Тільки любов може переіменити комунізм, але не та любов, що приводить до співпраці з ними, яку практикують деякі керівники церков. О, ні!

Ненависть засліплює. Гітлер був антикомуністом, але він діяв з ненавистю і тому замість того, щоб перемогти їх, він поміг їм виграти Другу світову війну.

Ми приготувляли нашу працю серед комуністів з великою любов'ю, як знаходились ще у в'язниці. На першу чергу ми поставили всіх комуністичних урядовців. Мені здається, що декотрі директори місій не пильно вивчали церковну історію.

Як прийняла християнство Норвегія? Король Олаф прийняв його першим. Україна пізнала Євангелію, коли князь Володимир прийняв її. Угорщина прийняла християнство тільки після того, як воно було прийнято її королем святим Степаном. Те саме відбулося і в Польщі. Коли провідник плем'я в Африці приймав Христа, все плем'я йшло за його прикладом.

Ми відкриваємо місії для звичайних людей, які надіємося, стануть християнами, але засяг їх впливу дуже обмежений і навряд чи зможуть переіменити загальне становище речей. Нам потрібно придбати керівників для Христа в першу чергу. Нам потрібні люди, які займають високі становища в політичних, економічних і художніх колах. Вони помагають при-

готовляти душі. Надбання їх це — надбання людей, котрі мають великий вплив на багатьох.

Із місіонерського кута зору, комунізм має одну перевагу, якої не мають інші соціальні системи: він зцентралізований. Коли президент ЗСА стане католиком, Америка не буде від того католицькою, але коли Мао-Цзе-Дун стане християнином (або Брежнев і Чаушеску) тоді багатьох можна придбати. Такий великий вплив провідників!

Але чи може комуністичний провідник повернутися до Христа? Певно, що може! Уже через те, що він нещасливий і його становище є непевне так само, як і становище його жертв.

Майже всі провідники в Росії кінчали життя в'язницею, або були забиті їхніми ж товаришами. Те саме можна сказати й про Китай. Навіть міністри внутрішніх справ, як наприклад Ягода, Єжов і Берія, які здавалося мали всю владу, загинули як останні контрреволюціонери: куля в потилицю і — кінець!

Вони тремтять, коли думають, що в кожну ніч може під'їхати "чорний ворон" тайної поліції і забрати їх, тому що партійна лінія перемінилась.

Я знав багатьох провідників партії особисто. Вони дуже обтяжені люди. Тільки Ісус може заспокоїти їх.

Приведення комуністичних лідерів до Христа може визначати спасіння світу від атомового знищення і від голоду. Велика частина прибутків багатьох держав іде на озброєння. Придбання комуністичних керівників може визначати, також, кінець міжнародньому напруженню та велику радість Христові та анголам. Це може означати перемогу Церкви в таких державах, як Нова Гвінея і Мадагаскар, де так віддано працюють тепер місіонери. Й коли їхні керівники приймуть Христа, то і їх люди підуть за Христом і дадуть нову силу християнському рухові.

Я знаю особисто багатьох навернених до Христа комуністів, бо сам був у юначих роках безбожником і тому знаю, що навернені до Христа комуністи гаряче люблять Христа, тому що багато грішили, а кому багато прощено, той багато любить.

В місійній праці мусить бути стратегічна думка. Під кутом зору спасіння, всі люди рівні, але з місіонерського кута зору вони не всі однакові. Багато важливіше придбати людину впливову, котра потім може придбати тисячі, ніж говорити в джунглях із дикуном і забезпечити його, лише одного спасінням.

Тому то Ісус вибрав місто закінченням Свого служіння, не віддалене маленьке село, а місто Єрусалим — духовний центр усього світу! З цією метою апостол Павло направляв свої кроки до Риму.

Біблія нам говорить, що “насіння жінки розчавить змієві голову”, а ми лоскочемо живота змієві, щоб розсмішити його. Голова змія знаходиться десь між Москвою і Пекіном, а не в Тунісі чи Мадагаскарі. Території, поневолені комуністами мусять займати перше місце в церковних плянах, у місійних директорів та в кожного пересічного віруючого.

Ми мусимо лишити звичайно прийнятий спосіб служіння. “Проклятий, хто робить роботу Господню недбало,...” Це страшне, але так написано в Біблії. Війна може бути виграна за допомогою стратегії наступу, а не оборони.

У відношенні до комунізму, церква до цього часу займала лише оборонні позиції, гублячи одну за другою держави, віддаючи їх у руки комуністів. Таке становище церкви потрібно негайно змінити. У Псалмьмі говориться, що Бог віддаляє залізні перегороди. Залізна заслона — це дрібниця для Нього.

Перша Церква працювала таємно і нелегально, але тріюмфувала. Ми мусимо навчитися працювати подібними дорогами!

До приходу комуністичної влади я також не ро-

зумів, чому так багато в Новому Заповіті користувались іншими йменнями: Семен, прозваний Нігер, Іван — Марком та інші.

Ми також користуємося кличками в теперішній час в комуністичних державах. Раніше я не розумів, чому Ісус, пригтовляючи кімнату для Таємної Вечері, сказав: Ось, як будете входити до міста, стріне вас чоловік, воду несучи у глекові, — ідіть за ним...” Тепер мені це стало зрозумілим. Ми також користуємося тепер такими тайними знаками у праці Підпільної Церкви. Коли ми погодимося повернутися до таких метод, ми будемо мати успіх, працюючи в комуністичних державах.

Але коли я зустрівся із західними керівниками церков, я зауважив, що замість того, щоб мати любов до комуністів, яка могла б привести до успіху в місіонерській праці серед них, я знайшов їх перебуваючими по стороні комуністів. Я не знайшов співчуття доброго самарянина до гинучих душ з дому Карла Маркса.

Чоловік вірить не в те, що повторює у символі віри, але в те, за що він готовий померти.

Віруючі в Підпільній Церкві довели, що вони готові померти за свою віру. Я і тепер звершаю працю, за котру можу попасти до в'язниці в комуністичній державі й знову переносити тортури, а смерть буде заглядати в очі.

Я вірю в те, що пишу. Я маю право запитати: Чи готові пастори Америки, які заграють з комуністами, умерти за свої переконання?

Чи можна висловити словами, що думав чоловік, якого ось-ось мали вкинути до нацистської печі, що він відчував, коли бачив, як на його очах кидали до печі його дитину? Тому безкорисно описувати те, що переносили віруючі у в'язницях і що ще переносять до цього часу. Я бачив такі тортури, які всі писання в Біблії про пекло і “Божественій комедії” Данте, просто є нічим. Ні Біблійні автори, ні Данте не могли собі уя-

вити людей, прив'язаних до хрестів і покладених на підлогу, тільки для того, щоб їхні товариші по нещастю, під натиском тортурів, могли залишати свої відпадки на їхніх обличчях та тілах. Коли це кінчалося, хрести знову підіймали догори, а вартові сміялися: “Дивись, які приємні аромати чути від нього!”

Так, це було!... я можу писати тільки слова, а слова ніколи не можуть передати трагедії одного священика, котрий був майже втратив нормальне думання від тортур і згодився звершити те, що комуністи йому наказали зробити з причастям, яке вони називали “дивольською мессою”.

Це було в румунській в'язниці в Пітетші. Пізніше я його запитав: “Чому ти не забажав смерти, аніж виконувати їхні накази?” Він відповів: “Не суди мене, прошу, я постраждав більше ніж Христос!”

Я був разом у в'язниці із Лукретіу Патраскану, чоловік, який допоміг комуністам прийти до влади в Румунії. Його товариші заплатили йому тим, що посадили його до в'язниці. Не дивлячись на те, що він був при своїм розумі, його помістили в лікарні психічно-хворих, де він дійсно і зійшов з розуму. Вони зробили те саме й з Анною Паукер, що була державною секретаркою. Подібно поводитися і з віруючими. Їм давали електричні удари, або одягали їх у гамуючі сорочки.

Світ може жахнутися від того, що відбувається на вулицях в Китаї. На очах людей червоноармієць жорстоко знущається над своєю жертвою. А ви можете уявити, що робиться у їхніх катівнях, де ніхто не бачить?

З останніх відомостей ми знаємо, що відомий християнський письменник, а також інші віруючі, що не бажали відректися від віри в Бога, були ув'язнені, і їм повідрубували руки, повідрізували язики, та повиколювали очі. Але це ще не найжахливіше на що здіб-

ні комуністи. Вони ганебно й фальшиво перемінують думки людей і затрують розум молоді і дітям своїми теоріями. Вони поставили своїх людей на керівні посади в церквах, щоб знищити ті церкви, або не дати їм духовного зросту.

Якими словами можна висловити трагедію християнських мучеників, які і повернувшись додому до дітей, які дивилися на них з призи́рством, будучи виховані на войовничих атеїстів у відсутності батьків?

Ця книжка написана не так чорнилом, як кров'ю і слізьми. Подібно до того, як три Даниїлові друзі, побували в розпеченій печі, не мали навіть запаху диму, віруючі мученики, перебувши в комуністичних в'язницях, не мають запаху злоби проти своїх мучителів.

Роздушена вашою ногою квітка, видає вам приємний запах, що ви з неї видушили. Віруючі, яких мучили комуністи, віддають їм любов'ю за тортури. Увагу багатьом в'язням ми звернули на Христа, і багатьох з них увірували і віддали свої серця Господеві. У нас було одне бажання, дати тим, що нас примушували страждати, наше саме краще — спасіння, яке ми мали від нашого Господа Ісуса Христа.

Я не був гідним, як багато моїх братів, умерти за Христа смертю мученика у в'язниці. Я був звільнений і навіть зміг виїхати з Румунії на Захід. Тут я знайшов суперечне тому, що почувають віруючі Підпільної Церкви. Віруючі на Заході не відчувають любови до комуністів, а доказом цього є те, що вони нічого не роблять для спасіння людей, які є під комуністами. У них є місії для євреїв, мусульманів, будистів і навіть місії, коті переконують людей переходити від одного віровизнання до другого, але в них немає місії для комуністів! Вони їх не люблять, інакше вони б давно відкрили таку місію, як Карей любив індійців, а Гудсон Тейлор любив китайців і вони відкрили відповідні місії.

Але мало того, що вони не люблять комуністів і нічого не роблять для їхнього спасіння, вони своїм

байдужим відношенням стали, якби спільниками комуністів, а декотрі Церкви на Заході сприяють закріпленню комунізму і їхньому безбожництву. Вонимагають комуністам пролазити у церкви на Заході й займати відповідальні місця в церквах. Вони не відкривають віруючим про небезпеку комунізму.

Не люблячи комуністів і не роблячи нічого для їхнього спасіння, мотивуючи тим, ніби заборонено це робити. А чи перші християни питали у Нерона, чи можна розповсюджувати Євангелію? — Вони не люблять навіть свого власного поля праці. Коли ми не будемо любити комуністів і не будемо приводити їх до Христа, вони поневолять і Захід та знищать християнську церкву і тут!

Хіба ж це не правда?

ВОНИ ВІДКИДАЮТЬ ЛЕКЦІЇ, ЩО БУЛИ В ІСТОРІЇ

У перших віках був розквіт християнства в Північній Африці, звідтам ми отримали св. Августина, св. Кипріяна, св. Афанасія і Тертулліяна. Віруючі Північної Африки зневажили тільки одну свою відповідальність: навернення мусульман до Христа. Врешті мусульмани вдерлися до Північної Африки і викоринили там християнство на декілька століть. Навіть тепер Північна Африка належить мусульманам і християни називають їх "тяжким до навернення блоком".

Ану, нехай научить нас трохи історія!

В днях реформації мета Гуса, Лютера і Кальвіна збігалися із зацікавленням єврейського народу в тому, що вони всі бажали вирватися із ярма папства, котре було в той час тяжкою політичною і економічною силою.

Подібно до того в наш час зацікавлення Підпільної Церкви збігаються із зацікавленнями всіх вільних народів в тім, що одні і другі бажать волі. Тільки Підпільна Церква хоче досягнути цього через розповсюд-

ження Євангелії серед комуністів і їм підкорених народів.

Нема такої політичної сили, яка змогла б повалити комунізм. У комуністів є атомова сила і наступ на них визначав би початок нової світової війни, що потягла б за собою мільйони жертв. Крім того в багатьох західних провідників пройшло, немов би промивання мозків і вони не бачать необхідности в поваленні комуністичної влади. Вони самі це завжди повторюють. Вони бажають, щоб наркоманія і газардна гра, недуга пістряка і туберкульози зникли, але ніяк не комунізм у якого далеко більше жертв ніж у тих усіх взятих недугах.

Радянський письменник Ілля Еренбург сказав, що коли б Сталін не займався нічим іншим, окрім перелічення своїх жертв, то йому цього вистачило б на все життя. Хрущов сказав на двадцятому з'їзді комуністичної партії: "Сталін знищив тисячі невинних чесних комуністів. Із 139-ти кандидатів Центрального Комітету, вибраних до 17-го з'їзду, 98 із них (що є 70%) було арештовано й розстріляно". І коли він винищував своїх комуністів, то що ви думаєте він робив із віруючими?

Хрущов відрікся Сталіна перед усім народом, а сам продовжував робити те саме, що й робив Сталін. Із 1959 року половина церков, що були відкриті в СРСР, позакривались за розпорядженням згори.

В Китаї почалася нова хвиля варварства, котра перевищує сталінські часи в Радянщині. Відкрите церковне життя зовсім перестало існувати. В СРСР і в Румунії почалася нова хвиля арештів.

Терором і обманом ці країни, яких населення перевищує одного мільярда, виховують своїх дітей і молодь, щоб ненавидіти все, що є на Заході, а особливо проти християнства.

Часто можна бачити місцевих партійних керівників, які стоять біля церкви з метою побачити дітей,

що йдуть на богослуження, вони їх хапають, б'ють і женуть геть від церкви.

Ті, що в майбутньому будуть руйнувати християнство на Заході мусять бути добре підготовлені до цієї праці! Є лише одна сила, що може протидіяти атеїзмові. Це та сила, завдяки якій постали християнські держави на теренах поганської Римської Імперії, сила — яка зробила християн із Тевтонів, Вікінгів та повалила криваву владу інквізиторів. Це сила Євангелії, що пропонується Підпільною Церквою у всіх державах за Залізною Заслоною!

Підтримка цієї Церкви і матеріальна допомога їй — означає не тільки єднання з віруючими, що страждають, але це означає життя чи смерть вашій власній державі.

Підтримка Підпільної Церкви мусить бути не тільки обов'язком християн, що є на волі, а мусить бути обов'язком і керівників демократичних держав.

Підпільна Церква уже на вернула декількох комуністичних лідерів до Христа. Бувший прем'єр-міністр Румунії Георгій Дсж навернувся до Христа, покаявся у своїх гріхах і умер у в'язниці спасенною людиною.

У комуністичних державах є комуністи, що займають високі становища, але гаємно визнають Христа. Їх може бути більше і тільки тоді ми можемо чекати на перемену в їхній політиці.

Ми маємо величезні можливості в теперішній час. Комуністи, що були чесні в своїх переконаннях, як і ми християни, переходять тепер через велику кризу. Вони дійсно вірили, що комунізм принесе братерство всім людям, а тепер вони бачать, що комуністичні держави гризуться між собою, як коти.

Вони вірили, що комунізм принесе рай на землі, замість того небесного раю, який вони вважають за ілюзію. А тепер вони бачать, що їхні люди голодні, а пшеницю треба купувати в капіталістичних державах.

Комуністи вірили в своїх провідників — лідерів, геніїв, а тепер прочитали у своїх власних газетах, що Сталін був убивцею мільйонів невинних людей, а Хрущов був ідіотом. Теж саме сталося і з їхніми народніми героями Ракоші, Анна Паукер, Ранковічі та іншими. Комуніст тепер не вірить в безгрішність своїх вождів. Вони — комуністи тепер стали як католики без папи. В їхніх серцях постала порожнеча, яку поже заповнити лише Христос.

Людина по природі є шукачем Бога. В неї панує духовна порожнеча, це також притаманне й комуністам, бо ж вони є також люди.

Євангелія наповнена силою любови, яка притягає також і комуністів.

Я бачив, як віруючі в'язні наvertsали комуністів до Христа, тому вірю, що це є можливим. Осміяні й замучені комуністами віруючі, мали силу прощати і забувати усе, що було заподіяно їм і їхнім родинам. Вони помагають комуністам пройти критичний час і знайти Христа. В цьому вони потребують нашої негайної допомоги.

І не лише в цьому. Християнська любов мусить бути універсальною, віруючі мусять бути справедливими. Ісус говорив, що Бог наказує сонцю сходити над добрими і злими, це саме можна сказати і про християнську любов.

На Заході є церковні провідники, що не ховають своїх дружніх відношень до комуністів, оправдовуючи їх навчанням Христа про любов до ворогів своїх, але Ісус ніколи не навчав, щоб любили ми лише своїх ворогів, забуваючи про братів у Христі.

Багатьох Західних церковних керівників проявляють свою любов до комуністів, котрих руки покриті кров'ю замучених братів, але не в тому їх любов, щоб сповіщати їм Благі Вістку про Христа. А ті, що переслідувані комуністами — забуті. Їх не люблять.

Підпільна Церква мусить мати підтримку в усій

її праці. Церква за Залізною Заслоною повна любови і прагнень до праці. Там ви не знайдете теплих віруючих. Вони мусять бути гарячими і ревносними. Бути віруючим за Залізною Заслоною коштує для них дуже багато, але вони віддано працюють хоч і знярядь до праці мають дуже мало. Вони потребують помочі для утримання своїх родин, щоб повністю віддатись на служіння. Вони, як той хлібороб, що стоїть перед нивою, готовою до жнив, але не має зняряддя, щоб зібрати врожай.

Перші християни запитували самі себе: Чи церква була створена лише для євреїв, чи й для поган? На це питання була правдива відповідь. В другому вигляді ця проблема постала 20-му столітті. Християнство постало не лише для Заходу. Христос не належить тільки Америці, Англії чи іншим демократичним державам. Коли Він висів на хресті, одна рука була спрямована на Захід, а друга на Схід. Він хоче бути Царем не тільки євреїв, але і поган, Царем комуністів також, як і Царем на Заході. Ісус сказав: "Ідіте по цілому світові, та всьому створінню Євангелію проповідуйте". Він пролив Свою кров за всіх і всі мають доступ і можливість знати про це. Христос любить комуністів і бажає звільнити їх від гріха.

Деякі керівники західних церков замість цього єдиного й правдивого відношення до комуністів рішили створити інше: благодушне, приятельське відношення. Вони прихильно дивляться на гріх, а цим зупиняють прихід комуністів до Христа.

Коли я був звільнений із в'язниці, дружина запитала мене, які пляни маю на майбутнє? Я відповів: "Мені хотілося б побути деякий час на самоті на відлюдді". Дружина відповіла, що вона сама думала про це. В молодих роках я був дуже енергійним, рухливим, бадьорим, але роки в'язниці, а особливо самотність ув'язнення зробили із мене задуману і спокійну людину. Енергійне серце стало повільним. Я приривчив-

ся до життя в комуністичному оточенні так, що навіть не зауважував, як воно пробігає. Я знаходився в обіймах Небесного Молодого і всім серцем гаряче молився за своїх мучителів. У мене майже не було надії на звільнення, а коли приходила думка про нього, я завжди думав про те, щоб усамітнитися із моїм Господом в солодкій спільноті і так жити до кінця моїх земних днів.

Бог є Правда і Біблія — це правда про Правду. Богослов'я — це правда про Правду. Фундаментальність — це правда про Правду. Віруючі люди живуть в цих багатих правдах про Правду і тому часто не мають цієї Правди.

Будучи голодними, побитими, і без чуття від наркотиків, ми забули за богослов'я і зміст Біблії. Ми забули всі правди про Правду і жили лише самою Правдою. Написано, що Син Людський прийде в той час, коли не будуть на Нього чекати.

Від пережиття, ми не здібні були більше розважати, але в найтяжкі хвилини тортур і наших страждань, Син Людський прийшов до нас і стіни в'язниці засяяли брилянтами і камери наповнились ясным світлом. Кудись далеко відсунулися страждання в тілі нашій, а почуття радості наповнило душі наші. Ми не бажали замінити цю радість на царські палати. Боротися проти чогось і проти когось? Нам навіть не приходило до голови! Я не бажав воювати навіть у справедливій битві.

Із бажанням провести останні дні мого життя в тиші та в спільноті з Господом, я лишив в'язницю.

ЩО Ж Я ПОБАЧИВ ПІСЛЯ МОГО ЗВІЛЬНЕННЯ

З перших днів мого перебування на волі я побачив такі бридкі і потворні дії комуністів, яких я не зустрічав навіть у в'язниці.

Я зустрівся з багатьма пасторами, котрі самі свід-

чили мені, що вони стали зрадниками своїх підданих в користь комуністів. Я запитав їх: “Чи готові вони відмовитись від усього цього навіть, коли б це загрожувало їм ув’язненням?” Вони заявили, що не можуть цього зробити, тому що їх відмова була б причиною замкнення всіх церков.

В кожному місті були представники, що контролювали “культ” — це члени таємної комуністичної поліції.

Вони мали право в якийбудь час викликати пастора церкви і довідуватись від нього про такі речі: Хто приймає участь в ламанні хліба дуже часто, хто дуже ревний в ділі Божому, хто бере участь у наверненні нових членів?... Коли пастор не відповідає на ці питання, то його звільняють і уряд призначає на це місце іншого “пастора”.

Коли ж уряд не має такого чоловіка, що міг би зайняти місце пастора, то церкву просто закривають.

Майже всі проповідники дають поліції дані про церковне життя, тільки з такою різницею, що одні дають з нехиттю, ховаючи частину з них, а другі так спалили своє сумління, що без усякого сорому зраджують своїх членів.

Чув я також зізнання дітей, що доносили на своїх батьків під загрозою, що коли вони цього не зроблять, то їх виженуть із школи.

Я був на конгресі баптистів, який відбувався під советським прапором і комуністи на ньому вирішували, хто мусить зайняти керівні становища.

Після цього я довідався, що керівники всіх офіційних церков були настановлені комуністичною партією. Я зрозумів, що настала “гідота спустошення” на святому місці, про яку говорив Ісус Христос.

Завжди бувають добрі і недобрі пастори, але тепер, перший раз в історії церкви, Центральний Комітет Комуністичної Партії, безбожної партії, маючи ціль викоринити релігію, він рішив сам керувати церк-

вою з метою, щоб прискорити її знищення.

Ленін писав: “Кожна релігійна ідея про Бога чи навіть загравання з нею є невимовне зло найбільше небезпечного роду, багато небезпечніша заразливості ніж мільйони різних заразливих недуг на фізичному тілі, які менше небезпечні ніж тяжка до виявлення духовна ідея про Бога”.

Комуністичні партії всіх советських держав — є послідовниками Леніна, є його учні. Вони розуміють, що релігія є гірше, ніж недуга пістряка, сухот чи сифілісу. І тому вони вирішують, хто мусить керувати церквами! З ними кооперують керівники церков, ідучи на компроміс із своєю совістю.

Помічник єпископа лютеранської церкви Ропа, у своїх лекціях до слухачів говорив, що Бог дав три обявлення: через Мойсея, Ісуса Христа і Карла Маркса.

Я бачив, як затруювали уми дітям і молоді атеїзмом, і офіційні церкви не мали сили зупинити це зло. В жодній церкві нашої столиці Бухаресті ви не знайдете Недільної Школи для дітей чи зібрань молоді.

Дітей віруючих виховували в школах ненависти до церкви. Дивлячись на все це, я вивчив комунізм більше, ніж під час мого перебування у в'язниці.

Я зненавидів комунізм не за те, що він заподіяв мені особисто, але за те, що він приніс неславу для Бога, для ім'я Христа і мільйонам людей, що живуть під його владою.

Селяни всіх околиць приходили до мене розповідаючи про колективізацію. Вони тепер були голодними невільниками на своїй власній землі і на своїх виноградниках. У них не було хліба. Діти не мали молока і овочів і все це в країні повній природних багатств.

Брати по вірі признавалися мені в тім, що новий уряд зробив із них неправдомовців і злодіїв. Будучи голодними, їм прийшлося красти із свого власного поля, котре більше не належало їм, а було власністю

колгоспу. Після крадіжки треба було казати неправду, щоб сховати свою вину. Робітники розповідали мені про терор на заводах і фабриках та про експлоатацію робітників, яка навіть не снилась за капіталістичного часу. Робітникам було заборонено страйкувати. Інтелігенція вимушена була, проти своєї совісти, викладати безбожництво. Все життя людей, однієї третьої частини світу, було розбите і знівечене.

Молоді дівчата приходили до мене й жалілися, що їх примушують вступати до комсомолу та ганили їх за те, що вони зустрічаються з віруючими хлопцями і радили їм нових “реб’ят”. Все було жакливо фальшивим і звироднілим.

Після всього цього я зустрівся з працівниками Підпільної Церкви, моїми приятелями з давніх часів, котрі все ще працювали й вели підпільну боротьбу з невірством. Декотрим із них пощастило лишитись на свободі, інші ж попали до в’язниць за те, що свідчили про Бога потаємно. Вони пропонували мені приступити до цієї праці й допомогти їм у їх відважній боротьбі проти сил темряви. Я дочав відвідувати їхні потаємні зібрання, на котрих вони співали із співників, що були написані від руки.

Прийшло мені на думку про святого Антонія, який перебув у пустині 30 років. Він зовсім лишив світ, віддалився в пустиню й проводив життя в пості й молитві. Коли ж він почув, що повстала незгода між Анастасієм і Арієм про божественність Христа, він лишив життя зосереджене на молитві і пості і поїхав до Александрії допомогти, щоб правда запанувала.

Я вирішив зробити так, як робили передомною всі християни: наслідувати прикладу Христа, апостола Павла і великих святих, і відкинув думку про неутральність, а знову став боротися з темрявою!

Яке ж це було змагання? Віруючі у в’язниці завжди молилися за своїх ворогів та просили в Господа допомоги, щоб бути свідками для них. Бажання мого

серця було, щоб наші вороги спаслися; і коли один із них приймав Христа, то нашої радості не було кінця.

Я бачив згубну й фальшиву ідеологію комуністів та її системи і хотів допомогти Підпільній Церкві тому, що вона лише одна може зворушити та принести зміну силою Євангелії. Думаючи про це, я не обмежувався лише Румунією.

На Заході я зустрів велику байдужість до цього питання. Письменники всього світу обурилися проти арешту Сінявського і Даніеля, вкинутих до в'язниці їх же товаришами. В жодній церкві не було протестів проти арештовування віруючих. Яке кому діло до брата Кужіка, котрий був вкинутий до в'язниці за те, що розповсюджував "отруйну американську" літературу, — частини Слова Божого. Хто чув про брата Прокофєва, що роздавав надруковані на папері проповіді? Кому відомий єврей-християнин Грюнвальд, який попав до в'язниці за подібний "переступ", в котрого назавжди забрали маленького сина? Я пам'ятаю, як я почувався, коли мене забрали від мого малого Михая! Тому я співчуваю братові Грюнвальду.

Іваненко, бабуся Шевчук, Таїса Ткаченко, Катерина Веказина, Григорій Веказин, подружжя Пилат в Латвії і ще багато інших святих мучеників двадцятого століття.

Я схиляюся, щоб поцілувати їхні кайдани, як схилялись перші християни та цілували ланцюги своїх братів, котрих приготувляли, щоб кинути голодним звірям.

Деякі керівники церков на Заході відносяться байдуже до святих мучеників і за них не моляться. В той самий час, коли ці люди страждали, офіційні керівники баптистських і православних церков приймалися з повагою на конференціях в Нью Делі й Женеві. Вони переконали всіх присутніх в тому, що в Советах панує повна релігійна свобода! Один із керівників Всесвітньої Ради Церков поцілував прилюдно советського

архієпископа Никодима після того, як він сказав, що в Советах є повна свобода релігії. Потім вони разом бенкетували в той час, як віруючі мученики за Христа в підземеллях їли немиті кишки.

Це не могло надалі лишатися в такому стані й Підпільна Церква рішила послати мене на Захід, при першій можливості, щоб я міг повідомити всіх вас, що в дійсності там робиться із проголошеною “релігійною свободою”. Я рішив відкинути комунізм, хоч і продовжую любити поневолених комунізмом. Я не можу проповідувати Євангелію, не відкинувши комунізму!

Є люди, що говорять мені: “Проповідуй чисту Євангелію!”

Я згадав, що таємна поліція, також говорила мені, що я можу проповідувати про Христа, але щоб ніколи не згадував про працю сатани.

Не може бути, щоб ті, котрі просять мене проповідувати чисту Євангелію, були наповнені тим же самим духом, котрий рухає працею таємної поліції комуністів?

Я не знаю, що таке — “чиста Євангелія”. Чи була Євангелія Івана Хрестителя чистою? Він не говорив тільки: “Покайтеся і віруйте в Євангелію, бо наблизилось Царство Небесне”, але також сказав: “Іроде, ти злий чоловік!” Він заплатив своєю головою за те, що не обмежувався односторонністю проповіді в поглядах. Ісус не говорив тільки “чисту Нагірну проповідь”, але Він говорив також те, що декотрі теперішні пастори назвали б негативною проповіддю: “Горе вам лицеміри, фарисеї, роде гадючий!” За це “брудне” напучування Він був розп’ятий.

Нагірна проповідь не доторкулася б фарисеїв та не вивела б їх з рівноваги. Гріх потрібно називати його ім’ям.

Комунізм — це найжахливіший гріх у світі в наші дні! Кожна наука Євангелії, котра не відкидає вчення

комунізму, не є чистою наукою Євангелії! Підпільна Церква відкидає комунізм, ризикуючи свободою і життям.

Чи ж на Заході потрібно менше працювати? Я відкидаю комунізм не так, як його відкидають так звані “антикомуністи”. Гітлер був антикомуністом, але не дивлячись на це, він був жахливим тираном. Ми ж ненавидимо гріх, але любимо грішника. Я люблю невільників комунізму, але ненавиджу комунізм. Це є правдиве відношення християнства до комунізму.

Ми мусимо приводити душі до Христа, коли б це були навіть душі комуністів. Ми мусимо виявляти практичну любов до всіх і навіть до тих, що заподіяли багатовічне нам зло. Віруючі мученики комунізму не віддають їм злом, а любов'ю, яку отримали від Христа. Ув'язнені в комуністичних тюрмах не будують собі домів. Їм нема на чому прихилити свою голову. Нащо їм будувати хати? Навіть ті, що на волі, коли їх арештовують, то зараз відбирають чи конфіскують їхні домівки. Уже лише те, що людина має свій власний гарний дім, являється одною з причин ув'язнення, тому що комуністам можливо був потрібний той дім.

Член Підпільної Церкви не хоронить перше батька чи іде прощатися з родиною своєю, аж потім рішає іти за Христом. Хто їм мати, сестра чи брат? В цьому відношенні вони дуже подібні до Христа.

Мати, батько, брат і сестра у них тільки ті, хто виконує волю Отця Небесного. Щож до звичайних зв'язків, то чи ж можна класти на них велику надію в умовах, коли дуже часто діти зраджують своїх батьків, наречена відмовляється від нареченого, а жінка зрікається чоловіка? Тільки одинока духовна спільність лишається надійною.

Підпільна Церква — це бідна мучениця, подібна до Першої Церкви Христової дві тисячі років тому.

Проповідникам цієї церкви незнайоме широке богослов'я. Вони не вивчали гомілетики, як і не вив-

чав її апостол Петро. Кожний професор богословія поставив би Петрові малу оцінку за його проповідь в день П'ятдесятниці.

Біблійні вірші мало відомі в комуністичних країнах, тому що там мало Біблій, окрім того, проповідники провели довгі роки у в'язницях, де зовсім не бачили Біблії. Коли вони виявляють любов до Отця, в цьому багато є схованого тому, що вони багато пережили.

Перебуваючи у в'язниці, вони щодня просили у Бога хліба, а отримували суп із гнилою капустою та немитими кишками й картопляні лушпини. І не дивлячись на все це, вони Бога вважали за люблячого Бога Отця. Вони подібні до Йова, який сказав що буде любити Бога і вірити Йому навіть тоді, коли Він уб'є його. Вони подібні Ісусові, Який називав Бога Отцем навіть на хресті, коли здавалось, що Отець залишив Сина.

Кожний, хто познайомився з духовною красою Підпільної Церкви, не може бути задоволеним порожнечою й холодністю деяких церков на Заході.

Я часто болію душею, коли бачу, як умирає західня цивілізація. Освальд Шпенглер писав у 1926 році в своїй книжці "Упадок Заходу":

— Ти умираєш, я бачу в тобі всі признаки розпаду. Я можу доказати тобі, що твоє велике багатство і глибока убогість, твій капіталізм і твій соціалізм, твої війни і революції, твоя безбожність, песимізм і цинізм, твій моральний упадок, руйнація родинного життя, розводи і контролю народження нищать тебе з середини та б'є тебе у саму голову. Я бачу признаки упадку, які довели до зникнення великих цивілізацій давнини Олександрії, Греції та Риму".

Це було написано в 1926 році, з того часу демократія і цивілізація зникли з половини європейського континенту та навіть зникли вони й на Кубі. Остання частина заходу спить. Тільки одна сила на Заході не

дрімає. Це — сила комунізму. В той час, коли на Сході в комунізмі усі розчарувались, на Заході думка про комунізм розцвітає та сили комунізму зростають.

Комуністи в західних демократичних державах просто не вірять очевидцям, що розказують про жорстокість, тяжкий рівень життя та переслідування людини в східних державах під комунізмом. Вони розповсюджують свою віру з великою наполегливістю: у вищих колах суспільства, серед інтелігенції, студентів, серед бідноти і членів церков. Ми, віруючі, часто стоїмо на половині правди, а комуністи стоять всім своїм серцем на стороні неправди. Богослови на Заході дуже зайняті сварками за дрібні і другорядні речі.

Це нагадує мені один випадок з історії. Коли війсьсько Магомета Другого оточило Константинополь в 1493 році і роля Балкан вирішувалася назавжди бути їм християнським народом чи магометанським, рада місцевої церкви була зайнята вирішенням таких питань: якого кольору були очі у Діви Марії? Якої статі були Анголи? Що буде, коли муха впаде у святу воду? Чи буде муха освячена чи вода опоганена?

Дуже можливо, що це була лише легенда, що відносилася до того часу, але перегляньте теперішні церковні журнали і ви побачите, що в них часто йде мова про подібні речі. Небезпека комунізму і страждання Підпільної Церкви майже ніколи не згадуються. Ви знайдете безконечні змагання в богословських питаннях, ритуалах та інших другорядних речах.

Хтось подав таке питання: “Коли б ви знаходились на кораблі, що починає тонути і вам удалося спаситися на якийсь острів, то яку б ви бажали захопити з собою книжку з корабельної книгарні?” Дехто відповів “Біблію”, інші говорили “Шекспіра”, а один письменник відповів, що він би хотів узяти з собою таку книжку, яка навчила б його побудувати човна, яким він би міг добратися до берега і там знову мав можливість читати, що йому до вподоби.

Схоронити свободу релігії і жаліти за згубленням її від комуністичного переслідування, далеко важніше ніж обстоювати якусь богословську думку. “Правда робить вільними” — сказав Христос, але також вільність і тільки вільність дає істину. Сварня за другорядні речі не приносить користі і нам далеко краще було б об’єднатись та єдиним фронтом вступити в боротьбу проти наступаючого атеїзму.

Я мучуся від того, що за Залізною Заслоною страждає церква і її страждання з кожним днем збільшуються. Перенісши на самому собі всі ті страждання, я можу уявляти їх краще, ніж хто інший.

Недавно советські газети “Ізвестія” і “Деревенская жізнь” обвинуватили баптистів своєї країни в тому, що вони навчають своїх членів убивати своїх дітей за покутування гріхів. Це старий спосіб обвинувачення, яким користувалися в обвинуваченні євреїв. Але я знаю до чого цей закид доведе, тому що я сидів у Румуській в’язниці в 1959 році з чоловіком на ім’я Лазаровіч, обвинуваченим в убивстві молодої дівчини. Йому було всього 30 років, але волосся його побіліло за одну ніч від страшних катувань. Він виглядав, як старенький дідусь. У нього не було нігтів на пальцях. Їх вирвали йому, допитуючи його в незвершених ним провинах. Після жорстоких катувань його невинність була доказана і його відпустили на волю, яка жодного задоволення тепер йому не давала. Він лишився назавжди розбитою людиною.

Декотрі, читаючи про ці новини з газет, що баптистів обвинувачують в убивстві, сміються з цього, але я знаю, що роблять з такими, котрих обвинувачують у цьому. Страшно стає жити на Заході, маючи завжди перед собою пережиті картини минулого.

Де тепер архієпископ Єрмоген із Калуги та інші сім єпископів, які не захотіли кооперувати з комуністичним режимом у церкві, яким керує патріярх Алексей і архієпископ Никодим та являються явним

знаряддям в руках комуністичної влади?

Коли б я не був свідком замордування одного румунського єпископа у в'язниці, я не думав би за безпеку цих благочестивих єпископів.

Священики Микола Ешлиман і Греб Якумін були суворо покарані патріярхом за те, що домагалися більшої свободи для церкви. Про це знають на Заході, але я був у в'язниці з св. Іоанном із Владімірешті в Румунії і знаю, що він сидів у в'язниці за такий "переступ". Назовні це виглядало, як ще одне попередження непокірному священикові, але офіційні керівники церкви працювали спільно зтаємною комуністичною поліцією і це вони запроторювали своїх братів до в'язниць. Після звичайних допитів ішли тортури, побиття, мордування наркотиками та всіма "примадами" в'язниці.

Я здригаюся при думці, як страждають віруючі, переслідувані комуністами. Я також здригаюся, коли думаю про вічне страждання мучителів, що тепер переслідують віруючих. Я також здригаюся, думаючи про віруючих у вільному світі, які не помагають своїм переслідуваним братам, що знаходяться під безбожною владою.

В глибині мого серця я бажаю схоронити красу мого власного виноградника та не встрявати в таку видну боротьбу. Я бажав би бути десь в тиші й спокої, але це не є можливим для мене.

Тиша і спокій, про які я мрію, були б віддаленням від дійсности та небезпекою для моєї душі. Я вимушений продовжувати цю боротьбу, не дивлячись на те, що вона є небезпечна для мене особисто. Коли я несподівано десь зникну, будьте певні, що комуністи викрали мене. Вони викрали мене на вулиці в 1948 році та кинули до в'язниці під іншим ім'ям. Анна Паукер, яка була тоді міністром закордонних справ нашої країни, сказала шведському послові Петрику Фон Ройтерсверде: "Вурмбранд гуляє тепер по вулицях Копенгагена". Шведський посол, під цей час мав у своїй ки-

шені мого листа, якого мені вдалося передати йому із в'язниці. Він знав, що він чує неправду про мене. І це може повторитися. Комуністи мають тепер у захоплених ними країнах свої жнива.

Коли комуністи захопили були Тибет, вони зараз же покінчили із усіма, хто був відданий усім своїм життям справам духовним. У нашій країні Румунії при першому появленні комуністів, вони нищили всі церкви і монастирі та лишили тільки таку їх частину, щоб можна було замилювати очі закордонній опінії, що там є релігійна "свобода". Із такого місця, де кожного часу загрожувала смерть моєму тілові, Господь мене вирятував.

Коли я буду забитий, будьте упевнені, що вбивця був підсланий комуністами. Нікому іншому непотрібно знищити мене. Коли ви почуєте, що я не є моральна людина, злодій, перелюбник, педераст і політично ненадійна людина, або якийсь шахрай чи тому щось подібне, знайте що погрози поліції виконуються: "Ми знищимо тебе морально..."

Із певних джерел я довідався, що румунські комуністи рішили забити мене, після того, як я свідчив перед американським Сенатом.

Вони будуть старатися забити мене, або знищити мій авторитет. Вони будуть вживати різного шантажу та тероризувати моїх друзів в Румунії бо в їхнім розпорядженні є великі державні можливості та ресурси.

Але, я не можу мовчати і я прошу докладно вислухати мене, що я говорю. Навіть коли ви думаєте, що я ще страждаю і слабую від думки пережитого страхіття під комуністами, однак прошу поцікавтеся, що це за страшна сила комунізму, котра здібна примушувати людей страждати від їхньої ідеї! Що це за сила, що примусила німця Східньої Німеччини схопити свою дитину й булдозером переїхати через дротяні загороди на Захід ризикуючи воім життям і життям своєї дитини!

* * *

ЗАХІД СПИТЬ, І ЙОГО ТРЕБА РОЗБУДИТИ!

Люди, що страждають, шукають собі козла відпущення, щось такого на що можна було б скласти вину за свої страждання. І коли вони знаходять такого “козла” їм стає легше. Але мені немає на кого скласти мою вину. Я не можу обвинувачувати церкву на Заході, яка іде на компроміс із комуністами. Зло виходить не від них. Воно далеко старше. Самі керівники церков — жертви давнього зла. Але вони наробили хаосу в церквах. Вони унаслідували його.

З того часу, як я приїхав на Захід, я відвідав декілька духовних семінарій. Я слухав їхні лекції про історію дзвонів та початки заведення співу в церквах, про канонічні закони, які ніхто не виконує, про церковну дисципліну, про яку навіть і не згадують в теперішній час. Я зустрічав студентів богослов'я яких навчили, що Біблійна історія про створення світу не є правдивою, як і історія про Адама, про потоп, про Мойсееві чуда. Кажуть, що пророцтва були написані після того, як вони вже відбулися, непорочне зачаття — міт, воскресіння Ісуса Христа — видумка, Його кості десь лишилися в гробі, послання апостолів — непевні, Книга Об'явлення є писанина умово-слабого, але все останнє: Біблія є вповні святою книгою!

Ось такого навчилися теперішні провідники церков у семінаріях, коли вони були студентами. Ось та атмосфера, в якій вони живуть сьогодні! Нащо їм потрібно бути вірними Господеві, коли про Нього вони чули такі дивні речі? Нащо потрібно керівникам церков зберігати вірність Церкви, в якій можна навчати, що Бог помер?

Вони провідники офіційної церкви, але не молодого Христа. Вони керівники церков, у яких багато є членів, що давно продали, зрадили Христа. Коли вони зустрічаються із членом Підпільної Церкви, мучеником, страждальцем, вони дивляться на нього, як на якусь дивну істоту.

Не можна людину осуджувати, дивлячись на неї односторонньо, коли ми робимо це, то ми є подібними до фарисеїв, які вважали Христа недобрим, тому що Він не виконував їхніх постанов про суботу. Це зату-манило їхні очі, щоб бачити в Христі низку чудових, божественних якостей, які і по їх вражіннях були до-брими.

Ті ж самі керівники церков, що мають неправильні погляди на комунізм, можуть бути, в той самий час правдивими у своїх інших переконаннях. Вони можуть скоро переіменити свою думку в тому, в чому тепер помиляються.

Один православний митрополит в Румунії служив комуністам і тим самим зраджував своїх “овечок”. Коли ми були разом у його садку, я взяв його руки в свої руки і розказав йому притчу про блудного сина. Я ска-зав: “Подивіться, з якою любов’ю Бог приймає гріш-ника, що до Нього приходить. Він навіть приймає єпископа, коли той кається”.

Я співав йому християнські пісні і він покався.

У в’язниці я сидів разом з одним православним священиком, який в надії звільнення писав атеїстичні лекції. Я поговорив із ним і він порвав все, що був на-писав, ризикуючи згубити назавжди можливість звіль-нення з в’язниці.

Мені немає з кого робити “козла відпущення” і таким чином полегшити тягар, що лежить у мене на серці.

У мене є ще одне горе. Мої близькі друзі мене не розуміють. Вони винують мене в жорстокості й зне-важливному погляді на комуністів, а я знаю, що це не є так.

Письменник Клавдій Монтефіоре сказав, що від-ношення Ісуса до фарисеїв і Його відкрите виявлення їхньої несправедливої науки незгідне з Його навчан-ням про любов до ворогів, та про те, що треба благо-

словляти тих, що вас проклинають. А священник Матеус, декан собору Святого Павла, рішив що ця невідповідність і непослідовність в характері Ісуса виявляється тим, що Ісус не був Інтелектуалістом! Таке уявлення про Ісуса вповні несправедливе. Ісус любив фарисеїв, хоч і виявляв несправедливість їхнього вчення перед усіма. І я люблю комуністів, і навіть тих, якими вони користуються у руйнуванні церкви, однак, їхні несправедливі вчинки виявляю перед усім світом.

Мені постійно говорять: “Забудь комуністів! Займайся лише духовними справами!”

Я зустрів віруючого, що потерпів від нацистів і він сказав мені, що його думка вповні є на стороні зі мною, коли я проповідую про Христа, однак він не погоджується зі мною, коли я говорю проти комуністів. Я запитав його: “Чи помилялися віруючі, які боролись з гітлеризмом і чи не добре було б їм зосередитися лише на проповіді Біблії?” Він відповів: “Але ж Гітлер знищив 6 мільйонів жидів! Проти нього потрібно було боротися”. Я сказав йому, що Сталін знищив 30 мільйонів людей. Чи ми мусимо обурюватися лише тоді, коли убивають жидів, чи й тоді, коли незаконно знищуються й інші народи?” Він відповів мені: “Це зовсім інша справа”. І я не отрима жодного пояснення.

Мене били в поліції при владі Гітлера і при комуністах і я не бачив жодної різниці. Мені дуже боліло від побиття одних і других.

Християнство мусить боротися проти різних гріхів, а не лише проти комунізму. Ми маємо й інші проблеми, але комунізм, в теперішній час являється найзапеклішим ворогом християнства і найбільш небезпечним. Проти нього ми мусимо боротися об'єднаними силами.

Дозвольте мені знову нагадати, що головною метою в житті людини є уподоблюватись Христові. Завдання ж комуністів, запобігти цьому, бо вони є атеїстами. Вони вірять, що по смерті людина перетворю-

ється в ті самі хемічні речовини, що й були до її постановня, а життя її підпорядкувати до нормального стану природної матерії. Вони знайомі лише з масами. Подібно до демонів із Нового Заповіту, вони говорять, що їх є “легіон”. Самостійна воля, що є великим даром від Бога для кожної людини на їх думку мусить бути знищена. Вони заарештували одного чоловіка за те, що знайшли в нього книжку Макса Адлера під заголовком “Індивідуальна психологія”. Офіцер таємної поліції закричав: “Ага! індивідуальність, завжди індивідуальність! Чому не колектив?”

Ісус бажає, щоб ми були індивідуальні, мали свої особисті риси, тому між християнством і комунізмом немає компромісу. І комуністи знають про це.

Журнал “Наука і Релігія” пише: “Релігія не може бути в спільці з комунізмом, вона ворожа йому. Наука комуністичної партії приносить смертельний удар для релігії. Програма комуністичної партії навчає про створення безбожного суспільства, в котрім люди будуть назавжди вільні від поневолення релігією”.

Чи може християнство мати співжиття з комунізмом? Подаю відповідь самих комуністів: “Комунізм наносить смертельний удар релігії”.

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ

Я хочу знову говорити про Церкву, яка мусіла іти в підпілля.

Вона працює в дуже тяжких обставинах. Атеїзм являє собою державну релігію у всіх комуністичних країнах. Вони дають деяку можливість вірувати для старших людей, але діти і молодь не мають цієї можливості. У державах під комунізмом все використовується, щоб викоринити релігію: радіо, телевізію, кіно, театри, літературу... все це використовується у сильній пропаганді проти Бога.

Підпільна Церква має мало можливості протидіяти тоталітарній системі. Члени Підпільної Церкви не переходили жодного богословського вишколення для цієї праці, а багато з них навіть не мали можливості перечитати всієї Біблії.

Ми зустріли одного молодого священника, потаємного служителя церкви та запитали його: де, і від кого він прийняв ординацію? Він відповів: "В дійсності ми не знайшли єпископа, який би міг ординувати нас, а офіційні єпископи не мають права ординувати без дозволу комуністичної партії. Тоді ми, разом із іншими, пішли на могилу замученого комуністами єпископа. Двох із нас поклали руки на надгробний камінь, інші взяли одні одних за руки і так разом молилися, щоб Дух Святий посвятив нас на служіння". Вони були переконані в тому, що пробіті руки Христа рукопоклали їх на служіння.

Я вважаю, що це рукопокладення цього молодого

служителя було законним в очах Божих. Такі люди і з таким рукопокладенням, без особливої підготовки і знання Слова Божого, звершають велику роботу у Підпільній Церкві. Їх праця подібна до праці першої церкви.

Які семінарії кінчали ті, що перевернули весь світ для Христа? Чи всі вони вміли читати? Звідки вони могли мати Біблії? Бог Сам говорив з ними!

Підпільна Церква не мала соборів, але який собор міг порівнятися своєю красою із небесним собором, коли ми збирались в лісах, під відкритим небом, щоб там молитися? Пташиний спів заступав нам музику органів, а аромати квітів наповняли пахощами повітря. Поношене вбрання звільненого мученика було більше привабливе, ніж ризи священника. Місяць і зорі заступали нам свічки, котрі запальовали Анголи. Я не можу забути красу тієї Церкви! Часто після такого таємного зібрання багатьох хапала міліція та вкидала до в'язниць, де вони носили свої кайдани з радістю, як носить наречена прикраси, даровані їй своїм улюбленим. Я знайшов тріумфуючих віруючих лише в Біблії, в Підпільній Церкві та у в'язниці.

Підпільна Церква страждає під тягарем насилля, але має багато друзів, навіть серед членів таємної поліції та членів уряду. Деколи такі потаємні віруючі роблять свої впливи та захищають Підпільну Церкву.

Недавно советські газети писали, що весь час збільшується число "зовнішніх невіруючих", а виявляючи це говорили, що велике число людей із різних галузей комуністичної сили: урядових бюро, департаменту пропанди та інших, які назовні роблять вигляд, що вони комуністи, а в дійсності вони є потаємними віруючими і навіть членами Підпільної Церкви. Комуністична преса розказує про одну жінку, що працювала у відділі пропаганди. Після роботи вона йшла додому де зустрічала свого чоловіка, що приходив з роботи. Як тільки вони повечеряли, то збирали молодь із сусідніх мешкань і разом читали Біблію та молилися.

Це не було самотнім випадком. Таке буває часто у комуністичному світі. Десятки тисяч таких "зовнішніх невірних" розмножилося у всіх комуністичних державах. Вони вважають, що краще для них не відвідувати офіційні церкви, де за ними будуть наглядати, комуністичні агенти, а також там у тих церквах мусять проповідувати трохи "розведене водою" Слово Боже. Вони лишаються на своїх відповідальних посадах і звітам тихенько, але ефективно свідкують про Христа.

Підпільна Церква має тисячі таких членів, що збираються в підвальних приміщеннях, на піддашниках (горищах), по приватних помешканнях та домах. В Радянському Союзі дуже мало сварки відносно хрищення дітей чи непомильності Папи. Там не має сварки про те, що тисячолітнє царство уже існує чи воно ще має прийти. Вони не вміють витлумачувати, що говорили пророки про майбутність і не сваряться про це, але я часто дивувався тому, як вони майстерно уміють переконувати атеїстів про існування Бога! Їхня відповідь атеїстам дуже проста: "Коли б ви були запрошені на бенкет, де подали б всіляку смачну їжу, чи ви могли б повірити, що її ніхто не приготував? Ось природа — це бенкет приготовлений для нас! Ви маєте помідори і помаранчі, яблука і мед. Хто приготував все це для людини? Природа ж є сліпою. Коли ви не вірите в Бога, як можете пояснити таке докладне приготування всього що так потрібне людині? Як ви можете вияснити таке різноманітне багатство, що його приносить земля для потреб людини?"

Вони здібні майстерно доказувати про існування позагробового життя і я чув, як один віруючий переконував атеїста. "Уявім собі, що ми можемо говорити із зародком в утробі матері і скажемо йому, що його життя не завжди буде в такому стані, як воно знаходиться тепер, а що воно переміниться в більш доско-

налий стан. Що цей зародок відповів би нам на це? Він відповів би нам так, як відповідаєте ви, атеїсти, що другого життя немає і що життя в утробі матері є одинокую можливістю, а все останнє є релігійними міркуваннями. Однак, коли б зародок міг думати, він би сказав: “Ось у мене ростуть руки, котрі мені непотрібні й котрих я навіть не можу розпростати. Нащо ж вони ростуть у мене? Напевно для другого ступня мого існування, коли я зможу їх вживати для виникаючих потреб. У мене ростуть ноги, але я їх тепер тримаю притисненими аж до самих грудей. Нащо вони ростуть? Напевно мене чекає життя у більшому світі, де я буду їх вживати, щоб ходити. У мене розвиваються очі, не дивлячися на те, що я оточений термявою і вони мені зовсім непотрібні. Нащо ж вони розвиваються? Напевно світ, який на мене чекає, буде мати різні кольори та світла, які без очей я не міг би оглядати”.

Коли б зародок міг розважати та думати про свій власний розвиток, він міг би уявляти, що на нього чекає інше життя, до котрого він скоро надійде. Так само справа виглядає і з нами. Коли ми молоді, у нас досить енергії, але бракує достатнього, розумного розважання, щоб її справедливо використати. З бігом часу ми виростаємо, а з пережитого досвіду можемо вже розумно думати, але життя наше котиться до могили і похоронна процесія скоро буде чекати, щоб відвезти на цвинтар. Нащо ж нам було потрібно виростати в пізнанні для вживання котрого у нас уже не лишається часу? Нащо у зародка виростають руки, ноги і очі? Для того що ще **БУДЕ В МАЙБУТНЬОМУ!** Те саме стається і з нами, доки ми живемо тут на землі. Ми набираємось знанням, досвідом та мудрістю для того, що нас іще чекає. Ми приготовляємо себе до життя високого рівня, життя, що наступить по нашій смерті.

Офіційне навчання комуністів говорить про те, що Христос ніколи не існував. Робітники Підпільної

Церкви дають просту відповідь на таке твердження: “Яку ви маєте газету у вашій кишені? Сьогоднішнє чи вчорашнє число “Правди”? Дайте я подивлюся. Ага! Це за 14-го січня 1964 року, з якого часу! А з того часу, як на землі жив Той, Який ніколи не існував та не мав жодного значіння в історії? Ви говорите, що Він ніколи не існував, але відраховуєте роки з дня Його народження? Час минав і до Нього, але коли Він прийшов, то людство усвідомило, що все, що було до Нього не мало жодного значення, а правдивий час починається лише тепер. Ваші ж комуністичні газети доказують, що Ісус Христос не є мітом. На Заході проповідують так, якби маючи повну певність в тому, що це є правда серед тих, що слухають, але в дійсності, багато слухачів не дуже впевнені у те, що вони вірять, в той самий час дуже рідко можна почути проповідь, що цілком упевнено переконує нас у тому, в що ми віруємо. За Залізною Заслоною, де проповідники не мають достатньої підготовки, новонаверненим дається глибоке й досконале переконання в правдивості науки віри в Христа.

Підпільна Церква є стовпом і запевненням християнства за Залізною Заслоною.

Між офіційною і підпільною церквами немає в основному наглядної різниці. Вони є переплетені. Багато проповідників офіційної церкви ведуть таємну працю поза церквою, виходячи з рамок, поставлених комуністами. В офіційній церкві з її колабораційною політикою довга історія. Вона починається зараз же після соціалістичної революції, коли “Живу церкву” очолив єпископ на ім'я Сергій, метою якого було не переорганізувати церкву, але відкинути її зовсім, знищивши всяку релігію і він те робив дбайливо по наказу комуністів.

В кожній державі були такі “Сергії”. В Угорщині серед католиків таким провідником був отець Балог, який при допомозі декотрих протестантів допомагав

комуністам повністю захопити владу в державі.

В Румунії комуністи прийшли до влади за допомогою православного священика Бурдучея, котрий старався закрити своє ганебне минуле, став червоноший за своїх нових окупантів. Цей священик стояв разом із Вишинським, що був у той час міністром закордонних справ С.С.С.Р. і прихильно усміхався, коли той говорив: “Уряд побудує вам рай на землі і вам більше не буде потрібний небесний рай”.

Щож торкається архиєпископа Росії Никодима, то він є державним шпигуном і донощиком.

Підпільна Церква ніколи не згодиться, щоб замінити правдиву євангелізацію на показні приміщення, в яких обманюють людей “свободою віровизнання”. Вона буде продовжувати проповідувати всім людям в тому числі і для молоді.

Щож торкається архиєпископа Росії Никодима то він є державним шпигуном і донощиком. Майор Дерябін, директор російської таємної поліції, сам засвідчив про те, що Никодими є їхні агенти.

Таке становище є майже у всіх віровизнаннях.

Теперішня управа румунської баптистської церкви була накинута їм примусово. Вона відкидає правдивих християн. В Радянському Союзі якраз так поводяться керівники офіційної церкви.

Президент румунських адвентистів Тачікі, сам признався мені, що він був донощиком комуністів з першого дня їхньої влади. Однак у церквах між членами можна знайти правдивих християн не дивлячись на зрадницьку управу церков. І я думаю, що й на Заході буває таке. Громади лишаються вірними Христові не дивлячись на зрадників — керівників церкви.

У православних лишилась незмінна літургія і вона, як і в минулому, до деякої міри задовольняє прихожан навіть і тоді, коли в проповідях хвалять комуністів. Лютерани, пресвітеріяни й інші протестанти співають свої старі духовні пісні і навіть проповіді до-

нощиків мусят мати в собі щось із Святого Писання. Люди навертаються до Христа під впливом людей, про котрих вони знають, що є донощиками про них таємній поліції. Вони часто ховають свою віру від тих, від котрих увірували через їхні викривлені проповіді.

Це — велике Боже чудо, про яке читаємо у 3-й Книзі Мойсея 11:37, що говорить символічною мовою: “А коли що впаде з їхнього падла на всяке насіння сівби, що сіється, — чисте воно”.

За Законом Мойсея падло тварини чи мертве тіло людини вважалось нечистим і доторкатися до них було заборонено, щоб не бути нечистим, але насіння лишалось чистим.

Комуністичний уряд вважав, щоб закрити не всі церкви, а лишити декотрі з офіційних церков, які погодилися “говорити”, щоб через них, як через вікно наглядати і керувати християнами так, щоб в майбутньому їх довести до знищення. Вони рішили всю структуру церковного служіння зробити знаряддям своєї пропаганди перед закордонними відвідувачами. Мені було пропоновано також відкрити таку офіційну церкву, в якій я, як пастор, мусів давати звіт за моїх членів до таємної поліції. Для відвідувача із Заходу це дуже тяжко зрозуміти. Але Підпільна Церква ніколи не погодилась на таку угоду з комуністами. Вона хоче нести євангельську вістку “всьому створінню” включно й до молодих.

Справедливість побуджує нас признатися, що не всі керівники офіційної церкви є зрадниками і донощиками. Декотрі з них працюють одноразово і в Підпільній Церкві та допомагають, щоб християнство не було слабеньким, а загартованим і відважним. Коли таємна поліція приїхала, щоб закрити монастир у Владімірешті в Румунії, а також це закриття відбувалось і в других частинах Советського Союзу, то їм не легко це вдалося. Декотрі комуністи заплатили своїм життям за цю спробу знищити релігію. Однак, офіційних

церков остається все менше й менше і я не думаю, що в Советському Союзі їх лишилось не більше як п'ять або шість тисяч. (ЗСА на таке саме число населення мають 300,000 церков). Ці церкви в С.С.С.Р. мають дуже маленькі приміщення, так що вміщають лише одну третю, або одну п'яту частину членів, тому церкви завжди переповнені слухачами, які воліють стояти усе Богослуження, щоб тільки дати більше місця для інших.

Чим більше буде закріплятися комунізм, тим більше церков вимушені будуть переходити в підпілля.

У будинках церков, які були закриті, зорганізуються центри атирелігійної пропаганди.

У Москві відкрита лише одна протестантська церква на 7 мільйонів населення. Чи можуть усі віруючі такого великого міста побувати на Богослуженні? Як досягнути Словом Божим оті мільйонні маси, які щоденно чують лише антирелігійні радіо-програми та читають антирелігійні газети й літературу, бо для релігійних програм і духовної літератури немає місця у комуністичних державах? Їх можна досягнути лише через працівників Підпільної Церкви. Інакшого виходу немає.

ЯКОЮ ДОРОГОЮ ПІДПІЛЬНА ЦЕРКВА КОРИСТУЄТЬСЯ АТЕЇСТИЧНОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ?

Підпільна Церква здібна користуватись і цим джерелом. Перше всього вона користується атеїстичною літературою так, як Ілля користувався хлібом, що йому приносили круки. Атеїсти прикладають багато зусиль, щоб висміювати вірші із Біблії.

Для цього їм потрібно цитувати багато віршів

із Біблії, а то й цілі розділи. Вони пишуть книжки під заголовком: “Комічна біблія”, або “Біблія для віруючих і невіруючих”. Вони силкуються доказати які є “безглузді” вірші в Біблії і тому друкують їх цілими розділами.

Коли ми побачили ці надруковані розділи із Біблії, які ми були раді! Ця критика була такою безглуздою, що на неї ніхто не звертав уваги, а книжок було надруковано мільйонними накладками і були вони повні біблійних віршів і цілих розділів, що виступали блиском своїм, як дорогоцінне каміння між тим сміттям, яким атеїсти хотіли сміятися над Словом Божим.

Подібно тому як “єретики”, котрих вели на спалення під час інквізиції, мусіли йти вулицями міста, перед багатьма людьми, зодягнені в смішну одягу, що нагадувала огонь пекельний, сіяли святістю, чистотою і невинністю, так і вірші із Біблії лишалися правдивими навіть і тоді, коли вони цитувалися дияволом.

Комуністичні видавничі органи раділи, коли отримували прохання про перевидання атеїстичних книжок, в яких так багато було написано з Біблії. Ніякого підозріння вони не мали, що ці прохання писали члени Підпільної Церкви, які іншої дороги не мали, щоб отримати так багато Біблійних цитат. Підпільна Церква купувала такі книжки і, не звертаючи уваги на зневажливі слова, користувалася цитатами із Слово Божого.

Ми також знаємо, як використовувати атеїстичні зібрання!

Один професор на атеїстичному зібранні доказував, що Ісус Христос був лише одним із тогочасних комедіантів. Перед ним в скляній посудині стояла вода. Він вкинув у воду порошок і вода пофарбувалася на червоно. “Оце і все чудо” — сказав він — “Ісус мав у рукаві такий порошок і зробив так, що вода стала вином у чудесний спосіб. Я ж можу зробити більше, ніж це зробив Ісус, це вино я можу назад перетворити у воду”. Він вкинув до посудини другий порошок і вода

знову стала чистою. Він зробив це декілька разів. Один із віруючих, що був там присутнім запитав: “Ви захопили нас, професоре, своїми чудами і в нас нічого іншого не лишається, як тільки попросити у вас шклянку вашого вина”. Професор відповів: “Я не можу вам дати цього “вина” пити. Порошок був отруйливим. Тоді віруючий сказав: “ В цьому то і є різниця між вами і Христом. Він дав нам Своім вином радість, а ви принесли нам отруту своїм вином”.

Віруючого посадили до в'язниці, але вістка про це рознеслась дуже далеко і зміцнила багатьох віруючих.

Ми, здається, слабенькі Давиди. Але ми сильніші від Голята, коли ідемо в боротьбу з атеізмом. Тому що Бог на нашій боці, а правда належить нам!

Одного разу комуністичний агітатор мав атеїстичну лекцію. Всі робітники підприємства мусіли бути присутніми, серед них було багато віруючих. Вони сиділи тихо і слухали доводи агітатора про те, що Бог не існує. Він доказував, що ніякої духовності немає. Нема Бога, нема Христа й немає позагробового життя. Він доказував, що людина складається із матерії й у неї немає жодної душі. Це повторював він декілька разів. Один віруючий чоловік устав із лавки і попросив слова. Йому дозволили говорити. Він взяв крісло і кинув його на підлогу, а потім підняв його і поставив на місце. Підійшовши до комуніста, він легенько його вдарив по лиці. Той, звичайно дуже розізлився. Його, обличчя почервоніло від гніву, він почав кричати та кликати на поміч поліцейського, щоб він заарештував “грубіяна”. Він кричав до віруючого: “Як ти відважився підняти на мене руку? Що ж я зробив тобі злого?” Віруючий відповів: “Ви тільки-що своїм поведінням доказали, що все те, про що ви говорили є неправдою. Ви ж доводили, що все є матеріальне, чи ж не так? Я кинув крісло на підлогу й воно зовсім не розізлилося на мене, але ви відкликнулися

на подібний вчинок зовсім інакше. Матерія не злоститься, а ви так спалахнули. Тому я мушу сказати вам, що ви помиляєтесь. Людина не лише є матеріальною, але вона є й істотою духовною!”

Багато випадків було коли віруючі Підпільної Церкви перемагали комуністів у їх атеїстичних доводах.

Коли я перебував у в'язниці, наш політрук запитав мене зневажливо: “Доки ти будеш триматися своєї пустої релігії?” Я відповів йому: “Я бачив багато атеїстів, які в останні хвилини свого життя на смертному ліжку жаліли, що не були віруючими та кликали до Бога. Чи ви можете уявити собі віруючого, який перед смертю шкодував, що він був християнином і закликав Маркса або Леніна, щоб вони спасли його від віри в Бога?” Він розсміявся. “Добре відповів”. Але я продовжував: “Коли інженер будує міст, то його не задовольняє, що міст добре збудований, коли кіт перейшов по ньому і міст витримав. Йому важливо, щоб поїзд перейшов по мості і міст витримав. Те, що ви тепер є атеїстом, коли все йде добре, не є доказом, що атеїзм є правдивий. Але атеїзм не витримує, коли приходить випробовування. Я привів йому приклад, що навіть Ленін молився у прикрі хвилини.

Ми спокійні, також у спокої дивимося на розвій подій, а комуністи хвилюються та розгортають шаленну боротьбу проти релігії. Цим вони підтверджують правдивість слів св. Августина: “Хвилюється людське серце, аж знайде спокій в Тобі”.

ЧОМУ І КОМУНІСТІВ ТРЕБА ПРИВОДИТИ ДО ХРИСТА?

Підпільна Церква, при вашій допомозі, що живе у вільному світі, може переіменити і серця комуністів, від чого світ буде інакшим. Вони переіменять їхні серця, бо бути атеїстом не є в природі людини. Навіть пес бажає мати свою власну кістку.

Сумління турбує комуністів, коли їм приходиться грати ганебні ролі та вірити у безглуздя.

Коли ми свідкуємо комуністам про те, що Бог створив людину, то вони твердять, що все це матерія і людина є не що інше, як купа хемічних речовин, зібраних у відповідній пропорції аж до часу, коли людина помре і знову розкладеться на окремі речовини, з яких вона складалася. В такому випадку добре запитати комуністів: “Чому ж тоді комуністи у багатьох державах віддавали і віддають життя своє за комуністичну ідею? Чиж у купі хемічних речовин є свої ідеї? Чиж зібрані речовини можуть віддавати себе в жертву на добро ближнього?”

На це в них немає відповіді.

Добре було б звернути увагу на ще одну обставину — жорстокість. Людина не створена жорстокою і вона нездібна без кінця вживати свою жорстокість. Це ми зауважили у німецьких фашистів, з котрих деякі покінчили своє життя самогубством, а інші каюлися у їхніх провинах.

Навіть у місцях загального п'янства в комуністичних державах є щось додатнього. Воно доказує бажання людини до ширшого життя, чого не може дати людині комунізм.

Характер людини, яка живе у Радянському Союзі проявляється в її щирості і глибокій доброті серця. Навчання ж комунізму є поверховим і міленьким, а людина шукає щось глибшого, а не знаходячи його, в розчаруванні впадає в п'янство. У цьому людина показує свій страх від тієї подвійної гри в житті, котру вона мусіла виконувати, служачи комунізму. На декілька годин алкоголь звільняє її від усього того, але коли б людина пізнала Правду Божу то вона звільнила б її назавжди.

Ідучи вулицею Бухаресту під час російської окупації, я відчув нестримне бажання зайти разом з дружиною до шинку. Ввійшовши, я побачив російського

офіцера з револьвером у руці, погрожуючи всім. Він вимагав більше алкоголю. Йому відмовили, бо він уже був дуже п'яний. Я підійшов до продавців й попросив, щоб дали йому ще горілки, хоч люди, що були навколо, дивились на це з переляком. Але я обіцяв сісти коло нього й говорити з ним. Нам подавали одну за другою пляшку з вином. На столі стояло три склянки і офіцер їх всі три наливав і сам їх випивав, бо ми з дружиною не пили.

Не дивлячись на те, що він був надзвичайно п'яний, однак голова його працювала. Він був дуже привчаний до алкоголю. Я почав говорити йому про Христа і на наше здивування він уважно слухав. Нарешті він сказав: "Ви розповідали мені про себе, а тепер я розкажу вам дещо про моє життя. Я — православний священник. Коли почалося переслідування релігії за Сталіна, я був одним із перших, що відмовився від віри. Я ходив від села до села, проводячи антирелігійні лекції, запевняючи людей, що я будучи священником, обманював їх. Я говорив їм, що всі проповідники й служителі церкви є обманці. За такі мої досягнення оцінили мене й зробили офіцером таємної поліції. Бог покарав мене тим, що я ось цією рукою мусів забивати віруючих, а перед забиттям їх немилосердно катував. Тепер же я п'ю і п'ю, щоб усе забути, але з цього нічого не виходить.

Багато комуністів кінчають життя самогубством. Так покінчили своє життя видатні письменники Есенін, Маяковський і багато інших. Письменник Фадєєв покінчив своє життя зараз же після того, як закінчив писати романа "Щастя", в якому переконував читача, щоб невтомно працювати для зросту комунізму.

Виглядає, що Фадєєв був сам настільки "щасливим", що зараз же по закінченні своєї писанини пустив собі кулю в лоб.

Його душа не витримала тягару такої великої неправди, яку він мусів написати.

Великі провідники комунізму Жоффе і Томкін,

що змагалися за комунізм ще за царя, не понесли його дійсности й покінчали самогубством.

Комуністи є нещасливими людьми. Нещасливими є також їхні диктатори. Яким нещасливцем був Сталін! Винищивши майже всіх своїх старих друзів, він жив у постійному страху, нібито його хотіли отруїти або забити. У нього було вісім кімнат до снання, кожна з них замикалась, як замикаються вогнетривкі каси в банках і ніколи не можна було знати, в котрій спальні він перебував. Він також не їв їжі, доки кухар на його очах, не поспробує її.

Комуністи нещасливі. Їм потрібний Христос.

Підпільна Церква репрезентує собою велику потребу помочі поневоленим людям. Вона є представником людей, що щиро вірять у Бога.

Один проповідник розказував про випадок, що стався в Угорщині: Капітан російської армії прийшов до проповідника, щоб поговорити з ним на самоті. Коли він зайшов до кімнати і побачив на стіні хрест, то сказав: “Ви знаєте, звичайно, що це є видумка, заманка котрою користується ви проповідники, щоб обманювати бідних і полегшувати життя багатих. Ось тут тепер немає нікого, признайтеся, що ви не вірите у те, що Ісус Христос є Син Божий!” Проповідник засміявся: “Бідний молодий чоловіче, безумовно я вірю в це. Це ж є суцзя правда!”

“Я не дозволю, щоб ви насміялися із мене!” — крикнув капітан, — я говорю серйозно”. Він витягнув револьвера і притулив його до грудей проповідника. Коли ви не зізнаєтесь, що то все неправда, я застрілю вас!” “Я не можу зробити цього, тому що наш Господь Ісус Христос є дійсно Сином Божим!” — відповів проповідник.

Капітан відкинув свою зброю і обійняв проповідника. Сльози потекли із його очей. “Це є правда! Це є дійсна правда! Я сам вірю в це, але не був вповні пере-

конаним, доки не побачив, що є люди, що готові померти за Христа. Ви мені це доказали!”

Я знаю інші такі випадки. Коли советські війська захопили Румунію, два червоноармійці зайшли до церкви з револьверами в руках і сказали: “Ми не віруємо в це, що ви тут практикуєте і хто не залишить свою віру, буде зараз розстріляний? Хто готовий відректися від віри і залишитися живим, переходьте на правий бік!” Дехто із присутніх перейшли на право і їх зараз же було відпущено до своїх домів. Вони із страху побігли додому. Коли червоноармійці лишились із тими, хто не відмовився від віри у Бога і готові були прийняти те, чим вони їм грозили, ті червоноармійці скоро поховали свою зброю і почали обнімати усіх по черзі віруючих та сказали: “Ми також віруючі, але хотіли мати спільність лише із тими, хто готовий умерти за свою віру”.

Такі люди борються за Євангелію у наших державах і не лише за Євангелію, але і за свободу.

У багатьох домах віруючих на Заході, часом проходять цілі години, щоб слухати світську музику. Часом у наших хатах, також було чути світську музику, але вона грала лише для того, щоб з вулиці не було чути наших розмов про Євангелію та підпільну духовну працю, про яку могли підслухати сусіди та донести поліції.

Коли б ви могли уявити собі, як вони радіють, коли їм пощастить зустрітися з правдиво віруючим, що приїхав із вільного Заходу! Пишучи ці рядки, вважаю себе тільки людиною, але знаю про те, що є великі люди у вільному світі — Захід, хоч у них закриті уста й їхнього голосу ви ніколи не почувете. Від їхнього імені я закликаю вас до більшої ревности до Бога та до більшого виробуміння всіх проблем християнства. Від імені їх я закликаю вас молитися та помагати віруючим, які перебувають у комуністичних державах.

* * *

Ми дістанемо перемогу уже лише тому, що на нашій стороні є наш Бог. А також тому, що людська душа прагне Божої правди, хоч вона і є поневолена атеїзмом.

Комуністи, котрі були у в'язниці під час нацистського терору зізнавались мені, що вони молилися у тяжкі хвилини, а коли декотрі з них умирали, то калялися й просили прощення у Бога.

Ми переможемо тому що всі культурні народи світу на нашій стороні.

В Росії можуть заборонити читати книжки новітніх письменників, що згадують про Бога, але завжди лишаться книжки Достоевського і Толстого, в яких можна знайти хоч частину промінів Євангелії. Те ж саме можна сказати про українських письменників Шевченка, Франка, у творах яких можна знайти частину правди Божої. Або Гете в Німеччині, Сінкевіча в Польщі, Садовану в Румунії. Його книжку: "Життя святих" комуністи оголосили під назвою: "Легенда про святих". Але навіть під такою назвою, коли людина читає цю книжку, то вона робить на неї відповідний добрий вплив.

Вони не можуть знищити скарбниці світової мальовничости творів Рафаеля, Мікеланджело, Леонардо Да Вінчі та інших великих художників. Їх портрети говорять про Христа.

Коли я говорю із комуністом про Христа, то бачу, що його внутрішні духовні потреби є на моїй стороні і йому дуже тяжко відкидати мої доводи про Христа. З великим зусиллям він пробує заглушити голос власного сумління, яке відчуває потребу духовної поживи.

Я знав особисто одного вчителя марксизму, котрий молився, йдучи викладати лекції. Він просив у Бога помочі для викладу цього навчання. Я знав також комуністів, які тайкома відвідували зібрання ві-

руючих. Десь знаходили зібрання у віддалених місцевостях, де їх ніхто не знав і була менша небезпека, щоб хтось їх виявив перед владою, а коли таке виявлення траплялось, то вони говорили неправду перед владою і відмовлялися від того, що вони відвідували такі зібрання (євангельські). Після, коли вони знову приходили на такі зібрання, плакали й жаліли, що вони не могли устояти і відкрито стати на стороні віруючих. Вони також люди.

Коли людина отримає хоч маленьку частину віри від Бога, та віра буде розвиватися і рости в її серці.

Ми переконані в тому, що ми переможемо божу віру в Підпільній Церкві з кожним днем зростає.

Христос усіх любить в тому числі і безбожників, тому і комуністів треба приводити до Христа. Цю працю може виконати лише Правдива Церква, що працює там — за Залізною Заслоною. Кожний, хто виконує бажання нашого Спасителя про навернення до Бога грішників, мусить підтримувати Правдиву Церкву. Ісус сказав: “Навчіть всі народи...” і ніколи Він не говорив, щоб ми зупинялися перед якимись “Заслонами” щоб нести Благу Вістку для гинучих грішників.

Вірність нашому Богові побуджує нас нести вістку про Христа і тим людям, що знаходяться там — за Залізною Заслоною, де майже кожна третя особа поневолена атеїстичною ідеологією.

РОЗДІЛ ШОСТИЙ

Підпільна Церква за Залізною Заслоною — є Церквою, через яку Бог багато навертає душ до віри.

Керівники офіційних церков настановлені комуністичною владою. Їх не вибирають члени церков. Ті керівники лояльні в першу чергу для влади, а не для Христа.

Безбожна влада в своїй політиці не знищила всі церкви. Вона лишила на показ декілька церков відкритих, щоб через них, як через вікно стежити за всіма віруючими, контролювати їх, наказувати їм багато робити того, що християнам не належиться робити, та поступово знищити християн і Церкву.

Вони рішили краще лишити формально відкрити церкву, але перетворити її на зняряддя, що виконує волю комуністів, а також для обману закордонних відвідувачів. Мені самому пропонували обійняти пасторство в такій церкві, при умові, що я буду про все повідомляти владу за своїх членів.

Мені здається, що багато людей на Заході не можуть собі уявити того, що так звана “свобода церкви” під комуністами існує лише від їхньої пропаганди. Наприклад, усім відвідувачам Москви дають можливість побачити переповнену баптистську церкву, але їм навіть до голови не приходить така думка, що це ж одинока протестантська церква у місті з населенням понад сім мільйонів людей! Вони повертаються додому та говорять про свободу віровизнання під комуністами. “Церкви переповнені!” — говорять вони з за-

хопленням. Вони не помічають трагедії становища. Одна церква на сім мільйонів населення!

Майже у всіх комуністичних державах церкви не мають Недільних Шкіл, та гуртків молоді. Маленькі, часто однокімнатні молитовні дома знаходяться далеко від центру міста, до яких немає жодної транспор-тації. Тому 80% населення можуть бути досягнуті для евангелізації лише через працю Підпільної Церкви. Ішого виходу немає.

Ось в таких умовах Підпільна Церква лишається головним свідком і працівником у придбанні душ для Христа та головним джерелом евангелізації в комуністичних державах.

Підпільна Церква ніколи не згодиться, щоб замінити правдиву евангелізацію на показні приміщен-ня, в яких обманюють людей "свободою віровиз-нання". Вона буде продовжувати проповідувати всім людям, в тому числі і для молоді.

ПІДПІЛЬНА ЦЕРКВА СКЛАДАЄТЬСЯ ІЗ ТРЬОХ ГРУП

До першої групи належать тисячі пасторів і проповідників, позбавлених служіння в їхніх церквах за те, що вони не погодилися відступити від проповіді правдивої Євангелії. Багато із них перебували довгі роки у в'язницях, перенесли великі пониження і знущання. Коли ж були звільнені, вони знову приступили до своєї попередньої праці, виконуючи її таємно в Підпільній Церкві.

Не дивлячись на те, що комуністи позакривали їхні церкви або замінили їх більш надійними членами та пасторами, вони продовжують працювати дуже ефективно, як працювали раніше. Їхні зібрання відбуваються в підвальних приміщеннях, у стайнях та лісах. Віруючі збираються таємно, а їх мученики — пастори, ризикуючи своїм життям, продовжують слу-

жити Богові й людям, вони і складають цю першу групу Підпільної Церкви

Другу частину Підпільної Церкви складають безчисленне військо звичайних, щирих віруючих. Між цими віруючими немає номінальних християн. Ви не знайдете таких в СРСР чи в Китаї. Дуже велика ціна, яку мусять платити віруючі за свої переконання.

Ми мусимо пам'ятати, що переслідування продукує кращих християн, християн які можуть своїм свідощвом навертати душі до Христа. Комуністичне переслідування віруючих діє навпаки. Вони хотіли знищити церкву Христову і взагалі всяку релігію. Але натомість витворилися сильні, цілком віддані своїм переконанням християни, яких тяжко знайти у вільних країнах. Ці віруючі не можуть собі уявити, як можна бути християнином і не приводити душ до Христа. Як можна не свідкувати кожній душі, що ходить у темряві.

Газета "Красная звезда" (орган Червоної Армії), роблячи напад на віруючих, пише: "Послідовники Христа свої зажерливі пазурі простягають до кожної особи".

Прикладне християнське життя віруючих є добрим свідощвом для сусідів і ближніх. Майже в кожному селі чи місті християни мають велику повагу і любов від своїх співгромадян.

Коли в якійсь родині мати, через недуги, не всилі доглядати своїх дітей, до неї приходять мати християнка і допомагає їй. Коли в якійсь родині господар заслабне й не може навіть нарубати дров для ogrівання хати, то цю роботу виконують віруючі християни.

Вони є живі християни і коли вони допомагають свідкувати про Христа, то їхнє свідощтво є сильне. Тому то люди бачать Христа у їхньому житті.

В офіциних церквах дозволено проповідувати лише рукопокладеному і перевіреному владою пасторові, але мільйони звичайних вірних християн по всіх

комуністичних країнах працюють також. Вони навертають душі до Христа, свідкуючи їм на вулицях, ринках і різних площах, де тільки вони зустрічаються з людьми.

Комуністичні газети самі пишуть, що віруючий продавець м'яса замотував людям разом із крамом християнські брошури, і навіть видатні працівники друкарень приходили вночі, щоб надрукувати декілька сот християнських трактатів і непомітно, ще до сходу сонця, повернутись додому.

Комуністи пишуть, що діти отримують Євангелії із якогось невідомого джерела та частинами переписують його від руки, а потім в школах, непомітно вкладають в кишені своїх учителів.

Це військо звичайних віруючих є дуже сильне по всіх комуністичних країнах.

На Кубі постає церква із звичайних віруючих, після того, як комуністична влада заборонила вільну проповідь, а проповідники були ув'язнені, або замінені іншими.

Ці мільйони правдивих, відданих віруючих у підпільних церквах є дійсно перочищені огнем переслідування та являються цією другою частиною Підпільної Церкви.

Третя частина Підпільної Церкви, це пастори і проповідники офіційних церков, які відмовляються мовчати.

Підпільна Церква не є зовсім відокремлена від офіційної церкви. У багатьох комуністичних країнах, як Югославія, Польща і Угорщина, багато пасторів офіційних церков працюють також і в Підпільній Церкві. Їм не дозволяється проповідувати десь інде, окрім однокімнатного приміщення молитовного дому. Їм не дозволяється мати недільні школи для дітей і молоді. Невіруючі бояться відвідувати богослуження. Пасторові не дозволяється молитися за хворого в його хаті. Ці пастори обмежені різними державними постановами зо всіх боків так, що їхні церкви є зовсім безсильні.

Часто ці пастори, дивлячись на таке глузування із “свободи релігії”, відважуються паралельно проповідувати чисту Євангелію, хоч це і несе небезпеку кари звільнення із пасторства чи ув'язнення. Вони проповідують для дітей і молоді, хоч це суворо заборонено.

Вони проводять євангелізаційні зібрання по хатах і підвальних приміщеннях. Вони секретно отримують духовну літературу і роздають її прагнучим душам. Ризикуючи свободою і навіть життям, вони не звертають уваги на комуністичні постанови, поширюючи вістку спасіння скрізь і повсюду. Спокійні й покірливі вони з посвятою несуть слово Боже до грішників. Багатьох із них були зражені і виявлені та ув'язнені на багато років.

Вони є головною діючою частиною Підпільної Церкви. Там, де проповідника арештовано, діють звичайні активні члени, а часто пастори офіційних церков беруть на себе ширшу працю, ніж це їм дозволено та працюють у Підпільній Церкві, яка воліє бути схованою від очей комуністів, аж доки не вернеться свобода.

У деяких частинах комуністичних країн вона діє активніше, а в інших слабше, але всі вони працюють для Христа з великим ризиком.

Один чоловік, що часто подорожує по комуністичних країнах і цікавиться релігією, недавно повернувся звідти і написав, що він ніколи не зустрічав там Підпільної Церкви. Це подібно до того, що коли б хто відвідав Центральну Африку, та побував поміж напів-дикунським плем'ям і приїхавши, говорив: “Я запитав їх ґрунтовно, чи вони говорять прозою”, а вони відповіли мені що — ні. Але ж в дійсності всі вони говорять прозою не знаючи самі того.

Християни першого десятиліття не знали, що вони є християнами. Коли б їх запитали про їх релігію, то вони відповіли б вам, що вони є євреї, ізраїльтяни, що вірять в Ісуса — Месію, брата, святі, діти Божі. Наз-

ва “християни” їм була дана другими людьми пізніше. Перший раз в Антіохії.

Послідовники Лютера не знали, що вони є лютеранами і сам Лютер протестував проти такої назви.

Підпільна Церква — це назва, яку дали їй самі комуністи і західні дослідники становища релігії, що є під комуністичними державами. Вони назвали так таємну організацію, яка виникла через переслідування релігії в комуністичних країнах. Члени Підпільної Церкви не називають її так. Вони називають себе християнами, віруючими, дітьми Божими. Але їхня праця є підпільною. Вони розповсюджують Євангелію в різних потаємних місцях, де відбуваються богослуження і де чужоземці не заходять. Ви можете роками їздити по західньому світі і ніколи не бачити советської шпигунської сітки, але вона є, хоч і не показує себе різним туристам.

* * *

РОЗДІЛ СЬОМИЙ

Я розповів вам про наш особистий досвід в розповсюдженні Євангелії між комуністичним військом в Румунії. Я закликав усіх до проповіді Євангелії комуністам і поневоленим ними народам. Чи цей заклик є практичним і реальним? Чи можливо його виконати? Чи існує Підпільна Церква в ССРСР й інших поневолених нею державах? На ці питання ми можемо відповісти що це — так.

Комуністи святкували півсторіччя своєї влади. Але їхня перемога фактично є поразкою. Перемогло християнство! Радянська преса переповнена повідомленнями про становище Підпільної Церкви. Уперше, за багато років, Підпільна Церква стала такою сильною, що пробує працювати напів відкрито, а це дуже лякає комуністів. Ці інформації ми отримуємо із інших джерел, а їх правдивість доповнює комуністична преса.

Пам'ятаймо, що Підпільна Церква подібна до ледяних гір, що плавають на океані, яких тільки малу частину видно на поверхні води.

А тепер ще я хочу подати короткі, але дуже важливі повідомлення про працю Підпільної Церкви.

Верхівка “гори”, яку можна бачити

Сьомого листопада, 1966 року на Кавказі в місті Сухумі, Підпільна Церква мала багатолюдне богослуження під відкритим небом. Багато віруючих

приїхало із інших міст та околиць на це зібрання. Після заклику віддатися на службу Господеві, вийшло наперед 47 молодих осіб.

І були тут же охрищені по вірі у Чорному морі, як це відбулося у перші біблійні часи. Вони не мали терміну підготовки до цього акту.

Після 50-ти років комуністичної диктатури, коли не було Біблій ні іншої духовної літератури, а також проповідників не підготовлялося у Біблійних школах, це хрищення відбулося у своїй біблійній простоті.

Коли читаємо в Діях Апостолів про диякона Пилипа, то він подібно зробив, коли його скопєць запитав, можливо лише після одногодинної розмови: “Ось вода. Що мені заважає христитись?” А Пилип відказав: “Якщо віруєш з повного серця свого, то можна”. І вони обидва ввійшли у воду і новонавернений був охрищеним — Дії 8:36-38.

У Чорному морі є багато води. Підпільна Церква повернулася до практикування хрищення за біблійним звичаєм.

В газеті для учителів (Учительская газета) від 23 серпня 1966 року подано, що в Ростові на Дону баптисти, які не бажають бути зареєстрованими, організували протестаційний похід проти комуністичного переслідування віруючих та добивалися права свободи віровизнання.

Ісус Христос часто творив чуда в суботу, щоб показати фарисеям, що Він є Господом і суботи. Підпільна Церква також вибрала день, в який комуністи святкують день своєї перемоги, день свободи.

Першого травня є комуністичне свято. Тоді відбуваються великі демонстрації, участь у котрих мусить брати кожний робітник. Цього разу, друга найбільша сила в комуністичній державі — Підпільна Церква, також вийшла на демонстрацію. Зібралось біля тисяча п'ятьсот віруючих, що любили свого Господа більше над усе. Вони знали, що ризикують бути поз-

бавленими свободи. Вони знали, що в'язниця і тортури чекають їх.

Всі віруючі в Радянському Союзі знають про “секретний маніфест”, якого надрукували і розповсюдили християни з міста Барнаулу.

В ньому розповідається історія сестри Хмари із села Кулунда. Там говориться, як вона отримала повідомлення із в'язниці, що її чоловік помер. Вона лишилася вдовою з 4-ма дітьми. Коли ж їй привезли тіло чоловіка, що був замордований у в'язниці, вона побачила на власні очі знаки кайданів на його руках. Долоні, пальці і ступні ніг мали сліди великого попечення. Нижня частина живота була порізана ножем. Права нога була опухлою, а нижні частини ніг мали знаки синяків від ударів. Все тіло було побите і в ранах.

Віруючі, які прибули на демонстрацію до Ростова на Дону знали, що це можливо чекає і їх, але вони не побоялись приїхати. Вони знали, що замучений Хмара був похоронений при багатьох свідках, тільки після трьох місяців свого ув'язнення. Свідки похорону несли плакати: “Бо життя для мене Христос, а смерть — надбання”. “Я бачив під жертівником душі замордовані за слово Боже”. “Не бійся тих, що убивають тіло ваше, душі вони не можуть забити”.

Приклад цього мученика підняв духа віруючих у Ростові на Дону. Вони зібралися на вулиці біля маленької хатини. Людей зібралося багато. Люди сиділи на дахах домів і на деревах, як колись це зробив Захей. Вісімдесят душ навернулося до Господа і більшість із них були молоді люди, а 23-х із них були комсомольцями. Віруючі перейшли через усе місто й надійшли до берега річки Дону і там відбулося хрищення по вірі всіх ново навернених. Надїхала міліція декількома автами і оточила всіх віруючих. Вона хотіла заарештувати лише братів проводячих (не могла ж вона заарештувати всіх 1500 людей, що були там присутніми). Віруючі стали на коліна і просили у Бога захисту

від міліції та можливості мати богослуження того дня. Потім віруючі стали навколо братів проводячих, щоб перешкодити міліції їх арештувати, а також дати їм можливість проводити тут на березі зібрання. Становище стало дуже напруженим. Після газета "Правда" оголосила, що 6-тьох братів було заарештовано у цьому випадку.

"Учительская газета" писала тоді, що нереєстровані баптисти в Ростові мають свою нелегальну пресу (слово "баптист" вживається в Радянському союзі включаючи сюди і п'ятдесятників та єв. християн).

Ця газета повідомляє, що в цій пресі друкуються різні брошури, що закликають віруючих міцно стояти у вірі Христовій. В одній із таких брошур дається пораду родичам, з якою я також цілком погоджуюсь. В ній говориться: "Батьки! беріть ваших дітей, коли відбуваються похорони, щоб вони не захоплювалися земним проходячим, тимчасовим". Батькам дається пораду навчати своїх дітей духовних речей, щоб вони могли з успіхом ставити опір атеїстичному вихованню в школах.

"Учительская газета" закінчує статтю такими словами: "Чому учителі бояться вмішуватися в родини, в яких діти виховуються на ідіотів релігійних?" В цій же газеті подається судовий вирок над братами із Підпільної Церкви, що христили новонавернених людей, не взявши перше дозволу від влади на таке хрищення. Молоді свідки ставилися з призи́рством до комуністичного суду і поводитися роздратовано і фанатично. Молоді жінки, що були присутніми на суді, дивилися із захопленням на підсудних та із зневагою на безбожну масу людей.

Члени Підпільної Церкви з ризикою для життя зверталися не одноразово до влади за дозволом вільно відбувати свої богослуження. За цим правом вони просто йшли до будинку — штабу комуністичної партії.

Ми маємо таємний документ, розповсюджений

Комітетом Євангельсько-Баптистських Церков, в якому висловлений протест проти контролю Церкви комуністами ("Советская жінка сьогодні" ч. 6, 1963 р.). Цей документ був занесений на захід таємною дорогою. В ньому говориться ще про одну відважну демонстрацію. Цього разу все відбувалося у самій Москві. Я подаю слова із цього маніфесту:

"Дорогі брати і сестри! Благословіння і мир від Господа нашого Ісуса Христа нехай перебуває з вами!

Спішимо повідомити вас, що делегати церков Євангельських Християн і Баптистів в кількості 500 людей поїхали до Москви в день 16-травня 1966 року, до головної влади Центрального Комітету Комуністичної Партії СРСР тільки із одним проханням: бути прийнятими і вислухати їх. Прохання було подане на ім'я Генерального Секретаря — Брежнєва".

Далі в цьому маніфесті говориться, що ці 500 людей простояли цілу ніч на вулиці перед будинком. Це була перша "прилюдна демонстрація в Москві" проти комуністів. Її зорганізували делегати Підпільної Церкви. На другий день їм було запропоновано зайти в будинок, в якому хтось мав би вислухати їх, але віруючі відмовилися через те, що можуть їх там побити і свідків не буде. Так стояли аж до 1:45 дня. Падав дощ, а болото від авт обкидало делегатів брудом, а також групи безбожників вигукували свої незадоволення та зневаги на делегатів, що продовжувалось аж до наступного дня. Потім підїхало аж 28 автобусів і брутальна розправа із віруючими почалася. "Ми згуртувались усі до купи співали духовні пісні, а міліція біла нас всіх безрозбору. Вона відокремила чоловіків і почала бити їх в обличчя, по головах, та збивати з ніг на асфальт. Тягнули декотрих братів за волосся до автобусів. А тих, що хотіли утікати, били до непритомності. Повні автобуси віруючих були відвезені в невідоме місце.

Їх спів ще було чути із автобусів, коли вони від-

ходили. Все це відбувалось на очах багатьох свідків”.

Після всього того, що сталося з п'ятисотнями віруючих, які були відвезені до в'язниці, двох віруючих братів: Г. Вінс і Хорев (правдиві пастори своєї отари), настільки були відважними, щоб піти знову до того ж таки будинку Центрального Комітету Партії, як це зробив був Ісус Христос, після арешту Івана Христителя. Пішов на те саме місце із тими самими словами: “Покайтеся, бо наблизилось Царство Небесне!” — Мат. 4:17.

Вінс і Хорев просили повідомити їх про місце перебування делегатів та негайного звільнення віруючих. Ці два відважні брати просто зникли. Пізніше стало відомо, що їх відправили до Ліфтіровської в'язниці.

Чи боялись члени Підпільної Церкви жорстокої комуністичної влади? Ні! Інші, в слід за ними, ризикували життям, друкували і розповсюджували маніфести, котрі досталися і до наших рук, в яких говориться словами послання до Филип'ян 1:29: “Бо вчинено вам за Христа добродійство, — не тільки вірувати в Нього, але й страждати за Нього”.

Вони нагадують нам, і всім братам, “щоб ані один не хитався в цім горі. Самі бо ви знаєте, що на те нас призначено”.

Вони цитують також з листа до Євреїв 12:2: “Дивлячись на Ісуса, на Починателя й Виконавця віри, що замість радості, що була перед Ним, перетерпів хреста, не звертаючи уваги на сором, і сів по правиці престолу Божого”.

Підпільна Церква відкрито виступала проти затруювання розуму молодим людям отрутою атеїзму. Вона поставила спротив у Ростові, Москві й інших частинах Радянського Союзу. Вона бореться проти комуністичної отрути та часто небезпечних керівників офіційної церкви, про котрих вона пише в одному із своїх маніфестів: “В наші дні сатана диктує, а церк-

ва, що знаходиться під впливом уряду, приймає рішення, котрі не згідні із Заповідями Божими” (Взято із газети — “Правда України” за жовтень 1966 р.).

“Правда Востока” помістила повідомлення суду над братами Олексієм Неверовим, Борисом Гормашовим і Аксеном Зубовим. Вони зорганізували гуртки віруючих, що бажали слухати радіопередавання з Америки. Вони записували ці передачі на магнетофонних машинах і після розповсюджували їх серед віруючих.

Братів також обвинувачували в тому, що вони зорганізували секретні зібрання, замасковуючи їх екскурсіями і художніми гуртками.

Підпільна Церква працює так само, як це робили перші християни за часів Нерона, збираючись на свої зібрання по катакомбах Риму.

Газета “Советська Молдавія” від 15-го вересня 1966 року також нарікає, що Підпільна Церква набирає на платівки релігійні брошури та поширює їх.

Вони збираються на свої зібрання в багатьох місцях, що заборонено законом та що її члени ходять з місця на місце, свідкуючи про Христа.

Ця ж газета пише, що троє молодих людей співали в потязі пісню про віддачу молодости для Христа. Репортер обурений був тим, що ці люди “проповідують на вулицях, в Залізнодорожних двірцях, в потягах, автобусах і навіть у державних установах”. Тут ми бачимо активну працю членів Підпільної Церкви.

Коли було оголошено рішення суду над одним братом, за його свідокство людям, підсудний упав на коліна і почав голосно молитися: “Я віддаюся, Боже в Твої руки і за віру в Тебе тепер готовий іти на ці страждання!” А багатьох присутніх на суді віруючих, ведених “фанатиком” Маданом, почали співати у приміщенні суду духовні пісні.

Першого травня християни із сіл Копцега і Захаровка зійшлися таємно на богослуження в лісі.

Вони також удаючи, що святкують день народження одного брата, сходились на богослуження. (Багато християнських родин, що складаються не більше як із чотирьох осіб, мають по 35 свят “днів народження” на рік, збираючись в такий спосіб на свої богослуження).

Жодні переслідування і ув’язнення не лякають християн Підпільної Церкви, вони лише краще зміцнюють їх у вірі та в служінні Богові. “Правда України” за 4-го жовтня 1966 року пише за брата Прокофієва, одного із провідних братів Підпільної Церкви, що він уже три рази був у в’язниці за релігійну діяльність, але так скоро, як він вийде з в’язниці, починає знову організовувати гуртки Недільної Школи. Тепер він знову у в’язниці.

В одному із своїх листів він пише: “Підпорядкування церкви під закони комуністичної влади лишило її всяких благословінь”.

Коли ви чуєте про ув’язнених віруючих у советських в’язницях, то не думайте про ув’язнення, яке є на Заході, де в’язень має доволі їжі, і над ним не знущайються та не промивають мозків.

“Наука і релігія” число 9 за 1966 рік пише, що християни умудряються поширювати християнські брошури, вкладаючи їх в “Огоньок” (комуністичний журнал), до “Анни Каренінової”, до книжок Льва Толстого та інших популярних видань в середині яких читач знаходить частини із слова Божого і пісні, які співаються на мелодію “Інтернаціоналу”, а слова прославляють Бога (“Казахстанська Правда” за липень, 1966 р.).

Вірна Підпільна Церква продовжує свою працю і тепер! Молода Христова працює. В одному листі з села Колунди (Сибір), християни пишуть, що теперішні керівники із ВСЕХ руйнують церкву Христову і їхніх вірних тією самою дорогою, якою користувалась єврейська верхівка — книжників і фарисеїв, що

зрадили Ісуса Христа Пилатові. Комуністи самі погоджуються в тому, що Підпільна Церква здібна навертати до Господа навіть комуністів.

Газета “Батьківський робочий” від 27-го квітня 1966 року надрукувала листа Тані Сігонової (члена комсомолу), яка навернулася до Христа. Урядовці перехопили її листа, якого вона писала до своєї тітки. В листі вона пише так: “Дорога тьотю Надіє! Вітаю тебе любов’ю Господа нашого Ісуса Христа! Тьотю Надіє, як Він любить мене! Ми є ніщо перед Ним. Я думаю, що ти розумієш ці слова: “Любіть ворогів ваших, благословляйте тих що проклинають вас, благословляйте тих, що ненавидять вас і моліться за тих, що зневажають і переслідують вас”.

Коли цей лист дістався до рук керівників влади, то брата Петра Серебренікова, що навернув Таню та іншу молодь до Христа, вкинули у в’язницю. Комуністична газета приводить цитату із проповіді Серебренікова: “Ми повинні вірувати в нашого Господа, як вірували перші християни. Нашим основним авторитетом є Біблія і ніщо інше. Ми мусимо спішити спасати людей від гріха і загибелі, а особливо нашу молодь”.

Коли на суді говорили Серебренікову, що Радянський закон забороняє говорити молодим про Христа, він відповів: “наш закон — Біблія”.

Це була цілком нормальна відповідь у державах, де атеїзм керує народом.

Інша комуністична газета описує про “дику” сцену: “Молодь співає духовні пісні, приймає водне хрещення по вірі та тримається небезпечної заповіді — “люби ворогів своїх”.

Газета “Бакінський робочий” пише, що багато членів комсомолу є таємними віруючими і кінчається ця стаття словами: “Яка безсильна є та комуністична школа, без жодного зацікавлення і світла, коли пастори так скоро і легко вихоплюють молодих із під самого їхнього носа!”

Слава Богові! Газета “Казахстанська Правда” від червня 1966 року у страху пише, що при перевірці виявилось, що всі найкращі учні в школі є християнами.

Газета “Киргизька Правда” від 17 січня 1966 року цитує підпільну християнську брошуру, в якій є звернення до матерів: “Прикладаймо всі наші зусилля і молімось за наших дітей, щоб показати їм Христа від самої коліски! Будемо спасати наших дітей від впливу світу!” Ці старання матерів мали свій успіх. Про це свідкують їхні газети. Християнство зростає серед молоді.

Газета із Челябінська пише про те, як комсомолка Ніна стала християнкою після відвідування таємних християнських зібрань.

Газета “Радянська Юстиція” число 9 за 1966 рік пише про таємні зібрання так: “Вони відбуваються опівночі, ховаючись і боячись власної тіні, люди сходилися із всіх сторін. Віруючі заповнили напів темну кімнату із низькою стелею. Їх було так багато, що не було місця, щоб ставати на коліна. Від нестачі кисню в повітрі згасла керосинова лампа. Піт стікав із облич присутніх. Один із братів вартував на вулиці, щоб попередити віруючих в разі б міліція натрапила на їхній слід. Ніна ж говорила, що на одному із таких зібрань її прийнято тепло, з любов’ю. Вони всі мають, як і я тепер, велику віру в Бога, Котрий опікується всіма нами. Нехай знайомі комсомольці проходять біля мене і не вітають мене, нехай дивляться на мене із зневагою і називають мене “баптисткою”!. Нехай вони роблять все це. Вони мені непотрібні!”

Багато із молодих, як вона, рішили служити Христові аж до кінця свого життя.

Газета “Казахстанська Правда” від 18-го січня 1966 року, пише, що коли над засудженими п’ятдесятниками виносили вирок, то засуджені падали на коліна і говорили: “Ми віддаємося в Твої руки, Боже!

Дякуємо Тобі, Боже, за те, що Ти вбачив нас гідними страждати за Тебе!”

Газета “Правда” від 21 лютого 1968 року пише, що тисячі жінок і дівчат одягали на себе стяжки і пояси, в яких міліція знайшла сховані вірші з Біблії і духовні пісні, які вони розповсюджували між людьми у вигідний час.

Відповіді, які дають віруючі на суді, приходять їм від Бога. Один суддя запитав підсудного: “Чому ти наvertsаєш людей до забороненої урядом своєї секти?” Підсудний віруючий відповідає: “Наша ціль придбати весь світ для Христа!”

“Ваша релігія незгідна теперішньою наукою!” — сказав суддя на другому суді. Підсудна студентка відповіла: “Чи ви не знайомі з наукою Ейнштейна й Ньютона? Вони були віруючими людьми. Наш всесвіт носить назву Ейнштейна. Мене так учили в школі, що Ейнштейн в своїй науці говорить, що християнство може спасти світ від соціального зла і святим обов’язком кожної людини поширювати християнство. Пам’ятаєте великого фізіолога Павлова? Він був християнином. Навіть Маркс в “Капіталі” говорить, що християнство, особливо у своїй протестантській формі є найбільш відповідною для людей релігією, яка навчає, що характер людини є зіпсутий гріхом. “Мій характер зіпсутий гріхом” — сказав Маркс. Як же ви марксисти тепер судите мене?”

Зрозуміло, що атеїстичні судді часто не мають що відповідати на такі розумні відповіді підсудних віруючих.

На питання, що ваша релігія незгідна з наукою, один віруючий відповів на суді так: “Я впевнений, пане суддя, що ви не є аж такий великий вчений як Сімпсон, що винайшов хлороформ і багато інших корисних ліків. Коли його запитали, який із його винаходів він вважає за найбільший, то він відповів: “У всякому випадку не хлороформ. Самим найбільшим моїм від-

криттям було те, що я пізнав, що я є грішником і що я можу отримати спасіння через ласку Господню”.

Життя, самопосягання і готовність віддати себе в жертву за віру в Христа складають те, про що сказав великий місіонер Африки — Альберт Швайцер: “Свята спільність тих, що носять печатку страждання”. До цієї спільності страждання належить і наш Господь Ісус Христос — що зазнав горя і переніс скорботи.

Підпільна Церква перебуває в спільній любові. Її члени тримаються дружби, якою їх з’єднує Христова любов. Здається, що ніщо в світі не може роз’єднати їх.

В листі Підпільної Церкви, який дістався на Захід говориться: “Ми молимося, щоб нам бути не лише кращими християнами, але щоб нам бути такими, якими Бог хоче нас бачити. Бути подібними до Христа, щоб нести в житті свій хрест на славу Богу”.

“Правда востока” за 15 січня 1966 року писала, як підсудна Марія Семчук на питання, хто її привів до Христа, відповіла: “Бог покликав мене на одному зібранні віруючих”. Іншу віруючу запитали на суді: “Хто у вас проводячим?” Вона відповіла: “У нас немає провідників між людьми”. Віруючих дітей питали: “Хто радив вам зняти червону краватку (ознаку піонера) і залишити піонерський гурток?” Вони відповідали: “Ми це зробили по нашій власній волі. Нас ніхто не навчав цього”.

Не дивлячись на те, що інколи “підводна льодова гора” показується із води, то в деяких місцях віруючі практикують хрищення між собою самі, щоб не виявити своїх передових братів. А буває що й накладають свої передових братів. А буває, що й накладають маски на свої обличчя, щоб їх не можна було роз-

“Вчительська газета” за січень 1964 року подає про антирелігійну лекцію в селі Вороніно. Як тільки викладач закінчив свою лекцію, віруючі засипали його різними питаннями, на які він не мав відповіді.

Вони питали: “Звідки комуністи взяли свої моральні навчання такі як: не кради, не вбивай та інші? Віруючі показали йому, що всі ці навчання беруть свій початок із Біблії, проти якої комуністи завзято воюють. Викладач був дуже засмученим, а лекція закінчилася перемогою віруючих.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПІДПІЛЬНОЇ ЦЕРКВИ ЗРОСТАЄ

Віруючі Підпільної Церкви страждають у наші дні більше, ніж це було раніше. Всі релігійні напрямки переслідуються в Радянському Союзі. Для християн тяжко дивитись на переслідування євреїв у комуністичних державах, але головний напрямок переслідування вони спрямували проти Підпільної Церкви. Із преси комуністичних держав можна бачити про масові арешти віруючих і судові процеси. В одній місцевості 82-х віруючих було вкинуто до лікарні умовохворих. 24-х із них в скорому часі померли від “завзятої молитви”. Цікаво, відколи молитва почала приносити смерть віруючим? Ви можете лише уявити, що пережили ці люди.

Найстрашніша кара є та, коли відбирають дітей від родичів за те, що вони навчали їх про Бога. Право відвідувати своїх дітей відбирається назавжди!

Радянський Союз підписав декларацію Об'єднаних націй, в якій говориться про “дискримінацію на полі освіти”. В ній говориться: “Батьки мають повну свободу виховувати своїх дітей, згідно своїх власних релігійних і моральних переконань”.

Керівники офіційної Баптистської церкви в СРСР запевнюють, що це право вони мають у своїй державі. І дехто із людей цьому вірить.

Зверніть ще свою увагу на декілька повідомлень узятих із комуністичної преси.

Газета “Советская Росія” від 3-го червня 1963 ро-

ку повідомляє про те, як одна баптистка, Маркінкова, лишилась без своїх 6-ох дітей за те, що учила їх про Христа і не дозволяла носити піонерських ознак. Вислухавши вирок судді, вона сказала: “Я страждаю за віру”. Вона мусіла платити за утримання забраних від неї дітей, котрих тепер отруюють атеїзмом. Віруючі матері, подумайте лише, які страждання мусить переносити ця мати!”

“Учительська газета” пише, що те саме сталося й з Ігнатієм Муллїним і його дружиною. Суддя вимагав від них відмовитися від віри: “Вибирайте одне” — казав суддя, “Бога, або вашу дочку!” “Ви вибираєте Бога?” — кричав він. Відповідь була проста: “Ми ж не відступимо від віри у нашого Бога”.

Апостол Павло говорить: “Все віруючому допомагає на добро”. Я бачив дітей, що були забрані від віруючих батьків. Вони опинилися у закритих комуністичних школах. Але вони, перебуваючи там, не так скоро отруювалися комунізмом, а отриману від батьків віру розповсюджували поміж іншими дітьми.

Біблія говорить, що хто любить своїх дітей більше ніж Господа, той недостойний Його. Ці слова мають велике значення у віруючих за Залізною Заслоною.

Попробуйте не бачити своїх дітей один лише тиждень і ви зрозумієте страждання наших братів під комуністичною владою.

Позбавлення права до своїх дітей віруючих батьків продовжується і до сьогодні. Багато доказів до цього можна знайти у самій комуністичній пресі.

Одна жінка на ім'я Сич, від якої, за повідомленням “Знам'я Юності” від 29-го березня 1967 року, було силою забрано її сина В'ячеслава за те, що вона виховала його у страхі Господньому. А друга жінка Забавіна із Хабаровська була позбавлена опікуватися своєю малою внучкою Танею за те, що вона її навчала християнства.

* * *

Було б несправедливо говорити лише про протестантське підпілля. Православні християни в Советському Союзі зовсім змінилися. Мільйони із них зазнали ув'язнення. Там вони не мали жодних вигод. Вони не мали ікон, не мали розп'яття, не мали свічок і жодних "святих речей". Рядові віруючі православні були без ординованих священиків. Священики не мали церковної одежі, хліба і вина для причастя і олії для помазання. Не мали молитовників. Вони почали молитися від серця і Господь послав їм Своє благословіння. Почалося між ними правдиве пробудження, подібне до того, яке було на початках у перших християн.

Духовне пробудження охопило не лише Радянський Союз, але воно розгорнулося на інші держави — сателіти ССРСР. Це пробудження можна б назвати євангельським, фундаментальним і дуже близьким до правдивого навернення до Бога, тільки з малою домішкою ритуалів передань. Між ними є також переслідувані й страждальці.

Хто може сказати, де тепер знаходиться архієпископ Єрмоген із Калуги? Він відважився спротивитися небезпечній дружбі між патріархом комуністичним урядом.

Минуло 50 років комуністичної влади, проте їх преса сьогодні переповнена повідомленнями про працю Підпільної Церкви, яка не лише існує, але зростає!

В Румунії Бог допоміг нам посіяти добре насіння поміж жовнірами Червоної Армії. В других місцях інші сіяли слово Боже і тепер це все починає приносити свої овочі.

Комуністичний світ можна також придбати для Христа. Комуністи можуть стати християнами так само, як і поневолені ними народи. Нам потрібно в цьому лише працювати і не опускати рук.

Тяжко дивитися на людей, які просять хоч одну сторінку із Біблії. Вони прагнуть цієї їжі для своїх душ

і готові віддати одну корову чи козу за Святе Писання.

Я розказав вам про нашу працю в комуністичних в'язницях і таборах. Підтвердженням цього, що я розповів вам про Переслідувану Церкву є те, що цей рух збільшується в Радянському Союзі і Китаї та в інших державах комуністичного бльоку.

Для того щоб показати красу християнства наших братів і сестер, які живуть у жахливих умовах, про які я згадував у цій книжці, я хотів навести декілька листів, які отримані із в'язниць Радянського Союзу.

ЯК ВАРЯ ЗНАЙШЛА ХРИСТА

Перших три листи від Марії — віруючої дівчини, що допомогла повернутись Варі до Христа.

Перший лист:

“Я продовжую жити тут. Мене всі люблять і навіть член місцевого гуртка комсомолу — Варя. Вона сказала мені недавно: “Я не розумію, що ти за особа, Маріє! Тебе багато зневажають і завдають тобі кривди, а ти всіх любиш”. Я відповіла їй, що Бог навчає нас усіх любити, не тільки друзів, але і ворогів. Раніше ця дівчина робила мені багато зла, але я ревно молилась за неї до мого Господа. Коли вона запитала мене, чи я можу любити і її, я обняла її і ми разом заплакали. А тепер ми разом молимося. Прошу не забувайте її у ваших молитвах. Коли чуєш, як люди відкрито відкидають Бога, то хочеться вірити, що вони це роблять несвідомо. А насправду, багато із цих людей, які і проклинають Бога устами, душею ж тягнуться до Нього. Я чула стогін їхніх сердець. Вони шукають чогось та прикривають свою внутрішню порожнечу безбожництвом.”

Ваша сестра у Христі, Марія.

Другий лист:

“В моїм минулім листі я писала вам про мою знайому атеїстку Варю. Тепер спішу повідомити вас, дорогі мої, про велику радість: Варя на вернулася до Христа та прийняла Його як особистого Спасителя, і тепер відкрито свідкує для інших. Їй трохи соромно, бож вона раніше вела пропаганду проти Бога, і вона старається тепер загладити свою провину.

Ми пішли разом із нею на зібрання безбожників. І хоч я радила їй бути стриманою, вона не послухала мене. Після співу комуністичних гімнів, в котрих Варя не брала участі, її попросили, щоб вона говорила, як це було і раніше на таких зібраннях. Варя вийшла наперед і сміло з великим переконанням свідкувала всім присутнім про Христа. Вона також просила у своїх бувших друзів прощення за те, що перебуваючи в духовній темряві, сама йшла до згуби та тягнула за собою й інших. Вона закликала всіх лишити дорогу гріха та прийняти в свої серця Христа, Який усіх любить і всім прощає. Всі мовчали і ніхто не перебивав її. На закінчення своєї промови вона проспівала своїм чаруючим голосом всю пісню:

“Я не соромлюсь людям всім
Звіщати про Христа
Та йти з тяжким хрестом за Ним,
Він — ціль моя й мета.”

А потім... а потім вони забрали нашу Варю. Сьогодні вже 9-го травня, а ми нічого не знаємо про неї. Але Бог сильний, щоб зберегти її. Моліться за неї!”

Ваша Марія

Третій лист:

“Вчора минуло 2-го серпня, я говорила у в'язниці із Варєю. Моє серце обливається кров'ю при згад-

ці про цю зустріч. Вона ж — ще зовсім молоденька. Їй лише 19 років. Також вона є ще дитиною у вірі в Господа. Але вона любить Його всім своїм серцем, хоч і почала свою подорож тяжким шляхом. Вона голодує, а наші пакунки не всі доходять до неї.

Вчора вона стояла переді мною бліда, худа та змучена і тільки очі її світилися внутрішнім спокоєм та неземною радістю.

Так, любі мої, ті хто не знайомий з Христовим спокоєм, не зможуть це зрозуміти... але як щасливі ті, хто має цей спокій від Бога, то жодні переслідування не зможуть це затемнити.

Я запитала її через дротяну загороду: “Варю, чи ти не жалієш, що так зробила?” “Ні” — відповіла вона — коли мене звільнять, я знову буду говорити про любов Христа. Не думай, що я страждаю. Я радію, що Бог любить мене і подає мені сил усе це переносити ради Нього”.

Прошу вас молитися за неї, бо я думаю, що її вишлють до Сибіру. У неї відібрали всі її речі, лишилась вона лише з тим у що була зодягнена. Вона не має жодної рідні і тому ми мусимо зібрати для неї хоч на самі необхідні речі. Я тримаю для неї всі гроші, які ви прислали для мене і коли Варю будуть відправляти, то я їй віддам ці гроші. Чомусь я вірю, що Бог додасть їй сил перенести все, що трапиться їй в майбутньому. Нехай Господь зберігає її!”

Ваша Марія

Четвертий лист:

“Дорога Маріє, нарешті я можу написати до тебе листа. Нас привезли в табір... Він знаходиться 10 кілометрів від міста. Бракує у мене сили, щоб описати про наше теперішнє життя. Я лише напишу дещо про себе. Я дякую Богові за те, що Він дає мені здоров'я

щоб працювати. Разом із сестрою “Х” я працюю на фабриці на одному станку. Це тяжка праця і сестра “Х” із її слабим здоров’ям ледве витримує на цій праці. Я мушу їй помагати, закінчивши перше свою норму. Ми працюємо по 12-14 годин на день. Їжа не є відповідна і її дуже мало. Але не про це хотіла я тобі написати. Моє серце переповнене вдячністю Богові за те, що Він через тебе показав мені дорогу до спасіння. На цій новій дорозі я пізнала правдиву ціль мого життя. Я тепер знаю, куди я йду і за що я страждаю. Мені хочеться говорити скрізь і всім про радість мого спасіння, яким переповнене моє серце. Хто може нас відлучити від любови Божої, що в Христі Ісусі? Ніхто і ніщо! Ні в’язниця, ні страждання, які Бог посилає для нас. Вони ще більш зміцнюють нас у вірі. Моє серце переповнене любов’ю, яку я отримала від Нього і вона в мене переливається. На праці мене ганблять і карають та прибавляють норму виробітку, але я не можу мовчати і всім розказую про те, що зробив зі мною Господь. Він зробив із мене нову людину, нове створіння, замінивши ту, що була призначена до загину. Як можу я мовчати після всього цього? Ніколи! Доки Бог додає мені сили, буду говорити про Нього, буду свідкувати всім про Його любов.

По дорозі до табору я зустрічала багатьох братів і сестер у Христі. Як приємно відчувати, що вони також є діти Божі і є братами і сестрами у Христі. Не потрібно багато говорити. Із першого погляду можна бачити, що вони є християнами.

На одній станції жінки принесли нам їжу. Одна із них сказала лише два слова: “Бог живий!” і ми розуміли, що та жінка була християнкою.

Першого вечора, коли ми приїхали до табору, нас відправили в підземні бараки — землянки. Ми привітали присутніх там людей словами: “Мир вам!” і на наше здивування і радість із усіх боків пролунала відповідь: “З миром приймаємо!” З першого вечора ми

відчули близість, як однієї родини. Так, це дійсна правда. Там була більша половина ув'язнених віруючими в Ісуса Христа. Тут є гарні співаки і проповідники слова Божого.

Вечерами, після тяжкої праці, нам приємно зійтися разом на спільну молитву. Із Христом скрізь свобода. Я навчилася тут багато духовних пісень і кожного дня отримую потроху Його чудесного Слова.

День мого народження, коли мені виповнилось 19 років, я в перший раз відзначала його як віруюча дитина Божа. Я ніколи не можу забути того дня! Хоч ми працювали, як і завжди, цілий день, але не дивлячись на це, декільком братам удалося пробратись до річки і пробити в одному місці лід. В цій ополонці, вночі, охристилась я і ще інших сім душ. Я почувалася щасливою. Мені дуже хотілося, щоб і ти, Маріє, була тут присутньою зі мною, щоб мені хоч трохи вирівняти те зло, що я тобі заподіяла, коли була невіруючою.

Бог ставить нас кожного на своє місце і ми мусимо бути там, де Він нас поставив.

Передай привіт усій великій родині дітей Божих. Нехай Господь рясно поблагословить твою працю, як Він благословляє і мою тут. Перечитай послання до Євреїв 12:1-3.

Всі наші брати і сестри передають тобі привіт і раді, що твоя віра в Господа є сильною, і ти можеш прославляти Його навіть у твоїх тяжких умовах життя. Коли будеш писати до інших, то передавай привіт і від усіх нас”.

Твоя Варя

П'ятий лист:

“Дорога Маріє! Нарешті, знову маю можливість написати тобі пару рядків.

По милості Божій сестра “Х” і я відчуваємося добре духовно, а щодо фізичних сил, то Бог додає сили.

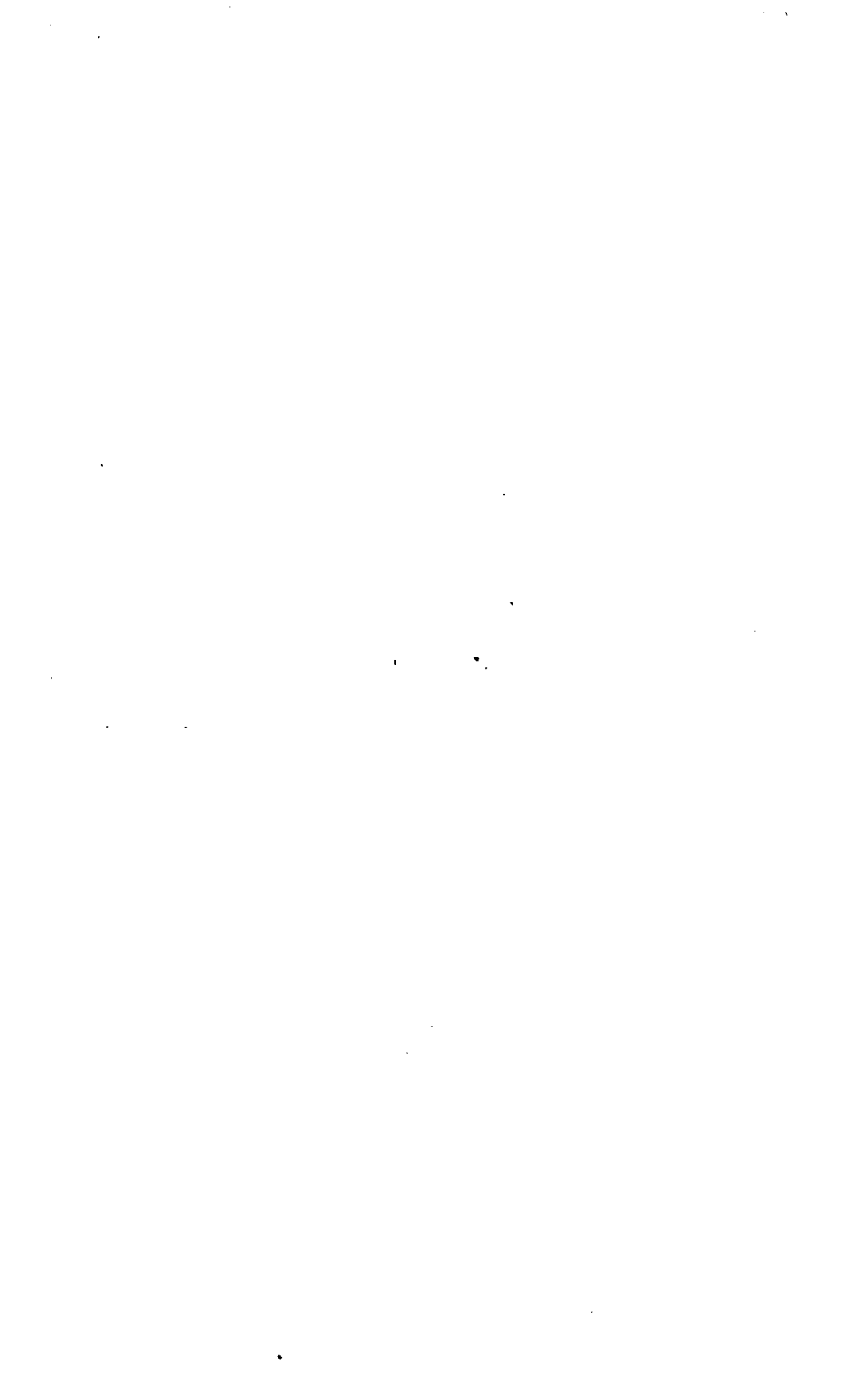
Нас відіслали до... і ми тепер тут знаходимося. Дякую тобі за матеріальну опіку для мене. Ми отримали все, що ти приготувала для нас, а особливо дякую тобі за Біблію. Як будеш писати листа то передавай привіт від мене та ще раз подякуй усім.

З того часу, як Господь відкрив мені таємницю Своєї любови, я вважаю себе щасливішою за всіх на світі. Страждання, які я переносу тепер, — вважаю за ласку Божу і радію, що з перших днів мого увірування Він удостоїв мене страждати за Нього. Молися за мене і ти, Маріє, щоб мені лишитися вірною Богові до кінця. Господь нехай хоронить вас усіх і додає вам сил у цій святій війні. Сестра "Х" і я цілуємо тебе... Коли нас відправлять до..., може знову буду мати можливість написати до тебе. Не турбуйся про нас. Ми щасливі тим, що наша нагорода на небі велика. Мат. 5: 11-12".

Твоя Варя

Це був останній лист від Варі, що була колись комсомолкою, але навернулася до Господа і відважно свідчила про Христа всім. Вона була ув'язнена дуже скоро після навернення і відправлена до таборів Сибіру. Більше ми нічого не чули про неї. Однак у нас лишилась світла згадка про неї та її відважне відзеркалювання любови Христової і красу духа страждаючої Підпільної Церкви на одній третій земної кулі.

РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ

Моє прохання від Переслідуваної Церкви

Нехай я буду голосом віруючих, що належать до Переслідуваної Церкви. Хоч я вважаю себе негідним бути такою поважною частиною цього тіла Христового. Але перебуваючи там, під тією владою безбожників, я був тією частиною Підпільної Церкви. Чудесним способом я був збережений від смерти на протязі 14 років мого перебування у в'язниці, переносячи різні тортури включаючи і два роки перебування в так званій "смертній камері".

Але ще більшим чудом є те, що Бог бачив мене у в'язниці і визволив мене звідти та припровадив на Захід, щоб говорити до Церкви, яка перебуває на волі.

І тепер я говорю від тих, що збираються на свої богослуження не в розкішних молитовних домах, а по підвалах, горищах, лісах та інших потаємних місцях.

Мій виїзд на Захід був одобрений Підпільною Церквою, щоб я приніс вістку для вільного світу. Господь вивів мене не лише із в'язниці, але повів далі, у вільний світ. І я тепер готовий виконувати прохання тих, що лишились у таборах неволі, терплять і умирають. Їхній голос є такий:

“Не залишайте нас!”

“Не забувайте нас!”

“Не скреслюйте нас!”

“Дайте нам потрібне знаряддя! Ми запла-
тимо ціну, вживаючи його!”

Я говорю від імени Мовчазної Церкви, Підпільної Церкви, Німої Церкви, якої голосу ви тут не чуєте. Ось це прохання наших братів і сестер, що знаходяться під комуністичною владою. Вони не просять про втечу, вільність чи легше життя. Вони просять лише подати їм знаряддя, щоб було чим протидіяти затруєнню їхньої молоді — майбутньої генерації — атеїзмом.

Вони просять Біблій, щоб поширювати Слово Боже. Як вони будуть поширювати, коли не будуть його мати?

Підпільна Церква подібна до лікаря, що їхав по-тягом, який потерпів катастрофу. Люди були розкидані навколо, поранені, знівечені, умираючі. Лікар ходив поміж цими людьми, що кричали за допомогою і говорив: “О, коли б я мав моє медичинське приладдя та ліки, я міг би спасти від смерті багатьох людей!” Він мав бажання, але не мав знаряддя. В такому стані знаходиться Підпільна Церква. Вони хочуть помагати, ризикуючи бути ув’язненими але вони не мають духовної літератури, не мають знаряддя, з яким могли б іти та виконувати цю працю.

Як же ми, що живемо у цьому вільному краї можемо їм допомогти? Атеїсти — це люди, які не признають тих джерел життя, яких вони не бачать. Вони не мають свідомости про таємні речі в житті. Віруючі можуть допомогти їм своїм перебуванням у вірі та спільним братерським життям поміж собою. Послідовне християнське життя, жертвеність і відкриті протести кожний раз, коли чуємо про переслідування віруючих — помагають їм.

Віруючі на Заході можуть допомогти їм своїми молитвами. Молитва для декотрих може здаватися даремною працею. Ми молимося за комуністів, а вони

на другий день ще більше нас мучать, як день перед тим. Однак, молитва Христа за Єрусалим, також може здаватися марною. Він же був розп'ятий після Своєї молитви. Але, лише тільки через декілька годин, ті що Його розпинали, били себе в груди і покаялося потім 5 тисяч людей в один день.

Молитва ніколи не буває даремною. Навіть тоді, коли вона є не прийнята тим, за кого ви молилися, вона повертається до вас з великим благословінням і стає прокляттям тому, за кого ви молилися.

Будучи вірними словам Христа, щоб молитися за своїх ворогів, ми молились за Гітлера і його катів і наші молитви помогли розгромити його не менше, як кулі союзників.

Ми повинні любити наших ближніх, як самих себе і комуністи наші ближні, як і всі інші люди на світі.

Комуністи появились через невиконання заповіді Христа: "Я прийшов, щоб ви мали життя і подостатком щоб мали його!" (Ів. 10:10). Віруючі ще не зробили свого життя так духовно багатим, щоб до нього мали доступ усі. Декотрі люди лишались на самому краї дуже важливих речей життя. Вони то і стали революційними та об'єдналися в комуністичну партію. Часто вони були жертвами соціальної несправедливості. Тому вони стали жорстокими і лютими.

Ми мусимо боротися проти них, але віруючі, навіть тоді, коли боряться із ворогом, розуміють його і люблять його.

Ми не можемо бути невинними в тому, що комуністи існують. Ми винні хоч би в тому, що занедбували свій обов'язок. Ми мусіли б поправити це, проявивши до них свою любов (любити їх — не означає, що вони нам подобаються). Ми мусимо молитися за них. Я не є аж такий наївний, щоб вірити в те, щоб любов'ю перемогти всі комуністичні проблеми. Я би не радив керівникам уряду боротися із злочинцями тільки любов'ю. Для них потрібно мати поліцію, суди, в'язниці, а не

тільки пасторів. Коли злоді не каються, їх потрібно садовити до в'язниць. Я ніколи б не радив уживати фрази християнської любови в боротьбі з комунізмом в ділянці економічній і культурній бачачи їх, що вони є не що інше як злодії світового масштабу. Злодії крадуть гаманці, а комуністи — цілі держави.

Пасторам і окремим християнам я раджу навертати комуністів до Христа, вони є великими грішниками. Ми мусимо молитися за них із співчуттям.

ПОСПІШНО ПОТРІБНІ БІБЛІЇ І ЄВАНГЕЛІЇ

Ми можемо допомогти комуністам, посылаючи їм Біблії і окремі частини Біблії. Є дорога, якою можна доставити духовну літературу до комуністичних держав, щоб допомогти братам і сестрам Підпільної Церкви.

Ще перебуваючи в Румунії, я сам отримував Біблії, що надходили туди секретними дорогами. Ми не маємо великих труднощів, щоб переслати туди Біблії. Нам лише потрібна література і засоби, в яких ми маємо велику потребу. Тисячі християн на протязі 20-50 років не бачили Біблії, живучи під комуністичною владою.

Одного разу до мого дому надійшло два брудні селяни. Вони приїхали до міста, щоб цілу зиму працювати — навантажуючи замерзлу землю, а за зароблені гроші купити хоч стареньку Біблію.

Я їм дав нові Біблії, що отримав з Америки. Вони не вірили своїм очам, що мають у руках нові Біблії. Коли вони давали мені, тяжко запрацьовані гроші, я їх не прийняв. Вони скоро повернулися назад до свого села, несучи з собою великий скарб — Біблії. А через декілька днів я отримав від них листа з тридцятьма підписами, які сповнені були невимовною радістю.

Вони розділили Біблії на тридцять частин і перечитавши свою частину обмінювалися один з другим.

Один чоловік віддав свого подружнього перстень за Біблію. Інші готові за Біблію віддати єдину козу чи корову.

Діти там ніколи не бачили різдв'яних християнських карток, і коли така попадає до їхніх рук, то сходяться всі, щоб довідатися із неї про народження Ісуса Христа. Прочитати на ній віршики з Євангелії і більше довідатись про спасіння, що в Христі Ісусі.

Ми мусимо друкувати і посилати їм відповідну духовну літературу, яка могла б протидіяти атеїстичній літературі, якою отруюють дітей і молодь у комуністичних державах.

Комуністи виготовляли так звану книжку — “Провідник атеїста”. Це — свого роду — атеїстична біблія. Із неї навчають дітей, починаючи із дитячих садочків, а більш удосконалену атеїстичну науку викладають молоді та дорослим. І ця отруйлива дієта є їжею для всього молодого покоління в комуністичних державах.

Християнський світ ще не надрукував відповіді проти “Провідника атеїста”, а я вважаю, що ми зобов'язані надрукувати відповідь на цю отруйливу науку.

Ми мусимо зробити це негайно, тому що у Підпільної Церкви немає літератури, яка могла б бути ліком для молодих душ від отруйливої атеїстичної літератури. У Підпільної Церкви зв'язані руки і вони будуть лишатись зв'язаними аж доти, доки ми їм дамо літературу на різних мовах народів, що поневолені комунізмом.

Отруєна молодь мусить мати Божу відповідь на всі питання, які постають у її душі. А цю відповідь вона може знайти у Біблії, у духовній літературі, яку ми мусимо дати їй.

Ми повинні подати допомогу членам Підпільної Церкви і підтримати їх морально і матеріально, щоб

вона мала можливість поширювати науку Христа по всіх їхніх країнах.

Наразі багато і з них прив'язані до своїх домів через брак матеріальних достатків, щоб купити квитка на потяг, автобус чи інший якийсь транспорт, та мати подостатком засобів, щоб утримати себе в подорожах. Декілька долярів помочі на місяць могли б звільнити їх від цих проблем і дати можливість поширювати слово Боже по сусідніх селах і містах.

У проповідників, що по декілька років відбули заслання за віру та згубили багато дорогоцінного часу, тепер є палке бажання поділитися Євангелією з іншими. Вони бажують проявити свою любов до гинучих грішників, але вони позбавлені цієї можливості, бо не мають матеріальних засобів, щоб віддалитися до сусідніх селищ і околиць.

Ми також мусимо допомогти тим братам, які здібні понести слово Євангелії для інших. Із своїх заробітків вони ледве зводять кінці з кінцями, щоб якось прожити, а на подорожування з Євангелією їм потрібно подати поміч. Декілька долярів на місяць помочі можуть розв'язати їм цю проблему.

Пастори офіційних церков, що стараються вести паралельну службу, вільну від натиску влади, також потребують матеріальної допомоги. Їх маленька платня ледве вистачає, щоб утримати родину, а вони виконують ще додаткову таємну працю з дітьми і молодими. Поміч 10-20 долярів на місяць може допомогти їм сіяти Слово Боже більше і в інших місцях.

І ще одна можливість є, щоб допомогти в поширенню Слова Божого, а це — радіо, яке можна надавати із вільних країн світу. Ми можемо посилати духовну їжу через повітряні хвилі. Комуністи передають свою атеїстичну пропаганду на коротких хвилях до багатьох слухачів, що мають приймачі. Так само і ми можемо через сильні радіонадаваччі станції передавати Слово Боже для тих же слухачів. Двері відкриті для

проповіді Євангелії. Ми мусимо розширювати цю працю, а це є ще одна ділянка, де ви можете приймати уділ в матеріяльній помочі.

ТРАГЕДІЯ РОДИН МУЧЕНИКІВ ЗА ХРИСТА

Ми мусимо допомогти родинам ув'язнених за Христа. Десятки тисяч родин, що лишилися без опікуна — батька, переживають невимовну убогість. Влада суворо забороняє помагати таким родинам. І це не дивно, бож ціль комуністичної влади нанести якнайбільше страждань не тільки ув'язненим, але і їхнім родинам, що лишилися на волі.

Коли віруючого арештовують то страждання родини лише починається. Їхнім переживанням немає кінця. Я мушу вам сказати, що коли б не поміч братів із вільного світу, я із своєю родиною ніколи не міг би лишитися в живих і принести вам цю вістку про страждання Підпільної Церкви.

Тепер іде знову нова хвиля арештів і терору проти віруючих в Советському Союзі та інших комуністичних державах. Все більше і більше стає мучеників. Вони відходять у вічність по нагороду, а їх родини лишаються у великих стражданнях. Цим родинам ми можемо допомагати.

Безумовно, ми мусимо допомагати голодним у Африці й Індії, але тим більше заслуговують на поміч родини ув'язнених наших братів і сестер за Слово Боже.

Ми можемо допомогти родинам ув'язнених і цим показати, що вони не є забуті Богом.

Із того часу, як я був звільненим, багато помочі пішло до держав комуністичного бльоку, але це ще дуже мало до того, що ми можемо зробити.

Будучи членом Підпільної Церкви, а тепер вільною людиною у вільному світі, я маю слово до вас, яке мені доручили наші поневолені брати.

Я був звільнений чудесним способом і я не могу

мовчати. Я нагадував вам про негайну потребу навернення комуністів до Христа, про велику потребу помочі жертвам переслідуваних за віру. Я показав вам дороги, якими можна поширювати слово Боже і подавати духовну літературу для потребуючих людей у комуністичних державах.

Коли мене били по підощвах моїх ніг, мій язик у роті страждав і плакав? Чому він плакав? Адже ж його не били. Він плакав тому, що являвся членом того ж тіла. І ви, віруючі, є членами тіла Христового, яке тепер там б'ють і мучать в комуністичних країнах. Чи ви не можете відчувати цього болю?

Церква у величі своєї краси і святости та жертвенности живе в комуністичних державах.

Коли Ісус Христос молився у Гефсиманії і надходила найбільша драма у світі, Петро, Іван і Яків були недалеко від Нього і міцно спали.

За Залізною Заслоною знову відбувається драма жахливого переслідування Підпільної Церкви, а вільна Церква спить.

Наші брати там самотні і безраді. Вони ведуть завзятий бій двадцятого століття. Їхня відвага і посвята подібна до першої Церкви. Церква ж, що знаходиться у вільному світі, спить не зауважуючи страждань Підпільної Церкви, як спали Петро, Іван і Яків під час гефсиманської молитви Спасителя.

Чи і ви будете спати в той час, як Підпільна Церква самотня страждає і бореться за віру Євангельську?

Прислухайтесь до їхнього благання:

“Не забувайте нас!”

“Поможіть нам!”

“Не лишайте нас!”

Посилайте свої пожертви на поміч Переслідуваної Церкви на адресу:

Jesus to the Communist World, Inc.

P.O. Box 11

Glendale, California 91209

U.S.A.

СТРАЖДАННЯ ЗА ХРИСТА

Децо про автора

Ця книжка розповідь про відданого Богові чоловіка та про його неймовірні пережиття під час 14-тилітнього перебування в румунській комуністичній в'язниці. Книжка не є фантазійне оповідання зібране з почутого. Вона не являє собою роздумування когось, хто обсервує комунізм на зовні, з другого боку Залізної Заслони. Автор книжки виявляє себе не так ненависником комунізму, як захисником християнства. Він цілком і повністю визнає небезпеку комунізму, але він оповідає в основному про любов Христа.